

31/9/24

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

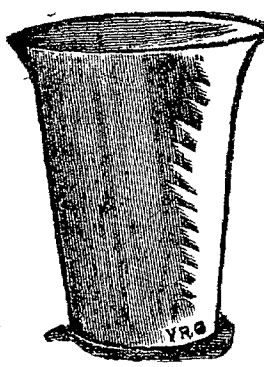
Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ నం నవంబరు నెల 22-వ తేది మంగళవారము } No. 195
నంపుటము ౧౫ } శ్రీ సత్యవనామ సంవత్సర శాశ్వతమాన బహుళ త్రయోదశి. } సంచిక ౧౯౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవాడిచే వేలకువేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములు తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంతోషింపఁజేసింది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండఁగలది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేట్, మద్రాసు
తేక
249, ఫ్రేరింగ్, ఫోర్ట్, బా

మీరు తప్పక గమనించవలసిన ముఖ్యవిషయ మేమన?

మా దుకొణమందు లావాదేవిచేసినవారిలో నూటికి నూరుగురు సంతృప్తిజెంది రనుటయే.

బంగారు వెండి నగలయందు ఏ రకములో ఏకాలతయందు కావలసినను సిద్ధముగా నున్నవి. సవరణ బంగారుకు నీమ వెండికి
పూచీ నివ్వబడును. అక్కరలేనివి వాపును తీసుకొనబడును. ఒక బేరముచేసిన అన్నియు విశేష మగును.

తంతివిలాసము: } ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, } తెలిఫోన్
"ఉమ్మిడియార్" } (1842-1) నగల వర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. } నెం 2802

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 న్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు
వ్రాయుటకు రూ. 1.0-0 వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర
ఫలము వ్రాయుటకు రూ. 5.0-0 వీ. పి. ఖర్చులు వేరు.
ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు
జయము నొసగు శ్రీ ముబ్రహ్మణ్యకవచము రూ. 2-8-0
శ్రీ శివముబ్రహ్మణ్యజ్యోతిషకవచ నిలయము,
8860 తిరుత్తణి, చిత్రావతిజిల్లా.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ. 1.0-0. ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయు
కాలమును తెలుపవలెను. సర్వకార్యములయందును జయము
పొందుట "జయనీకరణి" తాయకు 1 కి రూ. 2.0-0. వీ. పి
ఖర్చులు. 0-4-0. 2598
వీ. కే. శతగోపాచార్యులు, తిరుత్తణి, చిత్రావతిజిల్లా.

కలరాకు

తిమోషుమైన మందు

విషూచినివారిణి

గత యిరువది సంవత్సరముల నుండియు అనేక
కప్రాణులను రక్షించి ఖ్యాతివహించియున్నది.
ప్రతి యింటను ప్రతిమనుష్యుని వద్దను యీ కాల
ములో ముఖ్యముగ వుంచుకొనవలెను. కలరా
నిరోధకములకేగాక జిగట నెత్తురు అజిర్ణ హారకము.
ములకున్ను పుష్కయోగించును. 3814
మెరు 1-2-0 డిజన్ రు 12-0-0

ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి,
వీ. కే. వ. సి. ఆయుర్వేద నిలయం బెజవాడ.

కృష్ణాపార్శ్వసిద్ధి

ఇందు ద్వారా శ్రీపాద కృష్ణుని శాస్త్రీగారిచే
సమస్తాయుర్వేద నామములు తెలుపబడెను. ఇది
చాక. కోరినచో వీ. సి. గ. సంపాదించు. ఇది లాగు
ఉచితము.

Regd TradeMark తెప్పించి, ఒకదాని వాడిన మీరు విక్రీతి తప్పి పిచ్చెదెదరని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము, అడుగకయే
మాను ఎచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబలిదర్శనము.

ఇవి మేలైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రోక్తముగా తయారు
చేయబడినవి. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధజ్వరములు, దగ్గులు, శీతలము
అల్సము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు పడినెము, ప్రకల్లల ఈర్ష్య, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము
బలహీనత మొదలగువాటికి వ్రాయుధమువలె పనిచేయును. స్త్రీలు పడినెములు ముసలివారు మొదలగువారికి
అన్యతపమానము. 250-300 మాత్రలు గల టుడ్డి 1 కి ధర రూ. 0-4-0 6 పోట్లు ఖర్చు 0-4-0 బి. పోట్లుఖర్చు
తో సహా రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-8-0, 25 కి రూ. 5-8-0. 594

భిషగ్గర్త పాశ్యపు మొకటాచల పండితులు, పొప్పైటరు.
శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

నానాత్యాన్వేషణము

గొంధిమహాత్మనిచరిత్ర

4-వ భాగము 26-వ ప్రకరణము

సత్యాగ్రహ ప్రారంభము

జోహన్నబుగ్గలో పరిస్థితులు సత్యాగ్రహమున కనుకూలముగా నేర్పడుచున్నవి. నేను బ్రహ్మచర్యము నవలంబించు బయ్యే దానికి మొదటి సాధనయైనది. నా జీవితమునందు జరిగిన విషయములన్నియును రహస్యముగా నన్ను సత్యాగ్రహమున కే సిద్ధపరచుచుండెనని నే నపుడు గ్రహింపగలిగితిని. మేము సత్యాగ్రహమునబడిన పద్ధతి నవలంబించు సరి కాపేరు వాడుకలో లేదు. మే మాపద్ధతి నవలంబించినపుడు దాని నేమనవలెనో నాకే తెలియలేదు.

గుజరాతీభాషలో గూడ సాత్వికనిరోధ (పాసివిరెజిస్టెన్సు) మని యేదానిని పిలుచుచుండిరి. "సాత్విక నిరోధము" గుర్తులులనా రవలంబించు సాధనము. అదిచాల సమచిత్రమైనది. దేవుడునుననే అది కలుగును. అది చివరకు దౌర్జన్యముగా పరిణమించును" అని ఒక పాశ్చాత్యుల సభలో మా ఉద్యమమును నిరసించిరి. అటులైన మా ఉద్యమము వారు నిరూపించిన పాసిపురిజిస్టెన్సు కాదని వారికి నేను తెలిపి దానిని తగ్గములను వివరించితిని. అందువలన మే మొక క్రొత్త పేరును యొచింపవలసి వచ్చినది.

నా కేడియును తోచలేదు. ఆ విషయమున మంచి నూచనచేసినవారికి బహుమాన మియ్యబడునని యిండియును ఒపిని యను ప్రతికలో ప్రకటించితిని. సదాగ్రహమును పదమును మగనలాలుగానిది నూచించెను. సతీతనగా నిజము. ఆగ్రహమునగా దీక్ష, సత్యాగ్రహమునగా సత్యముకొరకు దీక్షబూనుట ఆశనికి బహుమాన మియ్యబడెను. నేను సదాగ్రహమును సత్యాగ్రహముగా మార్చితిని. తదాదిగా గుజరాతీభాషలో ఆపదమునే వాడ నారంభించిరి.

నేని సత్యాగ్రహ చరిత్రలో చాలభాగము యెరవాడ చెరసాలలో నుండగానే వ్రాసితిని. నన్ను విడుదలచేసినప్పటికి దానిని పూర్తిచేసితిని. ఇది దక్షిణాఫ్రికాలో నాజీవితచరిత్రయే. దానిని నవజీవము ప్రతికలో గుజరాతీభాషలో ప్రకటించితిని. పిమ్మట గ్రంథరూపముగూడ ప్రకటించబడెను. శ్రీ యుత వాల్మీకిగోవిందజీ దేశాయిగారు కరెంటుభాటు ప్రతికలలో ప్రకటించగోరి దానిని ఆంగ్లమున కనువదించుచుండిరి. కాని నే నపుడు దీని హంగ్లమునగూడ త్వరలో గ్రంథరూపమున ప్రకటించదలచితిని. దక్షిణాఫ్రికాలో నా సత్యాగ్రహచరిత్ర నిదివరకు గుజరాతీభాషలో చదివియుండని గుజరాతీ సోదరులీవుడైన దానిని చదువగోరెదను. ఆ గ్రంథములో వ్రాయబడని జీవితాంశములను మాత్రమే ముందు రాగలప్రకరణములలో నేను వ్రాసెదను. అటుపిమ్మట భారతదేశములో నా అనుభవమునుగూర్చి వ్రాసెదను. కావున యీ ప్రకరణములను సరిగా గ్రహింపగోరువారు సత్యాగ్రహచరిత్రయను గ్రంథమునుగూడ చదివినచో విషయములు బాగుగా జోధపడును. (మో.కా. గాంధీ, ఎంగుయిండియా 17-11-27)

VOLKART
ENGINEERS

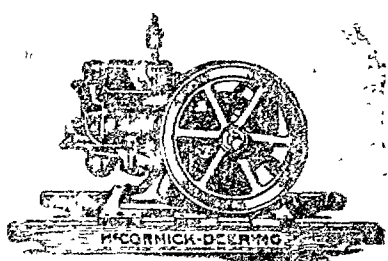
ఆర్మీనియన్ ఏజి, మదరాసు

ఇంటర్నేషనల్ హార్వెస్టర్ ఇంజన్

సులభముగా ఆరంభించుచుండును

ఎక్కువ లాభములు

ఖర్చు తక్కువ గలుగజేయును

ఖద్దరునిధికి దక్షిణదేశమున వసూళ్లు

ద్రవిడ కేరళములు

చెట్టినాడు	27062-12-0
చెన్నపట్టణము	21772-9-4
మధుర	14498-5-9
కోయంబుత్తూరు	11802-5-5
తిరుచనాపల్లి	11251-18-7
తంజావూరు	11004-12-10
తిరువల్వేలి	10467-7-9
కేరళము (త్రిటిపు)	8594-1-2
రామనాథపురం	7669-7-5
ఉత్తర ఆర్కాడు	6870-12-8
తిరువాన్కూరు	6654-10-4
కొచ్చి	6489-6-0
దక్షిణ ఆర్కాడు	5818-4-1
చెంగల్పట్టు	3881-15-3
నేలం	3112-1-7
పునుకొట్ట	1456-0-5
మొత్తము ద్రవిడ కేరళములలో	157851-18-2

కర్నాటకము

	157 851-18-2
దక్షిణకన్నడము	5944-6-5
గుజరాతు వరదలకు	180-0-0
	168926-3-7
బాంకిన్యయులు	20-18-10
	168905-5-9
మైసూరు ఆర్కాడు	154777-18-9
తిరువూరు ఖాదీవస్త్రాలయము	5810-5-0
ఈశోడు తంతుకారక సంఘము	3817-3-0
	168905-5-6

(ఎంగుయిండియా 10.11-27)

ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ

'విద్యా' పరీక్ష

ఓరియంటల్ ప్రెస్ లిస్టు పరీక్షలనుగూర్చి, విశేషించి 'విద్యా' పరీక్షనుగూర్చి పూర్వోక్తమగు యూనివర్సిటీ నిబంధనలయం దిట్లుగలదు.

1 'విద్యా' పరీక్షకు ప్రయోజేటుగా జరుపుకోదలచినవారికి దత్తర్జీకాలమునకు 25 సంవత్సరముల వయస్సు ఉండవలయును.

2 'మతియును వారు ఎంఁదెన్న పరీక్ష చేసి, లేక ఇంటర్మీడియేటు తెలుగుపరీక్ష చేసి జదివి, ఆ పరీక్షలకు హాజరై కృతార్థులై యుండవలయును.

ఇందు రెండవనిబంధన యుక్తమగునన్నది. ఏలన, అది ప్రయోజేటుగా పరీక్షకు హాజరగువారి జ్ఞానమును పరీక్షించునట్టిది. మతి జేయదలి నిబంధన యేల? 25 వత్సరముల వయస్సుకలవారే 'విద్యా' పరీక్షకు ప్రయోజేటుగా హాజరగుటకు దగుదురా? లేదితరులు కారా? 25 ఏండ్ల వయస్సుకలవారేనా బుద్ధిమంతులు? చిటుకుక వయస్సువారు బుద్ధిమంతులు కారా? ఏండ్లు మీరినవారియందు మనము కుంతల నెండఱఁ జూచుటలేదు?

19, లేక 20 సంవత్సరములు ఈడుగలవారు అత్యంత మేధావులు ఎందుకు లేరు? పలసినచో ఈ వయోనిబంధనమును దొలంగించి విద్యా పరీక్షకు హాజరు కాగోరువా రెల్లరును వి. ఏ. తెలుగు పరీక్షకు హాజరై కృతార్థులై యుండవలయును అను నియమము నేర్పరుగులొనగూడదా? చక్కగా జరుపుకొని ఉత్తమునైన ప్రతిభ కలిగి వయస్సు తగినంతమాత్రాన ఎవడేని విద్యా పరీక్షకు హాజరుగటకు అనర్హుడా? ఎటువంటి న్యాయమిది! ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ ఈ మాత్రములోచింప వలదా? కాబట్టి నేను నెనేలు సభ్యులను నేడికొనుట ఏమనఁగా: ఈ వయోనియమమును దీసివై వలసినది. తప్పక తీసివై వలసినది. నెనేలులో దెనుగుకు సభ్యులగు శ్రీశబ్దల చిన సీతారామస్వామి శాస్త్రిగారిని ఇట్లు బిల్లుకొటి ప్రతిపాదించవలయుననియు దానిని అంగీకరింపవలయునని ఇతర సభ్యులను ప్రార్థించుచున్నాను.

భీమరాజు సత్యనారాయణ,

నెల్లు.

అఖిలభారత ఖాదీ ప్రదర్శనము

(సమావేశకర్తల ప్రకటన)

రాజోవు కాంగ్రెసు సందర్భమున అఖిల భారత ఖాదీ ప్రదర్శనము స్వర్పించు వద్ద జరుపబడును. దీనికిని, కాంగ్రెసు సందర్భముననే జరుపబడు అఖిలభారత వ్యవసాయక పారిశ్రామిక ఖాదీ కళా ప్రదర్శనమునకును యెట్టిసంబంధమును లేదు. ఇది ప్రత్యేకముగా అఖిలభారత చక్రాసంఘముచే జరుపబడును.

దేశమందలి వివిధరాష్ట్రములలో ఖాదీపరిశ్రమ యెంత అభివృద్ధికివచ్చియున్నదో జూపుటయును, ఖాదీ ఉత్పత్తిశీల వివిధమార్గములను ప్రజలకు జూపి, ఖాదీ యుద్యమమునందు వారికి అభిమానోత్సాహములను కలుగజేయుటయు, యీ ప్రదర్శనముయొక్క ముఖ్యోద్దేశములు.

దూదియేకుటయందును నూలువడుకుటయందును పోటీ పరీక్షలు జరుపబడును. ఖాదీపరిశ్రమ పూర్వకాలమునం దెట్టి స్థితిలోనుండెనో, ప్రస్తుతకాలమున దెట్టిదలో నున్నదో, భావి కాలమున దెట్టి యభివృద్ధికి రాగలదో అను విషయములగుర్చి ఉపన్యాసము లొసగబడును. 1920 సంవత్సరమునుండి ఖాదీ పరిశ్రమయందు కాబడిన యభివృద్ధి పటములమూలమునను లాలితరు బొమ్మలమూలమునను ప్రదర్శింపబడును.

ప్రదర్శన ఆవరణలో అన్నిరకములు, రంగులు, అద్దకము లుగల ఖద్దరు వస్త్రములు న్యాయమగునెలకు విక్రయింపబడును. పోటీపరీక్షలు

1. ఈదిగువ వివరింపబడిన పరిశ్రమలలో పోటీపరీక్షలు జరుపబడును.

(ఎ) ఏకుబద్దతో దూదియేకుట.

(బి) రాట్నముతో నూలువడుకుట (సన్నరకము)

(సి) రాట్నముతో నూలువడుకుట (త్వరితము)

(డి) తక్లితో నూలువడుకుట.

2. దూదియేకు పరీక్ష ఒకగంటకాలమువరకు జరుపబడును. పోటీదారు లందరికి దూదిసప్లయ చేయబడును. ఎక్కువయేకులుచేయుట కొకబహుమానము, మంచిరకము యేకులుచేయుటకొక బహుమానము యివ్వబడును.

3. తక్లితో నూలువడుకు పరీక్ష ఒకగంటకాలమువరకు జరుపబడును. సన్నరకమునూలు వడుకుటకొక బహుమానము, త్వరితముగా వడుకుటకొక బహుమానము యివ్వబడును.

4. రాట్నముతో నూలువడుకు పరీక్ష రెండుగంటలకాలమువరకు జరుపబడును. పోటీదారులు తమరాట్నములను యేకులను తెచ్చుకొనవలయును. సన్నరకము నూలువడుకుట కొకబహుమానము, త్వరితముగావడుకుటకొక బహుమానము యివ్వబడును.

5. దేశమందలి అన్ని రాష్ట్రములవారును, నేతవృత్తిలో నున్నవారు లేనివారుగూడ, సదరుపోటీపరీక్షలలో పాల్గొనవచ్చును. పోటీపరీక్షలకు హాజరు కావలచుకొన్నవారెల్లరు తమ దరఖాస్తులను డిశంబరు 15 వ తేదీలోగా పంపవలయును.

6. ప్రయాణఖర్చులు, యితరఖర్చులు అన్నియుపోటీదారులే భరింపవలయును.

7. పోటీపరీక్షలకు సంబంధించిన జాబులను "కాంపిటిషన్సు" అను గురుతుపెట్టి యీ దిగువ వై విలాసమునకు పంపవలయును.

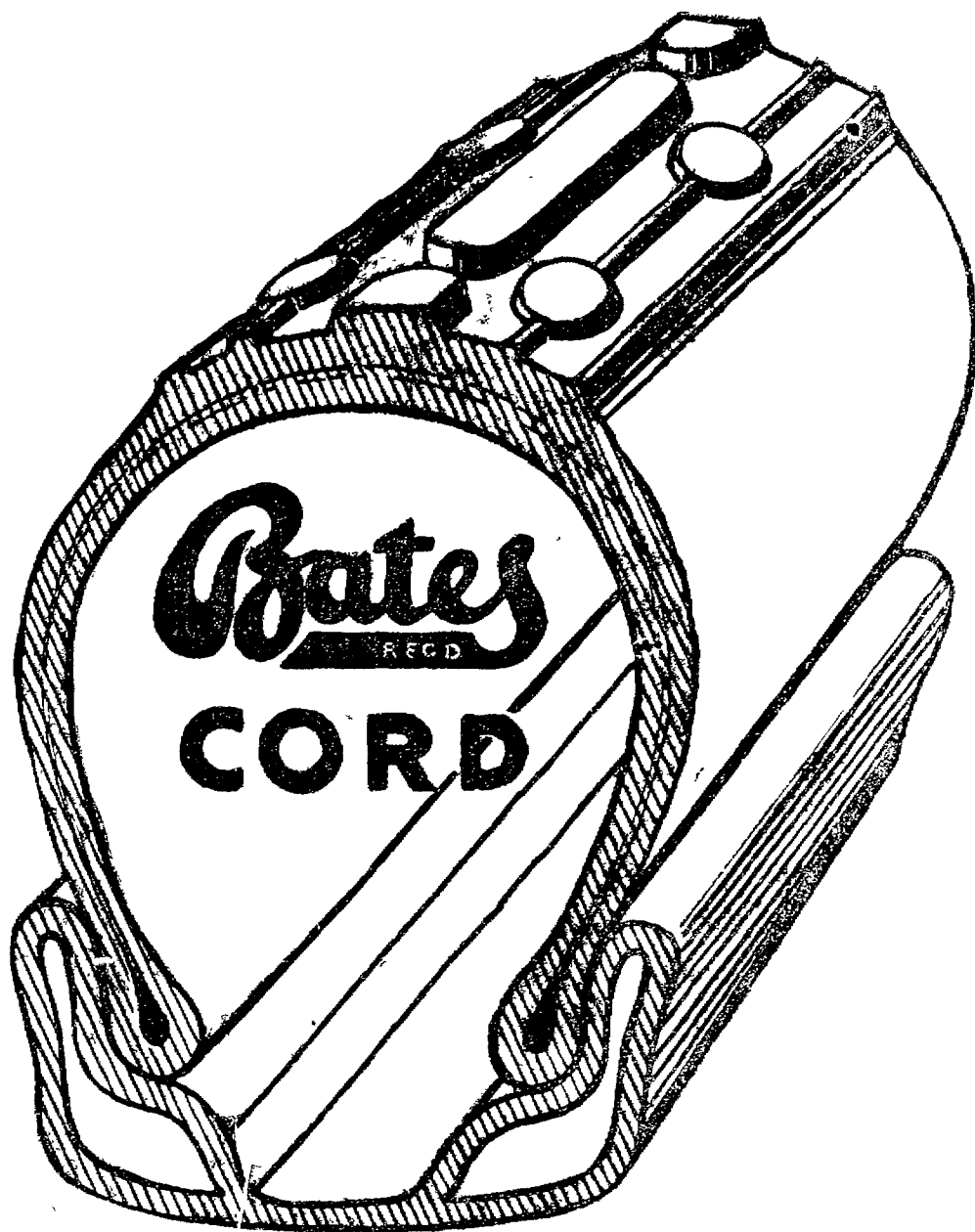
ఆర్గనైజరు

356-8, ఎస్.ఎస్.సేతు కోడ్డు, మద్రాసు.

"హిందీప్రచారక పత్రిక":—దక్షిణ భారత హిందీ

ప్రచారక సభవారి మాసపత్రికయగు హిందీప్రచారక యొక్క 6 వ సంపుటము డిశంబరు మాససంచికతో ప్రారంభమగును. "రాష్ట్రదాసంక్" అనుపేరతో నొక ప్రత్యేకసంచిక డిశంబరు 20 వ తేదీన వెలువడును. ఇందలి వ్యాసములన్నియు హిందీ మాతృభాష కానట్టియు హిందీప్రచారకులు కానట్టియు దక్షిణ దేశసులచేతనే వ్రాయబడును. సదరు సంచికలో ప్రకటించబడుటచే వ్యాసములను సంపుటకు ఇష్టముగలవారు తమవ్యాసములను నవంబరు 30 తేదీ లోపుగా "హిందీప్రచారక" పత్రికా సంపాదకునికి పంప వ్రారితులు.

డయిరీ:—పెరుమాళ్ల శైలి అందుసన్నువారు పంపిన 1928 సంవత్సరపు డయిరీని కృతజ్ఞతతో స్వీకరించితిమి. ఎప్పటివలె నీడయిరీ సర్వాంగసంశోభితమై దనరారుచు, మిగుల యుపయుక్తముగ నున్నది. ఈకంపెనీవారు, ఇరువదివారుగల రకముల డయిరీలను ప్రయోగించిరి. ప్రజలు వీరికి తగు ప్రోత్సాహ మొసంగెదరని నమ్మెదము. తెలుగు ఆరవ పంచాంగము లిందు జేయుండుటచే, చెన్నరాజధానివాగుల కిది - మిగుల యుపయోగకరముగ నుండుగలదు.

DUNLOP

డన్ లప్
జేట్టు కార్డు
సైకిల్ టైరులు

ఈ రకము టైరులు మిక్కిలి శాస్త్రోక్తముగాను, క్రమముగాను తయారు చేయబడు చున్నవి. వీటికి ఉపయోగపరచు రబ్బరు మిక్కిలి బిరుసుగాను, మేలురకముగాను యుండుటచే చాలాకాలము వరకు చక్కగా దున్నును.

డన్ లప్ చే అమర్చి తృప్తిచెందుడు.

డన్ లప్ రబ్బర్ కంపెనీ
(ఇండియా) లిమిటెడ్.

బొంబాయి, నాగపూరు, ఢిల్లీ, లక్నో, లాహోరు,
రావల్పిండి, కరాచి, కలకత్తా, గౌహతి, రంగూన్,
మాండలే, మదరాసు, బెంగళూరు, కల్కికోట, కొలంబో

రాయలు కమిషనును బహిష్కరింపుడు

నాయకుల ఉపన్యాసములు

రాజాపుర, రాయలు కమిషనును బహిష్కరించుటకు తగువారును, సాలోచించుటకై తనివారం సాయంకాలమున గోకేలం చోయనందు గొప్ప సభ జరిగెను. గొల్ల డా॥ యు. రామారావుగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి. సి. యస్. గోవింద రాజు మొదలియగు గొల్ల వి. రామదాసు పంతులుగారు, యం. కే. ఆచార్యులుగారు, ఓ. కందసామిచెట్టిగారు, పి. నీతారామారావుగారు, యస్. సత్యమూర్తిగారు మొదలగు ప్రముఖుల వచ్చియుండిరి.

అగ్రాసనాధిపతి గొల్ల డా॥ యు. రామారావుగారు సభ ఎందువల్ల జరుపబడుచున్నదో తెలియజేయుచు నీకమిషను వల్ల శ్రీనివాస అయ్యంగారు డా॥ వీసెంటుగారు గాంధీగారు ఇంతవరకు చేయలేని పని జరుపబడినది. అది యేదన హిందూజేతమందున్న నాయకులందరు కలసిరి. ఏకీభావ మేర్పడినదని చెప్పిన వున్నాడు. ఒక క్షణము లోపి హిందూ మహమ్మదీయసమస్యను పూర్తిచేసినది. అక్కడక్కడ కమిషనుతో కలియవలసినదని నుడిచిపెట్టుచు వివరించిన అని బహిష్కరింపుడు నాయకులతో కలిసిపోయినది. లార్డుబర్మెన్ట్ 'హిందూ మతచెట్టరు కల్లులో మాట్లాడిన ఉపన్యాసమును జూచిన "మితవాదులవల్ల జేరడం నుడిచిన మార్గప్రభువు" కాగ్రములు జ్ఞప్తికివచ్చుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారిచ్చిన కమిషనుతో తృప్తికొని బాగుగ దానియందు పనిచేయవలసిన కొంతమందికి నేను చెప్పిన దేమనగా ఓ నేపాథులారా, ఇంకను ప్రభుత్వమువారి మాటలను విని మోసపోకుడు."

స్వరాజ్యము నా జన్మహక్కు

"కమిషను నేల బహిష్కరించవలె"నని కొందరుగురులు. "ఏల బహిష్కరింపరా"నని నేనడుగుచున్నాను. ఐతే పామహానంద్రామమున మనదేశ ప్రజలు తమరక్షము భారపోసి ధనము వ్యయముచేసి సహాయముచేసి మారు స్వరాజ్యమువలన నెలకొని వచ్చిందిగా కోరిరి. ప్రధాన మంత్రి వలె యని బాస చేయుటచే ప్రజలందరు స్వరాజ్యము వచ్చునని యుద్విగ్రహించుచుండిరి. కాని మంత్రి ద్వంద్వప్రభుత్వము నిచ్చి దీనిని సరిగ్గ జేరజేర్చవలసినదని యడిగిరి. మనలో కొందరువరకే తృప్తికొని దానిని అన్నివిధముల పనిచేసి యెందునకు కొరగొనినది తెలిసికొనిరి. మంత్రివ్యక్తు స్వరాజ్యముగాని, జోమియన్, ట్రేట్సుగాని కావలెనుగాని మరేమియు నక్కరలేదు. అందుకొరకై మననాయకులందరూ రెటిరేషన్ సమాజీకమై భారతీయులకు తగిన స్వరాజ్యనిర్ణయమును జేయవలసియున్నది. ఇట్టి యేర్పాటునకు బాండ్లనువారిచే నంగీకరింపబడి కానన ప్రభులచే నామోదించబడి నింక ననేకసభలవారు ఇందుకు తమ సమ్మతిని తెలిపియుండగా, ప్రభుత్వమువారు రెండు కియ్యకొనలైరి ప్రభుత్వమువారింకను పక్షి చేయుటకు ఒకకమిషనును నెలకొల్పిరి. అకమిషనునందు మహమ్మదీయ చిన్నవారు, భారత ఖండియముక్క ఆధిపతియు ఆంధ్ర గా లేనివారును సభ్యులు. హిందూ ప్రభులందరికైనా నిరాకరించిరి. అందువల్ల మనకమిషనును ప్రయోజనము లేదు.

కుక్కకాటుకు చెప్పబెట్టె

భారత భారత రాజ్యాంగ విధానమును యేర్పరుచుటకు నియమించు కమిషనునందు భారతీయులందరూకూడని బ్రిటిషు కాంట్రీబ్యూటరు నునలను నిరాకరించిన మేము మిమ్ములను నిరాకరించుచుంటిమని మనము తెలియజేయువలెను. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారలను మనసహకారము కావలెనని పూర్వము పదే పదే అడుగుచుండువారు మనము సహకారము చూపినకొలదిని చాటుగనలను నిరాకరించుచున్నారు. మనము సహకారముచేసి మూల పోలిమనియు భారతీయులకు మహాత్మాగాంధీచే నేర్పాటుచేయబడిన సహాయనిరాకరణోద్యమము దుక్కి వేరుకేరణ్యము లేదో తెలిసికొన్నాము. కనుక మరల మహాత్మాని నాయకత్వము హించి దేశమును నడుపవలసినదిగా వారిని కోరుదము.

తరువాత ఓ. కందసామిచెట్టిగారు లేచి మనదేశముందు స్వరాజ్యయుద్ధము కడుక్లిష్టమనియు దున్నదనియు 40 సంవత్సరములనుండి సరిపెనకృష్టి ప్రయోగించినదనియు నుడిగిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు స్వరాజ్యమునకు హిందూదేశము తగదనియు హిందూదేశమునకు ముందువలయు పాక్కులను తామే విచారించి మునిగి చెదమనియు, కనుక నీ ఈ కమిషను పంపబడినదయ్యెను నుడిగిరి. ఈ కమిషను విచారించి పార్లమెంటునకు తమ భిక్షాపాయమును తెలిపినవారు నిర్ణయించురు కాబోలు.

దీనియొక్క సువాస

న చాలా గంటలవరకు

నుండును.

మిక్కిలి పరిశుభ్రమైనదియు,
వివేకులచే వెంటనే ఆమోదింప
దగిన సబ్బు యిదియే.

ప్రకృతసంబంధమైన చందనపు కొయ్యయొక్క సువాసనను గలిగియుండి, మిక్కిలి గుణకారినైనదియు చాలా గంటలవరకు మంచి సువాసన నివ్వ గలిగిన దిదియే. ప్రత్యేకముగా తయారు కాబడి ఉపయోగించువారలకు మిగుల సంతృప్తిగలిగించును.

బజారులందు దీని మాదిరిలు అనేకములు గలవు.

మీరు మిడ్లెస్ సోపునే కావలె నని కోరుడు.

శుద్ధమైనదియు, అనాదినండి తయారు కాబడుచున్న దిదియే.

కెమిస్టు లందరివద్దను, స్టోరు లన్నింటియందును దొరుకును.

వివరములకు:

Post Box No. 313

Bombay.

నకు వ్రాయుడు.

మిడ్లెస్ సాండిల్ వుడ్ సోపు

ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశ్యములను బాగుగ ప్రజలు కనిపెట్టకలిగినందు, తమ వ్యవహారములను తామే స్వయముగ జరుపుకొనగలరనియు ప్రభుత్వమువారికి మనము తెలియజేయువలెను. హిందూదేశము మాత్రంకేగాని అన్యులకు కాదని మనము చాటవలెను.

గవర్న మెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఆఫ్ఫియొక్క ఉపాధ్యక్షము ననుసరించి ఈ కమిషను నెలకొల్పబడినది నుడిగిరి. బ్రిటిషుగవర్న మెంటువారు అనేకవందలసంవత్సరములనుండి కొనించుచున్న ప్రజలకు విచారించుకోకుండా భారతీయులు స్వరాజ్యమున కర్హుల అని విచారించుటకే కమిషను నెలకొల్పబడి చాల ఆకాశ్చర్యము. మరేమియుమై జరుగుచున్న కొట్లాటలను గోరంకిలుకొండ తలుగ పరిగి గణించ బడుటకు ప్రభుత్వమువారే కారణము. బ్రిటిగవర్న మెంటువారే భావిభారత రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించువారా? నిష్పక్షపాతముగ నుండువారు కావలెనన్న ఏ ప్రశ్నించివారిలో, ఏ ఆమెకావారిలో నేల సభ్యులుగ నందుచులేదు. నిష్పక్షపాతమునోనుండవలెనన్న ఆన్యదేశములను అందుచవలసినది. మార్ల మాంజేగూలును ఖండించువారే అందురిడక ప్రజాపరిపాలనా శిక్షములు కలిగిన వారు ను, ప్రపంచ కాభిప్రాయము న కనుగుణ్యముగ మాట్లాడువారినే సదరు కమిషనులయందుంచవలెను. స్వపరిపాలనమాత్రమునే సూచించువారినందుంచవలెను. అని నుడిగిరి.

మిసెస్ జి. రాజరామగారు మాట్లాడుచు ప్రస్తుత కాలమువరకు స్వరాజ్యముకావలెనని పోరాడవలెనన్న యుద్దేశ్యముకలదనియు, గ్లాడుస్టన్ కాలమునుంచియు నాదనలవలనను, మహాజయలవలనను, రాయబారములవలనను గవర్న మెంటువారిని కదల్చలేదుగాని దుష్టమైన సంకల్పముతో గొప్పపనిచేసినందువలననే భయపడి కొంతగవర్న మెంటువారు ప్రజలకక్షమలను పారదోలిరి. ఇంగ్లీషువారిని పట్టుదలతో చేయు కార్యమువలననే లొంగించవచ్చును. కనుక భారతీయందరు కలిసిపనిచేయవలసియున్నది. చిన్న చిన్న కలహములలో పెప్పుకు మునిగిపోకుడను.

తరువాత వారు కమిషనునందు స్త్రీలుకూడ నుండవలె నుడిగిరి. ప్రస్తుతకాలముందు స్త్రీలస్థితి కడుసీచముగ నున్నది. కాని అట్టిపరిస్థితులు మారిపోవలెను. కమిషను బహిష్కరించవలెనని నుడిగిరి.

గొ. వి. రామచానుగారు తరువాత సువస్థగించుచు గత ప్రిటకాన్సిలునందు జరిగిన చర్యను ప్రజలకు తెలియజేయుచు అందరు కలియనిచే రాజ్యాంగవిధానమందు మార్పు రావలసినదని నుడిగిరి. ఇదివరకు ప్రజలకు ఇచ్చిన శాస్త్రీహక్కులతోను వారలలో వారలకు కలహములకు కారణమైనది. చిన్న చిన్న వ్యతిరేకాభిప్రాయములను పోగొట్టుకొని అందరును వికలముగ నుండవలెనని హెచ్చరించిరి.

మిసెస్ జి. శ్రీరామగారు లేచి బ్రిటిషు పార్లమెంటు వారే హిందూదేశ భావిరాజ్యాంగమును నిర్ణయించుటకు మాక్కు కలదని ప్రభుత్వమువారు తలంచుచున్నారు. ఈ ఉద్దేశ్యమువలన భారతీయులకు ఆత్మ గౌరవమునకు నష్టము కలుగుచున్నది. ఆలోచన వచ్చినయెడల ఐరోపాదేశములలో నాలోచించగ లేని విషయములే అమలనందుండును గాని భారతీయుల ఉద్దేశ్యములు వివరించుట. మనకు స్వతంత్ర పరిపాలన కావలెను. తాము క్షుతం త్రము గలవారు అనునా కాదా అని బ్రిటిషువారు ఏ జర్మనీ వారినిగాని, జపానువారిని లేక ఆమెకావారిగాని నిర్ణయించుచు చెప్పుచురా? అట్లే భారతీయులకు స్వరాజ్యము కావలెనా అక్కరలేదా అని ఇంగ్లీషువారు నిర్ణయించుటకు మాక్కు లేదు. కనుక హిందూదేశముయొక్క ఆత్మగౌరవరక్షకార్యమై దీనిని బహిష్కరింతురు గాక!

తరువాత యం. కే. ఆచార్యులుగారు అగ్రాసనాధిపతిగారు లేచి తెల్లముగ కమిషనుగూర్చి మాట్లాడినందులకు ప్రస్తుతమును కుంతి నీతలవంటిస్త్రీలు చరితార్థులయినట్లు ప్రస్తుత స్త్రీలకును మంచిపదవియందుంచవలెనని అంగీకరించిరి. కమిషనును బహిష్కరించవలెననియు దానితోపాటు మాతృ భావి భారత రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేసి గవర్న మెంటువారి కియ్యవలసినదని నుడిగిరి.

కమిషను బహిష్కరణయందు ఎవరైనను వినినయెడల పిక్కిటింగువలన నివారించుటకూడ నంగీకరించిరి.

డి. కొళండే గారు మాట్లాడుచు కమిషను బహిష్కరించవలెననియు, హిందూమహమ్మదీయతల బ్రిటిషు ఇండియానుండి అనియు దానికి కారణముకూడ వారే అనియు నుడిగిరి.

చామిడుఖానుగారు బహిష్కారోద్యమమునుగూర్చి యుద్ధించుచు ఇల్లిలులిరిగి జయ ప్రథముగ జరుపవలెననియు, ఈజిప్టునాదిరిగి బహిష్కారము జరుపవలెనని నుడిగిరి.

భోగరాజు పట్టాభిశేఖరామయ్యగారు మాట్లాడుచు అన్నిపక్షములకు తెలిసిన నాయకులను బహిష్కరించవలెనని చెప్పుచున్నారనియు, తప్పకుండానట్లు జేయవలసినదని అందు కొన్నివిషయములను చెప్పించిరి.

తరువాత యస్. సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడుటకు లేచిరి. కొంతమంది కూర్చుండు కూర్చుండు అని శేకలుచేసిరి. 10 నిమిషముల వరకును ఆల్లరి జరిగెను. తరువాత కొంతమంది వచ్చెను. సత్యమూర్తిగారు ముచ్చటించుచు 180 సంవత్సరములనుండి బ్రిటిషువారు హిందూదేశమును పరిపాలించుటవలన హిందూదేశము ఏమియును అభివృద్ధికాలేదు. పిల్లలమాత్రము బాగుగ చనిపోవుచుండిరి. కనుక కమిషనును బహిష్కరించవలసినదని చెప్పిరి. సభ ముగిసెను.

రాయలకమిషను బహిష్కారము

శ్రీనివాసయ్యగారి ప్రకటన

స్వరాజ్య నిర్వాహనాచనల నాహ్వానించుట
మదరాసు, నవంబరు 21:—శ్రీ శ్రీనివాసయ్యగారు
కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు ఈదిగువ ప్రకటన గావించుచున్నారు:-
ఎం. ఎ. జి.బా. సర్ ఆలియము, సర్ ఆల్బుకర్ హి
ము, హాస్సాను ఇమాముగార్లు మున్నగు మహమ్మదీయ నాయ
కులకు, కాంగ్రెసు అభిప్రాయమునే తరచుగా బలపరచుచుండిన
యితరమహమ్మదీయ నాయకులకును దేశీయ లెంకాయ, బుర్ర
గ్రస్తులై యున్నారు. పంజాబులోని మహమ్మదీయ ముత్తులను,
ముఖ్యముగ మహమ్మదు షాఫీగారిని గౌరవప్రదముగ నాయలు
కమిషను బహిష్కారమునందు చేరకుని నేను కోరుచున్నాను.
పంజాబు ముత్తులు బహిష్కారమునందు చేరునట్లుగ హామీ
హించుచు దా|| కిచ్చిలాగారిని కోరుచున్నాను. ప్రతిభార
తీయునకు హిందువుగాని మహమ్మదీయుడుగాని కమిషనును
బహిష్కరించుట విధియై యున్నది. ఈత్యయమునందు దా||
విసెంటుగారు తమ అధ్యక్షతను శక్తిని వినియోగించుచున్నా
రు. సర్ లేజబహదూరు సప్తూ, చింతాపూజీ, సర్ శివస్వామి
అయ్యరు, సచ్చిదానంద సిన్హా, ఎం. ఆర్. జయకర్, ఎల్.
సి. కేల్కార్, తదితర మహారాష్ట్ర మిత్రులును సరిగనే దారి
జూపుచున్నారు. లాలా లజపతిరాయగారు పూర్తిగ బహి
ష్కారమునే గోరుట ఆనందదాయకము. ఇట్టియెడ బహి
ష్కారోద్యమము సర్వవత్తుల ఉద్యమమనియు, చేపలేం
యుండుననుటకును సందియములేదు.
బహిష్కారము ఫలమగునట్లు, మనకు స్వతఃహాగ నున్నట్టి
యు, యాదవమయమన బ్రిటిషుప్రధానియు, ప్రజలను ఆధి
కారిత్వా గుర్తించినట్టియు, స్వయంస్థియాభికారము విని
యోగించి కాంగ్రెసు ద్వారానో, కన్వెన్షను పార్లమెంటు
లేక కాన్స్టిట్యుయంటు ఎసెంబ్లీయందో మన రాజ్యాంగవిధా
నమును నిర్ణయించుకొనుటకు తగిన కార్యవిధానము నేర్పరచు
కొనవలెను. మనము జరుపనున్న బహిష్కారము ప్రక్రమముగ
జరుగుననియే నానమ్మకము. అట్లు జరిగినచో మహాత్మాగాంధీ
గారుగూడ అందు ముఖ్యముగ బల్యంబుని నా విశ్వాసము.
రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘముల లేక రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక
సంఘములును, కేంద్ర రాష్ట్ర రాసనసభ్యులును తమకు తోచిన
స్వరాజ్యవిధానమును వ్రాసి కేవలము 10-15 వ తేదీ లోపుగ
నాకుగాని, కాంగ్రెసు కార్యదర్శి పేరగాని పంపవలెనని భారత
దేశీయ మహాసభ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి తీరపున గోరు
చున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

సెంట్రలువ్యాక ద్రోహము

188 వేల మోసము

కలకత్తా, నవంబరు 21:—సెంట్రలువ్యాక ద్రోహల్లో
మన కేసులోని 188 వేల రూపాయల ద్రోహము సుదర్శనమున
పోలీసువారు నంచాలాలుముఖ్తీగారి యెల్లు సోదాచేసి అతనిని
ఆరెస్టుచేసి గొన్ని దస్తావేజులను తీసికొనిపోయిరి. మద్రాసు
బాంకులోనుండి డబ్బు తీసికొనునపుడు ప్రోజనుచంద్ర గోసలు
అనే జీవనచంద్రునిగారిపేర తీసికొనెనట. ఇంకను కొన్ని
ఇండ్లు సోదాచేయబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

పంజాబుశాసనసభ ప్రథమ

సమావేశము

ప్రత్యేకడిమాండుల చర్చ

లాహోరు, నవంబరు 21:—పంజాబు శాసనసభ ప్రథమ
సమావేశము ప్రారంభమైనది.
ప్రశ్న పరంపరను జవాబిచ్చుచు ఆర్థిక సభ్యులూ ఆర్థ్య
ర్థులూ ఆర్థ్య నిలబట్టి హిందూవులలోను సిక్కులలోనుగూడ పోలీసు
శాఖలో తీసికొనుటకు సిద్ధముగ నున్నారనిరి. ప్రస్తుతము క్రింది
యందొక్క కుల చేర్చకొనుటకు వీలులేదు. ప్రశ్నానంతరము 1928
మార్చినరకు అగు అధిక ఖర్చులొరకు ప్రభుత్వమువారు గ్రాంట్లు
ల నడిగిరి. అన్నియు ఆమోదించబడెను. రేపు తిరిగినుభ్యాయ్
రెండు గంటలకు సమావేశమగును. (ప్రె. ప్రె.)
రంగూను, నవంబరు 21:— సుదర్శన మేడు సామన్టీయ్యకు
గవర్నరుగారు సమావేశముగా సేను బహులు చేరి వెడలిరి. తిరి
గి 24-వ తేదీన రాగలరు. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి ప్రాప్తజేతరులు

రాయలకమిషనును నిరసించుట

బొంబాయి, నవంబరు 21:—బొంబాయి శాసనసభలో
ని బ్రాహ్మజేతర పక్షమువారు బి. వి. యాదవగారి ఆగ్రహత
క్రింద ప్రత్యేకసభతేసి రాయలు కమిషను నియామకమును
యెంతమాత్రము భారతీయులంగీకరింప వీలులేదనియు తమ
పరిపాలనావిధానమును నిర్ణయించుట యందు భారతీయులు
పరిసమానము హక్కులతో పాట్లాడెడి హక్కును నిరాక
రించుచున్నవనియు తీర్మానించిరి. బొంబాయి రాష్ట్ర బ్రాహ్మ
జేతరుల ప్రత్యేకసభ ఏర్పేరము జరిగి ఏమిజేయునదియు
నిర్ణయించుటకు తీర్మానించిరి.

బీహారు కిలాఫతు సంఘము

పాట్నా, నవంబరు 21:—బీహారు రాష్ట్ర కిలాఫతు
సంఘము వారి కసభ పాట్నాలో 20-వ తేదీన జరిగెను. రాయ
లుకమిషనును భారతీయులు తెల్లరు బహిష్కరించవలె ననియు
యెట్టి సంఘము కాంగ్రెసుయొక్క ముఖ్యాధ్యక్షులను స్వాతంత్ర్య
ము సాధించుటకు తోడ్పడ జాలదనియు తీర్మానించిరి. (ప్రె. ప్రె.)

సరి|| రా|| మహమ్మదీయులలో త్రివిధాభిప్రాయము

లక్నో, నవంబరు 21:—మైసూరు కమిషనును బహిష్క
రించువలెనని సంయుక్త రాష్ట్రములలో హిందువులందరు ఏనా
భిప్రాయము తెలిపియుండ మహమ్మదీయులలో మూడువిధములగు
అభిప్రాయములున్నవి. ఒకశాఖవారు అంగు మహమ్మదులవారు
మహాసాహసముగా ముఖ్యము. సంయుక్త బహిష్కారము
నేగోరుచున్నారు. మేము ముస్లిములను స్నేహితులుగా,
ముందుగాను ఎవరినీ సభ్యులు గూడ యెట్టి అభిప్రాయము
నేగలిగియున్నామో మహమ్మదీయులందరు బహిష్కార
మునందు చేరి కాంగ్రెసును బలపరచువలెనని హెచ్చరించుచు
సం. రా. ముస్లిములగు కార్యదర్శికి తేల్చివ్రాసిరి. మరొక
శాఖవారు గొ|| నవాబు యూనస్ మంత్రిగారును, మహమ్మదీయ
శాసనసభ్యులెక్కవమందియు కమిషనునియామకము కేవలము
ఆసంతృప్తికరము గాదనియు, బహిష్కారమున్నను కొనసా
గకవాపుటయేగాక ప్రమాదకరమనవలయు, దలంచుచున్నా
రు. నేలంబ్రాగూరా ముగ్గునవాగు సంప్రద్యముగ బహి
ష్కరించుటయే తగిన జవాబని నమ్ముచున్నారు. గాని దేశ
ములో మరేవైషమములు ముందుగ వంతృప్తికరముగ పరిష్కా
రము కానిది బహిష్కారమునకు గడంగరాదను చున్నారు
(ఆ. ప్రె.)

నూతనముగా నేర్పడిన ఆ. భా. ముస్లిము ఫెడరేషను

వారు రాయలకమిషను మహమ్మదీయులెవ్వరు బహిష్కరింప
రాదని ప్రకటించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మంత్రులసభ

రాయలకమిషనుగూర్చి ఏమియు తీర్మానించలేదు

కలకత్తా, నవంబరు 21:—సర్ ప్రవోడచంద మిత్ర
గారు ఢిల్లీలో జరిగిన వివిధ రాష్ట్ర మంత్రులసభనుండి తిరిగి
వచ్చినపిమ్మట ప్రతికాప్రతినిధి సందర్శింపగా ఆసభలో ప్రజా
యత్త శాఖోద్యోగలనిషయమునను, యితర ముఖ్యవిషయము
లు చర్చించబడినవియు, మంత్రులు రాయలకమిషనుగూర్చి
చర్చించుకొనిరి. అందరు తమ అభిప్రాయముల చెలిపిరి కాని
ఆవిషయమంతయు రహస్యముగనుంచ దలంచిన నుడివిరి.

పాట్నా, నవంబరు 21:—గొ|| సర్ సయ్యదు షకీరు
ద్దీనుగారు మంత్రులసభనుండి తిరిగివచ్చినపిమ్మట ప్రశ్నింపగా
తాము రాయలు కమిషనుగూర్చి సభలోగర్చించియుండితిగాని
అందు గలసి యెట్టి నిర్ణాయము జేసికొనలేనిది నడివిరి. (ఆ. ప్రె.)

నోటీసు

సెంట్రల్ ప్రావిన్సులో గల బాబ్టర్ సంస్థానపు అడి
విలో ఉత్పత్తియగు టేకు ఇంజనరీలపనున్న సువాటి నాంతర్వర్తిక
అవ్వాకములు 11-12-1927, 8-1 1928, 11-1-28 తేదీలందు
గోనాలపన్నము, సోగోరేప్రాకు, కొంబుమొముల సలములందు
బహిరంగి నలయు నేసి విక్రయించబడును.
W. V. GRIGSON I. C. S.
Administrator, Bastar State, Jagdalpur.

బెంగాలు నిర్బంధితులు-స్వదేశ

బానిసత్వము

మన కర్తవ్యము

ను బానుబోనుగారి హెచ్చరిక

కలకత్తా, నవంబరు 21:—“వంగరాష్ట్రమున కే దొక్కనే
కఠిన సమస్యగలదు. నిర్బంధితుల సమస్య. ఇంతకన్న పెద్దసమ
స్యయగు బానిసత్వమున కిదియొక చిన్నమువంటిది.
నిర్బంధితులు త్వరలో విడుదలగుదలన్న ఆశలన్నియు అధుగంఠ
నవి. ప్రస్తుతమున్న తాత్కాలికపు తిమ్మివాతపు స్థితియందే
ప్రభుత్వమువారు మన హక్కులను నిర్లక్ష్యముతో నిరాకరి
ంచుట కష్టంజనముండదు. దేశమందంతటను తీవ్రముగ ఆందోళ
కలిగించి ప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడిజేసినగాని మన
నిర్బంధితుల విడిపింపజాలము” అని నుబానుబంగ్ల బో
గారు వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు పత్రికలద్వారా
హెచ్చరించుచున్నారు.

“హిందువులు మహమ్మదీయులను సఖ్యులనుదిరి, రె
డుమతములవారు చేతులు కలిపి కాంగ్రెసు ధ్వజముక్రింద కా
గ్రెసు కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకై యందగిన యత్న
ములన్నియు జేయువలయున్నది. అంతరించిపోయిన కాం
గుసంఘముల పునరుద్ధరింపవలెను. క్షీణించుచున్న కాం. స
ఘములను తేవనై త్రవలెను. ఇదివరకు కాంగ్రెసులో పనిజే
విరమించినవారిని తిరిగి కాంగ్రెసు ప్రచారమునందు చేర్చుకొ
వలెను. ముం దనుకూలపరిగిస్తే తేర్చుదలసిది యెట్టి కార్యక్ర
మముగూడ జయప్రదముగ కొనసాగింపజాలము. కాంగ్రెసు
లో అన్ని పక్షములవారు కలియుటకు యంతకన్న మంచివిధ
ము వేరొందులేదు. కావున యెల్లరు మరుగుగల్గి స్వాతంత్ర్య
సమరమును కొనసాగింపవలెను”. (ప్రె. ప్రె.)

ఊపిరితిత్తులను బలహీనపరచు

జెలుబు

పెంపురు వాడుటచే రొమ్ముపడినెను, విష
జ్వరము, (న్యూమోనియా) మొదలగునవికూ
నయము ను.

సంవత్సరములో ఈ ఋతువునందు విక్రిలి ఆశోగ్య
వంతులకునూ అకస్మాత్తుగా జలుబు, కైత్వము వచ్చుచున్నది.
ఇవి ఊపిరితిత్తులందు స్థాయిగా నిలిచి ఊపిరితిత్తులకు ప్రభావ
మునందు వాపును (ప్లూరిసి) విషజ్వరమును (న్యూమోనియా)
గలిగించుచున్నవి. ఊపిరితిత్తులందు జలుబు, కైత్వముండుట
వలక ప్రమాద గునుగోగమునకు కారాధూమికమైన క్రిమి
ల సాం మేర్పడుచున్నది. జలుబు నిర్లక్ష్యము చేయుటచే పలు
మారు రొమ్ముపడినెను, ఉబ్బిసము గలుగుచున్నది.

గనుక ఎట్టిరకము జలుబైనను దానిని ఉపశమింపజేయ
వలెను. బిళ్ళలుగానున్నట్టి అచ్చుకైత్వధమగు పెప్సుసు
నేనించి రొమ్ముకు, ఊపిరితిత్తులకు బలమునిలిపి, రక్షించు
కొనుదు. శీతకాలముందు ఎప్పుడైనను మీకు కైత్వము లేక
గొంతు బొంగుబొవుట, లేక తుమ్ములు గలిగినప్పుడు అం
మీకు రావోవు భయంకరవ్యాధినిగిరించి ముందే మిమ్ములకు
హెచ్చరించుచున్నది. గాన మీరు వాడుక గానులభముగా ఊపి
రిడుచుటకు వీలుగా నున్నట్టియు, చిగ్గర ఉంచుకొనటకు సల
భమైన బిళ్ళను నోటియందు వేసికొని, చప్పరింపురు.

పెప్సుసునే గలుగుచున్న ఆశోగ్యకరమైనదియు క్రిమి
లకు సంహరించుటకు సుబంధించినదియునగు పొగ త్వరితముగా
జలుబు, గొంతు బొంగుబొవుట ముదలగువాటిచే గలుగు క్రిమి
లకు నాశంమొనర్చి, ప్రాణాంధిమకునివెలితో నున్న రొమ్ముకు
నెమును, శ్వాసనాళములకు సంబంధించిన వాపును పారదోలి,
వాటిని ఆలంకరించుచున్నది. నొప్పి, తొందరను గలిగించు
చున్నట్లైన దగ్గు పెప్సుసు నేనించుటచేత్వరలో నయమును.
పెప్సుసును రొమ్ము వాగములకు ఉపకరమును ఆకొ
గ్యమును గలిగించి కళ్ళనుచేగలుగు పూర్తి బాధను తొలగించుచు.
పెప్సుసు బుడ్డి కిరు 1 నంబు ప్రతివోటుగల డై
గ్రామములన్నిటయందును దొరకును.

విజయ:—
మనర్పు దాదా అండు కో, ఎస్టేనేసు, ముద్రాస్సు,
Pepa

సింహళమున గాంధీమహాత్ముని సంచారము

దియూతల్వలో నర్వేయరులు ధనమొనగుట మహాత్ముని 19-20 తేదీలలో రైలులో ఉత్తరసింహళమున సంచారముచేసెను ప్రజలలో కార్మికులు విస్తారముగా చేరియుండి స్వాగతమిచ్చుచుండిరి.

దియూతల్వలో పైకికి శివీర మున్నది. అచట సర్వేయ బలంబునున్నది. వారు మహాత్మునకు ధన మొసంగిరి.

బాందర్వాలలో పడినిమువయులనేపు త్రొయినువాసిరి. అచట మహాత్మునకు ప్రజలు ఖద్దరు మాలలను ధనమును సమర్పించిరి. మహాత్ముడు పవనమొనెను.

బాందర్వాలలో వేలకొలది ప్రజలు చేరి. వారిలో కార్మికులు విస్తారముగానుండిరి. హానరబులు డి. ఎల్. కోటల్వాలా గారు సన్మానపత్రమును పదివరి. చాలమంది ధనము నొసంగిరి. "ఈశ్రీతిగా సమకూరిన ధనముతో 50000 మంది స్త్రీలను తంతు కారక సంఘమువారు పోషించుచున్నార. ఆ స్త్రీలు యిండ్లలో నే నూలుబడికి యిచ్చి ధనమును బడయుచున్నారు. నేత పని వాండ్లు రంగుపనివాండ్లు మున్నగువారికిగూడ దీనివలన జీవనాధార మేర్పడెను. ప్రజలు విదేశీబట్టలను తెప్పించుచుండుటవలన సింహళమున నేతపనివాండ్లకు పనిలేకుండ పోవుచున్నది. మిరియలు నొక తంతుకారక సంఘము కేర్పరుపగోరెదను. సనులనన్నిటి కేర్పరుట నేను పర్యవేక్షణను మీకు సహాయము చేసెదను. ఖద్దరులన ఆర్థికముగను సారవ్యతముగను లాభము గలదు. అడంబరము తొలగింను. సింహళమువారు రకరకముల విదేశీవస్త్రములను ధరించుట అవమానకరము. మద్యపానమును నిర్మూలించువు. అస్పృశ్యతను తొలగించువు. నేను నేడు కాండీనుండి వచ్చుచున్నపుడు చారిలోకనబడిన ప్రకృతిశోభ వర్ణించనలవి గాకుండనున్నది. పరిశుభముగా మీకు లభించుచున్నది. ఇట్టి నిర్మలస్థలములలో నివసించుచు సురాపాన మొనరించుట మహాపాతకము కార్మికులు దుర్వివయాసములు కాగూడదు" అని మహాత్ముడు నడిచెను.

20 వ తేదీ ఆదివారమునాడు మహాత్ముడు హువారు విలియామ కాలేను. సింహళమునందలి ఆరోగ్యస్థానములలో ముఖ్యమైనదిదయే. అచటిపౌరులు సన్మానపత్రమును ధనమును సమర్పించిరి. మహాత్ముడు కార్మికులకు హిందోపదేశము చేసెను. (ఆ. ప్రె.)

అఖిలభారత రాష్ట్ర ఆర్థిక ద్యోగుల మహాసభ

కరవు భీమానిధి విచారణ

న్యూఢిల్లీ, నవంబరు 21.—అఖిలభారత రాష్ట్ర ఆర్థిక ద్యోగుల మహాసభ సమావేశమయ్యెను. తాత్కాలిక ఆర్థికసభ్యుడు సర్ బి. యస్. మి. త్రాగారు అధ్యక్షత వహించిరి. పంజాబు నుండి తప్ప తదితర రాష్ట్ర ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. కరవు భీమానిధినిబంధనల విచారించుట కుపసంఘ మేర్పాటు చేయబడెనని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

అలహాబాదు, నవంబరు 21—వ్యాయమాద్దులు ధనాకాబాదు కొట్లాటకేసులోని మద్దాయిల అప్పీలు ప్రోసీక్యూషన్ ద్వీపాంతరవాసశిక్ష ఖాయపరచిరి. (ఆ. ప్రె.)

బాపట్ల నవార్దినేము జడీకోర్టులో

వి. పి. నెం 46/27

పిటిషనరు:—(ముంగిరమ్మ) నరాలకెట్టి మత్తయలు కుమారుడు వెంకయ్య, తేలగపలం, కంట్లాపర సాకికా చేబ్రోలు, జూపల్ల తాలూకా.

కౌంటరు పిటిషనరు:—(ముంగిరమ్మ) సాగర్ శేసరవుల్ కంపెనీ, మరీకోండరు.

పైన తెలుపబడిన పిటిషనరు 1920 సం॥ రం 5 ఆక్టులోని 30 వ సెక్షను ననుసరించి యాకోర్టువారివలన 18-11-27 తేదీని ఇన్వెన్టరీగా తీర్మానించబడిన. కాన ముంగిరమ్మ లండనుకు గెను హక్కులను గుంటూరుజిల్లా అఫ్ఫీషయల్ రిజిస్టరుగారియెదుట లెక్కపెట్టినవలయు నని యందుమూలముగా తెలియజేయబడి మొనరి.

బాపట్ల సబ్ జ్యుడ్జి, టి. సుందరం అయ్యర్, 21-11-27, ఆడిషనల్ సబ్ జ్యుడ్జి, జడ్జి.

శ్రీ శారదాపీఠ జగద్గురు శంకరాచార్యులవారు

బాల్యవివాహ నిరోధచట్టమునకు ప్రతికూలు రుగా నుండిరనువార్త నిజముగాదు

"బాల్యవివాహ నిరోధక చట్టమును తిరస్కరింప వలెనని శ్రీ శంకరాచార్యులవారు గవర్నరు జనరలుకు తంతువార్త నంపిరి అసానియే పెను 11వైసువారు ప్రకటింపగా, మేము దానినిగూర్చి విమర్శించి యుంటిమి. తా మటుల తంతువార్త నంపియుండలేదని వెంటనే శ్రీ స్వాములవారు ప్రకటించిరి.

"నేను కాశ్మీరమునందలి జగద్గురు శ్రీ శంకరాచార్య శారదా పీఠాధిపతి నగుటచే నేనిటుల తంతువార్త నంపిలినను వార్తను నమ్మి పలువురు నాకు ప్రాసీయున్నారు. వారి సంశయములను తొలగించుటకు నే నీ ప్రకటన నిపుడు చేయుచున్నది. గవర్నరు జనరలుకు నే నట్టితంతువార్త నెంతమాత్రమును పంపియుండలేదు. మరే శంకరాచార్య పీఠాధిపతి యైన పంపె నేమో నాకు తెలియదు. బాలురకు 15 ఏండ్లను బాలికలకు 12 ఏండ్లను వచ్చువరకును వివాహములు చేయగూడదనియే నేను రూఢిగా తెలుపుచున్నాను. హరవిలాసశారదాగా రుపపాదించిన చట్టమునం దిటులనే యున్నది. కాశీగరమునందలి సన్యాసులు పలువురుగూడ దీని నామోదించియున్నారు. అతిబాల్యవివాహములు కేవలము మూఢాచారము. ఇది వట్టి అనాగరకపద్ధతి. శారీరకముగను నైతికముగనుగూడ నిది చాల హానికరము. ఈ చెనుపద్ధతిని నిర్మూలించుట ధర్మమును న్యాయమునుగూడ నైయున్నది. నీనివలన బలహీనులకును దీనులకును మహాపకారము కలుగును. అతిబాల్యవివాహమువలన హిందువులలో బాల వితంతువులసంఖ్య మితిమీరి పోవుచున్నది. వారిలో చాలమంది అవికసితకుసుమములు. ఆకుసుమము లిపుడు ప్రపంచమును యడారిలో వాడిపోవుచున్నవి. వారిలో చాలమంది అనాథలును అరక్షితములై యున్నారు గాన హిందువులలో అతిబాల్యవివాహ దురాచారమును నిర్మూలించుట మిక్కిలి అవసరము. ఈదురాచారము హిందూ సంఘమును హత మొనరించుచున్నది. ఇట్టి దురాచారమును రూపుమాపి హిందూసంఘమునకు మహాపకార మొనరించు నుద్దేశముతో నుపపాదించబడిన యీ చట్టమున కెవరును నిరోధములను కలిగింపగూడదు. స్త్రీలకు, ముఖ్యముగా బాలికలకు ప్రాధవ్యముకంటె మహానర్థకము మరేదియునులేదు. వారందరూ యావత్జీవమును దుఃఖభాగిను లగుచున్నారు. ఉత్సాహమును సంతోషమును వారికి దూరమగుచున్నది. ఇది సర్వర్తన లగువారిగిది. నీతి వర్తనమును దిగవారికి వ్యభిచారిణులై మర్యాదను గోల్పోయి నీచస్థితికి పాల్పడినవారి దుర్గతినినడువ పనియేలేదు. మనుష్యుని మున్నగుసృష్ట్యులలో బాల్యవివాహము లామోదించబడలేదు. (మనుస్మృతి మూడవ ప్రకరణము 4 వ శ్లోకము) కావున నిది నీతిని మతమునకును గూడ విరుద్ధము. దీనిని నిరోధించుటవలన పహగమనము(సతి)కంటెను హానికరమున నీ దురపద్ధతి తొలగగలదు. అని శ్రీస్వాములవారు ప్రాసీరి. (ఇండియన్ సోషల్ రిఫార్మర్)

గుంటూరు సబుకోర్టులో

O. S. 7/1926 I. A. 301/27

వాదులు:—రామరాజు లక్ష్మీనారాయణ వగైరా గుంటూరు.

అండు

ప్రతివాదులు:—1. భట్టిప్రోలు సుందరమ్మ వరపు బాలా త్రిపురసుందరమ్మ, 2. సంతా రామయ్య.

యా నెంబరులో వాదుల తండ్రిగారయిన రామరాజు దేవులరాజు పంతులుగారి పేర 1 ప్రతివాది ప్రాయించి యిచ్చిన తాకట్టు దస్తావేజులను బట్టి పైనెంబరున దావావేసి బ్రిటిషునరి డిక్రిని పొందినారు ఆదరిమిలా పయిన డిక్రికి కోరి పిటిషను దాఖలుచేయగా ది రి-12-27 తేదీకి వాయిదా వేసివారు యెం రిక్రిని ఆ డిక్రిని లుంటె సదరు తేదీకి తెలుపుకోవలెను.

పి. వి. రత్నం, 15-11-27, వాద్దు ర ఫు వక్తిలు

హిందూస్థాన సేవాదళ శారీరక వ్యాయామస్థానము

వామననాయకుగారి యువన్యాసము

బాగల్పట్ట, నవంబరు 21:—హిందూస్థాన సేవాదళమువారి శారీరక వ్యాయామాలయమునకు పునాదులను శ్రీయుత వామననాయకుగారు వేసిరి. సాయంకాలము ప్రదర్శనమైన తరువాత హిందీయం దుపవ్యసించుచు వామన నాయకుగారిని సెలవిచ్చిరి. "నేనీనాడు వైచిత్ర్యవాది రాయుగాడు. జాతీయత యనునది. ఇందు తయారైన యువకులు స్వదేశమునకు స్వరాజ్యము కొరకును స్వవర్మనుకొరకు జీవితము లర్పింపవలెను. దేశ మాతకు సేవచేయుట ఎరింగిన హిందూ మహమ్మదీయులు కలహముల మానగలర. అదియే హిందూస్థాన సేవాదళ ఆదర్శము. (ఫ్రీ ప్రెసు)

జనమిత్రన్ పత్రికాధిపతివై రాజద్రోహ నేరము

తీర్పు చెప్పలేదు

పురుకోట్ట, నవంబరు 21—శ్రీయుత జనమిత్రనుపత్రికాధిపతి నుబ్రహ్మణ్య ఆయ్యరుగారిపై నాలోపింపబడిన రాజద్రోహ నేరమందు వాస్తవతీవాదములు ముగిసెను. తీర్పుచెప్పలేదు. (ఆ. ప్రె.)

"కలకత్తా" ఓడ మునుగుట

బేకనుగారిపై కేసు

కలకత్తా, నవంబరు 21:—నలుగురు ఆయిరోపీయ జ్యూరీతోగూడిన న్యాయస్థానమున బెంగాలు పైలటుసర్వీసు యువ్వోగి బేకనుగారిపై 17 సెక్షన్లక్రింద నేర మాలోపింపబడెను. బేకనుగారి నిర్లక్ష్యమువలన "కలకత్తా" ఓడ రేచెను ఫెల్లు ఓడకుతెగిలి పగిలి మునిగెను. కలకత్తా ఓడ పైలటు సాక్ష్యమిచ్చెను. మరిమువ్వురు గూడ సాక్ష్యమిచ్చిరి. కేసు వాయిదావేయబడెను. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

అశ్లీలప్రకటన

జమీందార్ పత్రికాధిపతికి శిక్ష

లాహోరు, నవంబరు 21—జమీందార్ పత్రికాధిపతి అశ్లీల ప్రకటన గావించినందులకు న్యాయాధికారి ముద్దాయికి మూడుసెలల కఠినశిక్షగాని 5 వందల రూపాయల జరిమానాగాని విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరు, నవంబరు 21—గౌ. ఖాన్సూదరు సర్ ఫజ్లి హుస్సేనుగారు కార్యనిర్వాహకసభయందు తమ పూర్వస్థానమును తిరిగి యాక్రమించిరి. (ఆ. ప్రె.)

తిరుపతి డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టులో

అసలు సూట్ నెం. 268/27

వాది:—గాలి కిచ్చుననాయుడు.

ప్రతివాదులు:—1. గంధవడి మత్తంశెట్టి.

2. గంధవడి కోదండరామయ్యశెట్టి. 3. గంధవడి కన్నయ్య అనే రామయ్యశెట్టి. 4. గంధవడి పట్టాభిరామయ్యశెట్టి-వైశ్యకుటుము, వ్యాపారము, తిరుపతి, చిత్తూరుజిల్లా. పైన తెలుపబడిన వాది ప్రతివాదులపై ప్రోసోటుబా పత్తు బాకీరావలసిన రు 201-11-8 గాను పైన తెలుపబడిన సూట్ దాఖల్ చేసిన ప్రతివాదుల తాలూకు పర సాక్షులమీద పుడవ జప్తిపుత్తవును పొందియున్నాడు. 1927 సం॥ నవంబరు నెల 30 తేదీ వాయిదావేయబడియున్నది. ప్రతివాదులు ఆ తేదీకి హాజర్ కానియెడల ఎక్స్ పార్టీ తరపున తీర్పుయివ్వబడునని ఇందుమూలకముగా తెలియపరచబడినది. సి. కే. శ్రీనివాసాచార్యు, నాదితరపు వక్తిలు, 4270

మదరాసు వార్తలు

మద్రాసు కుళాయిల నితినవ్వయి:— ఈనెల 21 తేదీ సాయంకాలం 3 గంటలకు రెడ్ హిల్స్ చెరువులో 41-40, అడుగులనీరు ఉన్నది.

మద్రాసు ఆడిటర్ల సమావేశము:— మద్రాసు లాకారేజి ఆవరణలో 25-వ తేదీ గురువారం సాయంకాలం 5-80 గంటలకు మద్రాసు ఆడిటర్ల సమావేశము జరుగును. సభ్యులందరు దయచేసి హాజరై తులు.

విద్యాసాగర పాండ్యాగారి రంగును ప్రయోగము:— ఇండియన్ బ్యాంకు కార్యదర్శియగు విద్యా సాగరపాండ్యాగారు రాబోవు ప్రాజెక్టులను రంగును పయనమయ్యెదరు. ఇండియన్ బ్యాంకుయొక్క ఆ ఖనోకదానిని బర్మాలో స్థాపించు నుద్దేశముతో పీఠచ్ఛటికి వెళ్లుచున్నాడు. దేశంబరు మాసమధ్యమున మద్రాసుకు తిరిగివచ్చెదరు.

రాకపోకలు:— ఫజల్ యజ్జి హిందూ లాగారు రైల్వే స్టేషన్ కుమిటి సభాసంఘమున నేటి యదయము మద్రాసువచ్చిరి.

జమ్నాదాసు మేహతాగారు పై సభాసంఘమున నేటి యదయము బొంబాయినుండి మద్రాసువచ్చిరి.

సి. కోకుగారుగూడ నేటి యదయము బొంబాయి నుండి వచ్చిరి.

ప్రిగ్గేడియరు జనరలు సి. ఆర్. పుండ్రాఫ్ గారు కలకత్తానుండి నేటి యదయము వచ్చిరి.

సర్ హెరార్డు వాకరుగారు నిన్నరాత్రి మద్రాసు విడిచి పూనావెళ్లిరి.

కొల్లెంగోడు రాజాగారు నిన్నరాత్రి మద్రాసు విడిచి ఉలవకోట వెళ్లిరి.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు నేటిరాత్రి మద్రాసువిడిచి కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మధుర వెళ్లెదరు.

గౌరవ సుబ్బరాయను గారు నేటిమధ్యాహ్నము మద్రాసువిడిచి వెల్లురు వెళ్లిరి.

కె. నాగేశ్వరరావుగారు బొంబాయికివెళ్లిరి.

హెచ్. జి. స్ట్రాస్సుగారు కన్ననూరు వెళ్లిరి.

ఎఫ్. హెచ్. పెన్నెక్కు గారు గత రాత్రి బళ్లారి వెళ్లిరి.

న్యాయస్థానవార్తలు

ఎగ్జార్సు చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట

సత్యాగ్రహకేసు-కఠినశిక్ష లొసంగుట

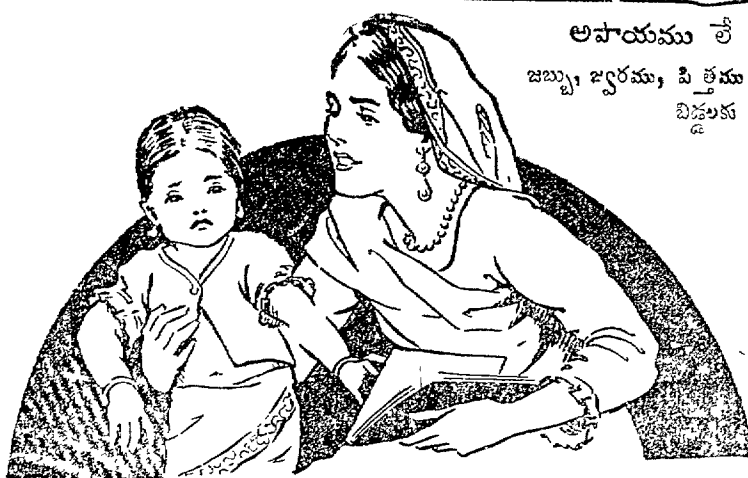
ఇది 12 గంటలకు ఎగ్జార్సు చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట నీలు సత్యాగ్రహము కంకరం పిల్లలనుబట్టి ఆసారి కాళింరావుతోను విచారించబడిరి. శ్రీ మద్దారి అన్నపూర్ణ య్యగారును పీఠ విచారణ చూచుటకై కోర్టుకు వచ్చిరి.

1804 నెంబరుగల పోలీసు సాక్ష్యము చెప్పెను. నేను 7-11-27 తేదీన ఉదయం నీలు విగ్రహము వద్ద కాపలా యుంటిని. అప్పుడు ముద్దాయి 1, 2, 3, ముగ్గురును గొడ్డళ్ల పట్టుకొనివచ్చిరి. కలకటాలు దాటిరి. విగ్రహమును కొట్టుట కై ప్రయత్నము చేయుచుండిరి. నేనును నాతో నూడయ్యుండిన పోలీసును అట్లు చెయ్యవద్దని ఆ సేకపరియాయములు చెప్పితిమి. కాని వివరము. చేతునున్న గొడ్డళ్లతో నీలుముక్కును పగులగొట్టిరి. అందువల్ల ఫైదీగా జేసితిమి.

ఒకటిమూడు ముద్దాయిలు క్రాసుపరీక్షచేయ నిరాకరించిరి. రెండవముద్దాయి కోర్టువారిని క్రమాపణజేడుకొనెను.

1294 పోలీసును పరీక్ష చేయగా మొదటిపోలీసు ఛెప్పిన అక్షరములే చెప్పెను.

పి. డబ్లియం. డి. అసిస్టెంటు ఇంజనీయరు తరువాత పరీక్ష చేయబడిన, తాను 7-11-1927 ఉదయము నీలువిగ్ర

అపాయము లే నిది, విరేచనకారి. జబ్బు, జ్వరము, పిత్తము మున్నగు వ్యాధులుగల బిడ్డలకు తగినది.

బిడ్డ తల్లీ! మలబద్ధకముగల బిడ్డకిది మిక్కిలి అనవరము. కాలిఫోర్నియా అత్తిపండ్ల పర్వత్తు.

"California Syrup of Figs"

బిడ్డనల్లీ త్వరపడుము! ఒకటి స్పూన్ కాలి ఫోర్నియా అత్తిపండ్ల పర్వత్తును "California Syrup of Figs" ఇవ్వడేబిడ్డ కి చ్చిన, మల శుద్ధిజేసి చిన్నప్రేగులను శుభ్రపరచుచు జీర్ణకోశమునందు మంచి ఆకలిని పుట్టించును. కొన్ని గంటలలోనే మిలబిడ్డ మరల ఆట్లాడుటను మీరు చూడగలరు. చిరాకుగాను, జ్వరముతోను, పిత్తముగాను, మలబద్ధకముగాను లేక జలుబుతోను ఉన్నప్పుడు కూడా ఈ చల్లని, అపాయము లేని విరేచన కారికి గల మనోహరమైన రుచిని బిడ్డలు ఇష్టపడుచున్నారు.

మికెమిస్టును "కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్" California Syrup of Figs ను కావలెనని అడుగుము. చంటిబిడ్డలకు, వయస్సువచ్చిన బిడ్డలకివ్వవలసిన పద్ధతులు, పత్యపాన విషయములన్నియు వివరముగా నీనా మీదనే వ్రాయబడియుండును. కెమిస్టు లందరివద్దను, అంగళ్ళన్నిటియందునుదొఱకును. తల్లిమీరు కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ "California Syrup of Figs" నే కోరుడు, లేని యెడల, ఇమిటేషన్ నొకదానిని యిచ్చెదరు.

యుగంధర పత్రికా పోషకార్థము.

ఏలూరు గ్రేట్ ఇండియన్ థియేటర్ వారిచే ప్రతాపరుద్రయము.

26-11-27 శనివారము ఏలూరు యుగంధరుడు:- డాక్టరు. జి. వి. సుబ్బరావుగారు (తెనాలి)

చెరుముకి:- శ్రీ ముంజులూరు కృష్ణరావుగారు పేరయ్య, సుల్తాన్:- శ్రీ కందుకూరు అంబికానాథ వరప్రసాదరావుగారు ప్రతాపుడు:- శ్రీమాన్ సాతులూరు నరసింహాచార్యులుగారు

30-11-27 బుధవారము గుడివాడ శ్రీ ముంజులూరు కృష్ణరావుగారు శ్రీ వి. ఎస్. దేవరగారు

హామ దగ్గరకు బోగా విగ్రహముయొక్క ముక్కు విరిగిపోయి ఉన్నదనియు తలమీదనున్న టోపీపాడెయ్యుండెను. కడిభుజముమీద నరుకడు కనిపించెనని నుడివెను. జరిగిననష్టము రు 2000 వరకు నుండుననియు నుడివెను.

ఒకటిమూడు ముద్దాయిలు యేమి చెప్పుటకు నిరాకరించిరి.

సి 858, 427 ప్రకారం ముగ్గురుముద్దాయిలు దోషులని మేజిస్ట్రేటుగారు తలచిరి. ఒకటిమూడు ముద్దాయిలు తాము నడచునడకకు చాలగర్వము చెందియుండిరి. మొదటిముద్దాయికి ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్షయును, తరువాత ఒకసంవత్సరము సత్ప్రవర్తనకు పూచీకత్తు నియ్యవలసినదనియు, రెండవముద్దాయి 3 నెలలు కఠినశిక్షయును, 3 వ ముద్దాయి 6 నెలలు కఠినశిక్షయును ఒక సంవత్సరమువరకు సత్ప్రవర్తనకు పూచీకత్తు నియ్యమనిరి.

మొదటి ముద్దాయిని మూడవముద్దాయిని సత్ప్రవర్తనకు పూచీనియ్యమనిరి.

తరుమబడిన హిందువులు ఇండ్లు చేరుచున్నారు

షియాసత్ తీర్మానము

లక్నో, నవంబరు 2:- ప్రభుత్వమువారు ఇజివరలో తరుమబడిన హిందువులకు తిరిగి తమఇండ్ల కంపవలసినదని గోరుచు షియాసత్ తీర్మానించిరి.

ఢిల్లీ, నవంబరు 21:- తరుమబడిన ఫైబరు ప్రాంత హిందువులు తిరిగి చాలవరకు ఇండ్లను చేరిన పిషావరునుండి వార్తలు వచ్చినవి. పిషావరులో తాత్కాలికముగ నున్న వారందరు తిరిగి ఇండ్లు చేరిరి.

పచ్చయప్ప కళాశాల పంచమ విద్యార్థులు

హైకోర్టుతీర్పు విమర్శనభ

నన్న సాయంకాలము జరిగిన పచ్చయప్ప దానముల ట్రస్టీలసభలో జప్తిను వాలరుగారి తీర్పునుగూర్చి చర్చజరిగెను. డి|| బి|| జి. నారాయణస్వామి చెట్టి, డి|| బి|| వి. తిరుమల పిల్లె, డి|| బి|| ఓ. తనికాబి, డి|| వి. నటరాజ పిల్లె, పి. టి. కుమారస్వామి, ఎం.కేశవ్వరకాస్త్రిలు గార్లు చర్చలో పాల్గొనిరి. తుదకు జప్తిను వాలరుగారి తీర్పునుసరించి తమ విద్యాలయములలో పంచమవిద్యార్థులను చేర్చుకొనుటకు ట్రస్టీలు తీర్మానించిరి. వి. వెంకటేశ్వరకాస్త్రిలుగారు భిన్నాభిప్రాయులైరి.

అరుంధతీయ మహాసభ

లాంతరుప్రదర్శనముతో ఉపన్యాసము

వెరంబూరులో అరుంధతీయమహాసభ ఆవరణలో 19వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు రా|| సా|| ఎల్. సి. గురు స్వామిగారి ఆధ్వర్యమున డాక్టరు మేత్తుకొనుగారు లాంతరు ప్రదర్శనముతో నొక ఉపన్యాసము నొసగిరి. ఆ సేక యువతీయులు సభ నలంకరించిరి. రెడ్ క్రాసు సంఘము యొక్క సహాయకార్య దర్శియగు ఆర్చేసు సతిగారుగూడ సభకు వచ్చిరి. శిశుపోషణ మంత్రిసానితనము మొదలగు విషయములకు సంబంధించిన ప్రదర్శనములు జూపబడినవి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ విచారణసంఘముయొక్క ప్రశ్నావళి ప్రత్యుత్తరములు

రాజా మంత్రివైకట భుజంగరావుబహదూరు గారు

ప్రశ్నావళి

(1) ఇప్పుడు ఆములలో నన్న ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము యొక్క ప్రధానమూలమును చెబుటకు నుంచుకొనుచున్నామి రభిప్రాయపడుచున్నారా? ప్రధానమూలముగా కొన్ని నిర్ణీత కేంద్రస్థానములందు మాత్రమే సాధారణ వి. ఏ పట్టపర్తికును ఆనర్హులగుటకును విద్యాశిక్షణము కళాశాలలను నెలకొల్పబడుచున్నది.

(2) ఆనర్హులగుటకు డిగ్రీకోర్సులను ఒకే ప్రదేశము లో ఉండవలెనని మీరు కోరుతుంటే ఎందు ఉండవలెనని నిర్ణయించెదరు?

(3) కొన్ని నిర్ణీత కేంద్రస్థానములందు మాత్రమే ఆనర్హులగుటకు డిగ్రీకోర్సులను చెబుటకు కళాశాలలను నెలకొల్పబడుచు మీరంగీకరించియెడల ఆనర్హులగుటకు మాత్రమే నిర్ణీత కేంద్రస్థానములందు కళాశాల లుండవలయునని కోరుచున్నారా? అట్టి కళాశాల యేదని ఒక కేంద్రస్థానమును ఉండవలెనని కోరుచున్నారా?

(4) 1-వ ప్రశ్నకు మీరనుసారముగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చినందులకు ఈవిశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానముల సంఖ్య హెచ్చించవలెనని కోరుచున్నారా? అట్లు కోరుచున్నయెడల ఏయేస్థానము, లేక స్థానములందు అధికముగా కేంద్రము లుండవలెనని తలచెదరు?

(5) ఇప్పుడున్నటువంటి విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములకు మించి అధికముగా క్రొత్త కేంద్రములను ఏర్పాటు చేయుటకు మీరు అంగీకరించుచున్నారా? ఇప్పుడున్న కేంద్రములను ఆయాస్థానములందును మీరూ రాజమహేంద్రవరమునని కోరెదరా? అట్లు యింకా ఏవిధముగా మార్చవలయున?

(6) ఏదేని యొక కేంద్రస్థానమునందే విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయములగుట ఉండవలెనని మీరు అంగీకరించెదరా? అట్లుయినచో ఏకేంద్రస్థానమునందు యీ కార్యాలయములు ఉండవలెనని నిర్ణయించెదరు?

(7) ఇప్పుడున్న కేంద్రములకుంటే ఎక్కువకేంద్రములు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మీరు తలచుచున్నట్లు ఏకేంద్రస్థానమునందు కార్యాలయము లుండవలెనని నిర్ణయించెదరా?

(8) బెజవాడలో విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము నెలకొల్పబడవలెనని అచటనే కార్యాలయ ముండవలెనని మీరు కోరుకుంటున్నారా?

(9) ఇప్పుడు ఆములలో నన్న సంగతిసందర్భములలో అన్నివిధములైన ఆనర్హులగుటకును విద్యాశిక్షణమును దేయక కేంద్రస్థానమునందే యేర్పాటు చేయవలయునని మీరు కోరుచున్నయెడల ఏ కేంద్రస్థానమునందు ఉండవలయునని నిర్ణయించెదరు?

(10) కేంద్రస్థానము కానటువంటి మరొక ప్రదేశము నందు కార్యాలయము నెలకొల్పవలెననియు, బెజవాడనుండి బహుమతి తీసేవలయుననియు, మీరు తలచుచున్నట్లు మదర పట్టణాని, గుంటూరుగాని, మీరు అర్హుల ప్రదేశములకు భావించెదరా?

ప్రత్యుత్తరములు

నెలెట్టు కమిటీవారియొక్క పై పరిశ్రమలకు రాజా డం భుజంగరావు బహదూరుగారు యీక్రింది ప్రత్యుత్తరములను ఇచ్చినారు:-

1 ప్రశ్నకు

కొన్ని నిర్ణీత కేంద్రములలో మాత్రమే వి. యే. డిగ్రీ కోర్సులను ఆనర్హులగుటకును విద్యాశిక్షణము కళాశాలలను నెలకొల్పవలెనని ప్రధానమూలమును యీ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములో మార్పుచేయక యధావిధిగానే యుంచవలెనని విషయము నేను అంగీకరించను. సాధారణ వి. యే. (ప్రాన్ డిగ్రీ) పదువునకుగూడ కొన్ని నిర్ణీత కేంద్రస్థానములకు విద్యార్థులందును వచ్చి చదువుకొనవలసి విధియున్నది. విద్యార్థులకు చాలా ప్రయోజనకరముగా నుండును. కాబట్టి, విశ్వవిద్యాలయమున కుంబంధము విశ్వవిద్యాలయ మొదలిమైన కళాశాలలు ఒక్కొక్కటిగా వివిధ ప్రదేశముల ని ముఖ్యమైన స్థలములందు

టను నెలకొల్పి వి. ఏ సాధారణ డిగ్రీవిద్య సులభముగా అందుబాటులో నుండునట్లు చేయవలయును.

ఆనర్హు డిగ్రీవిద్యార్థుల విషయములలో అన్నివిధములైన ఆనర్హు కళాశాలలను ఒక ప్రదేశమునందే పెంపొందించి పోషించుటకు ఆనతికాలములోనే మనకృషి బాగుగా ఫలించును. కొన్ని నిర్ణీత కేంద్రములలో ఆనర్హు కళాశాలలను నెలకొల్పబడుట ప్రవృత్తియు నెద జల్లి చేయుట యగును. మన కృషిగూడ పలుముఖములుగా పోవును. ఇందునల్ల ఏ ప్రత్యేక కేంద్రమునందును ఉన్నతవిద్య శీఘ్రకాలములో తగినంత యభివృద్ధి గాంచవలదు. ఈ పద్ధతివల్ల విద్యాకేంద్రము లన్నియు నామమాత్రాపరిష్కరముగా ఆనర్హు కళాశాలలను కలిగి తగిన ద్రవ్యసహాయము లేక కృషియందుండును. ఆనర్హు విద్యాశిక్షణముగూడ బహు కేంద్రవాదమే, ఏ ప్రత్యేక కేంద్రమునందు కూడ విద్యావ్యాపకమునకు తగిన వాతావరణ మేర్పడదు. రాజమహేంద్రవరములో ప్రకృతికాస్త్రసంబంధమైన ఆనర్హు తరగతులను, ఆనంతపురములో సాహిత్యసంబంధమైన ఆనర్హుతరగతులను, పారిశ్రామిక కాస్త్రసంబంధమైన ఆనర్హు తరగతులను విశాఖపట్టణమున నెలకొల్పబడుట వై జెప్పిన ప్రతిబంధకము లన్నియు వాటిల్లును. విశ్వవిద్యాలయమున కేవిధాన మంతయు మెదతుగట్టిన బంధులై ఈవలెని సంతోషముగను. విశ్వవిద్యాలయపు చట్టములో సంగల్పించినట్లుగా మూడు విద్యాకేంద్రముల నొక్కమారుగా సమతుల్యముగా పెంపొందించుట చాలా గొప్ప విషయమే. కాని, తగినంత ద్రవ్య సహాయము లేకుండునట్లు. ఇప్పుడున్న స్థితిలో ఈ పద్ధతి దుస్సాధ్యముగా గన్పించుచున్నది ఇప్పుడున్న మూడు కేంద్రములలోను సాధారణ వి. యే. డిగ్రీ తరగతులకును ఆనర్హుతరగతులకును కళాశాలలను నెలకొల్పవలెనని యీ మూడు కేంద్రములను అభివృద్ధి నొందినవియు, క్రమేణ చిట్టచివరకు యీ మూడు కేంద్రములను ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మూడు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయములుగా పరిణమించును. వై జెప్పిన కారణములవల్ల, ఆనర్హు తరగతులకును సాధారణ వి. యే. డిగ్రీ తరగతులకును కళాశాలల ఏర్పాట్లన్నియు ఏక కేంద్రమునందే పెంపొందించుటయే మంచిదని నామకము. సాధారణ వి. యే. డిగ్రీ పరీక్ష విద్యాశిక్షణ విషయములలో మాత్రము మొట్టమొదట జెప్పిన విషయమైయు గమనించవలెను.

2 ప్రశ్నకు

మొదటి ప్రశ్నకు నేనిచ్చిన జవాబునుబట్టి ఆనర్హుతరగతు లన్నిటికిని, సాధారణ వి. యే. తరగతుల కన్నిటికిని ఏక కేంద్రమునందే కళాశాలలను నెలకొల్పి విద్యాభివృద్ధిచేయవలయునని తేలుచునున్నది. కాని ఆ కేంద్ర మొనల నుండవలెనని ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పవలయున్నది అట్టి విద్యాకేంద్రము బెజవాడలోనే ఉండవలెనని నాజవాబు. బెజవాడలో నొక మొదటిగ్రేడు కళాశాల లేదనియు, అందువల్ల బెజవాడను విద్యాకేంద్రముగా నొనర్చుటకు చాలాద్రవ్యము ఖర్చుపడుననియు అందువల్ల బెజవాడను కేంద్రస్థానముగా చేయవలెనని అభ్యంతరము చెప్పవచ్చును. విశ్వవిద్యాలయమువారు బెజవాడలో నొక కేంద్రమును నెలకొల్పట కంగీకరించినయెడల యీవై జెప్పిన విషయవారు తమతాలూకు గుంటూరులోను మచిలీపట్నాములోను ఉన్న మొదటిగ్రేడు కళాశాలలను బెజవాడకు మార్చుటకు ఉద్వృత్తులై యున్నారు.

ఒకవేళ వై జెప్పిన పాదరీసంఘమువారి సంగల్పములు నెరవేరకపోయినను, విశ్వవిద్యాలయము వా కే యీ వ్యవహారము తలచు నెరవేర్చవలసివచ్చినను విశ్వవిద్యాలయమువారు ఎంతద్రవ్య మైనను వెచ్చించి విద్యాకేంద్రముగా అభివృద్ధిచేయుటకు బెజవాడయెంతయు తగియున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ మనకు మధ్యమమై అన్నివైపులనుండి వచ్చు విద్యార్థులకును సులభముగా అందుబాటులోనున్నది. ప్రారంభ వ్యయమువిషయములో బెజవాడకన్న రాజమహేంద్రవరము యొక్క ప్రాశస్త్య మెన్నెవ యెరుునలేదు. రాజమహేంద్రవరములో కూడ క్రొత్తగా కళాశాల భవనములనున్నటిని నిర్మింపవలసియేయున్నది. ఈ ఖర్చు బెజవాడకన్న రాజమహేంద్రవరమునందైనను సహజముగా తప్పని సరియే. బెజవాడను విషయమయిన యెడల రాజమహేంద్రవరమే ప్రశస్త తరమయ్యుండును. బెజవాడయే ప్రశస్తతమైనది. ఎందువల్లననగా రాజమహేంద్రవరముగూడా కొంచెము మించుగా దేశమధ్యస్థముగా నున్నది ఆనంతపురము చాలామారుముల గ నున్నది. కనుక, ఆనర్హు తరగతులకును పాట్లు గ్రాడ్యు డేటు (పట్ల పరీక్షానంతర కాస్త్ర పరీక్షాగ్రా) తరగతులకును కళాశాలల నెలకొల్పి విద్యాభివృద్ధిచేయుటకేమాత్రమును తగియుండలేదు. ఉత్తమ విద్యాశిక్షణార్థము గంజాం విశాఖపట్టణాది ప్రదేశములనుండి ఆనంతపురమునకు బోలెనదియుండు విద్యార్థుల యవసర నిజముగా దుర్గరము. అంతియగాక ఆనంతపురము యొక్క సిపిటిమై ప్లేగు వ్యాధి కాకరమైన ప్రదేశము. ఏ పత్తమునైనను ఆనంతపురమును వర్జింపవలయును.

3 ప్రశ్నకు

జవాబు
ఈ ప్రశ్నవిద్యాకేంద్రము నాలోంచి కొన్ని స్థానములను గాని కొన్ని నిర్ణీత కేంద్రస్థానములనుగాని పూర్తిగా చర్చించవలయునని మొదటిగ్రేడు ప్రశ్నలకిచ్చిన ప్రత్యుత్తరముల వల్ల తెలియగలదు. ఒక్క కేంద్రమే నేను కోరుచున్నాను. ఆ కేంద్రస్థానము బెజవాడలోనే ఉండవలయును. అది సాధ్యపడనిచో రాజమహేంద్రవరములో నుండవలయును.

4 ప్రశ్నకు

జవాబు
ఇప్పుడున్న ఏర్పాట్లు యధాశీతిగా ఉంచేయెడల (అనగా ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము యొక్క ప్రధానమూలము అచంచలముగా నుంచేయెడల) అన్ని విధములైన ఆనర్హు తరగతులను ఏక కేంద్రమునందే నెలకొల్పవలయునని నా యభిప్రాయము. ఇందుకొరకై, బెజవాడలో నొక క్రొత్త కేంద్ర స్థానమును నెలయింపజేసి, ఆనర్హుతరగతుల విద్యాశిక్షణమంతయు అచటనే పెంపొందింపవలయును. ఏ కారణముల వైనను బెజవాడయం దొక కేంద్రము నేర్పరచుట సాధ్యముకానిచో, వై జెప్పిన కారణములవల్ల రాజమహేంద్రవరమునందే ఆనర్హు తరగతులనున్నటిని కేంద్రీకరించి పెంపొందించుట మంచిదని నేను కోరుచున్నాను.

5 ప్రశ్నకు

జవాబు
మొదటి ప్రశ్నకు నేను ప్రతిపాదన ప్రత్యుత్తర మిచ్చియుండటచే; యీ ప్రశ్నకు ప్రత్యేకించి ప్రత్యుత్తర మవసరములేదు. 4 వ ప్రశ్నకు యిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము లో చెప్పినట్లుగా, ఆనర్హు తరగతుల విద్యాశిక్షణాభివృద్ధి నిమిత్తమై బెజవాడలో నొక నూతన కేంద్రమును నెలయింపజేయవలయునని మాత్రమే నేను తిరిగి సూచించుచున్నాను.

6-వ ప్రశ్నకు

జవాబు
ఇప్పుడున్న కేంద్రములను ఆయా ప్రదేశములనుండి మార్చవలయునని నేను సలహా యివ్వను. పూర్వోద్దాహృతకారణములచే బెజవాడలో నొక క్రొత్త కేంద్రమును ప్రతిష్ఠింపవలెనని మాత్రము చెప్పుచున్నాను.

7-వ ప్రశ్నకు

జవాబు
విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయములు కేంద్రస్థానము గలచోటనే యుండవలెనని నేను అంగీకరించుచున్నాను. ఆ కార్యాలయములు బెజవాడలోనే ఉండవలయును. అచటనే ఒక క్రొత్త కేంద్రమును నెలకొల్పవలయును. విశ్వవిద్యాలయ వ్యవహారనిర్వహణ సౌకర్యము కార్యాలయములు దేశమధ్యస్థమైన పట్టణములో నుండవలెను. ఈ కార్యాలయములు ఆంధ్రప్రదేశ్ మన కేమారుముల ప్రదేశమునందో ఉన్నయెడల విశ్వవిద్యాలయవ్యవహారసంబంధము గలవారందరికిని చాలా ప్రయోజనకరముగాను వృత్తావ్యయకరముగాను ఉండగలదు. వ్యవహారములగుడ సమర్థతతో నిర్వహింపబడజాలవు.

8 వ ప్రశ్నకు

జవాబు
బెజవాడలో నొక క్రొత్త కేంద్రస్థాన మేర్పాటుచేయుటయే నా అభిప్రాయము. వై జెప్పిన కారణములచే బెజవాడలోనే కార్యాలయము లుండవలెనని నేను సంతోషిస్తుచున్నాను.

9 వ ప్రశ్నకు

జవాబు
బెజవాడలో కేంద్రస్థాన మేర్పడనియెడల బెజవాడలో కార్యాలయము లుండవలెనని నేను చెప్పను. అట్టి సందర్భములో రాజమహేంద్రవరములోనే కార్యాలయము లుండుట మంచిదనియు, ఆనంతపురములో నుండుట కూడదనియు నేను తలచుచున్నాను.

10 వ ప్రశ్నకు

జవాబు
ఈ ప్రశ్నకు సాప్రత్యుత్తరము ప్రతిపాదనయియున్నది.

శ్రీవిల్లుపుత్తూరు తాలూకాసభ

రాజపాల్యం, నవంబరు 21:- శ్రీవిల్లుపుత్తూరు తాలూకాసభ జూనియర్ సభగారి అధ్యక్షతక్రింద యిచ్చుట సమాజేతమయ్యెను. మహాత్ముగాంధిగారి నాయకత్వమున మరల ఆసహాయోద్యమము కొనసాగించుటకు, బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణజాతీయ విభేదముల తొలగించుటకు శ్రీనివాసయ్యంగారి నూత్రములకు ఆహ్వానించుచు, మదరాసు కార్పొరేషను అధ్యక్షులకు అభ్యర్థిని నియమించనందుకు కాంగ్రెసు మునిసిపలు పార్టీని నిందించుచు తీర్మానించిరి.

(అ. నె.)

ఆశ్రమ నిర్మాణ సమారంభము

శ్రీ దర్శనా మహారాజ కర్తృకము

విజయేశ్వరము, బెజవాడ

శ్రీ శా. గౌరవాచార్య శంకర, తా. ప్రభువంశం మార్గశిర శు ౧౭ గురువారం (14-11-27) సాయంత్రం 4 గంటలకు శ్రీ గంగం పైధిబాధేశ్వర లైన రామేశ్వరసింహ బహద్దర్ వారివల్ల నెరవేర్చబడును.

కాపున ధార్మిక విద్యాభిమాన లంఘనము దయచేసి ముఖ్యముగ తోడుపడవలయును.

పండిత భూవంశం శ. వే. శ్రీరామశాస్త్రి, ఉద్ధారక మార్గదర్శకుడు. కోట నరసింహం, (సబ్ జడ్జి), ఆశ్రమాధ్యక్షులు. కా. నాగేశ్వరరావు.

1928 సం॥ గవర్న మెంటు

నెలవూ దినములు

గవర్న మెంటు ప్రకటన

అన్ని ఆదివారములను, యాదిగువ వివరింపబడినదినము లును 1928 సం॥లో నెలవూదినములుగా భావించవలయును.

- జనవరి 2, 3 సోమవారం మంగళవారం వైకుంఠపంచమి జనవరి 18 శుక్రవారం భోగిపండుగ జనవరి 14 శనివారం పొంగల్ మార్చి 22 గురువారం తెలుగుసంవత్సరాది మార్చి 24 శనివారం రహుకు ఏప్రిల్ 7, 9 శనివారం సోమవారం ఈస్టరు ఏప్రిల్ 18 శుక్రవారం తమిళసంవత్సరాది మే 30 బుధవారం బక్రీదు జూన్ (తేదీ ప్రకటింపబడును) - సార్వభౌముని జన్మదినము జూన్ 29 శుక్రవారం - మొహరం ఆగష్టు 28 మంగళవారం - బారాపళ్లె ఆగష్టు 30 గురువారం - ఆవిరీ, ఆవిట్టం సెప్టెంబరు 7 శుక్రవారం - శ్రీజయంతి సెప్టెంబరు 17 సోమవారం - చివాయకచతుర్థి అక్టోబరు 18 శనివారం - మహాలయ అమావాస్య అక్టోబరు 28 మంగళవారం - కర్తవ్యపూజ నవంబరు 12 సోమవారం - సూర్యగ్రహణము డిసెంబరు 25 మొదలు 31 వరకు - క్రిష్ణము నెలవులు

(1) కట్టమున ఆఫీసు, (2) రిజిస్ట్రేట్రేజీ ఆఫీసు పేపరు కట్టెస్టి ఆఫీసు, (3) జనరలు స్టాంపు ఆఫీసు యీ మూడు తప్ప అక్కిన పట్టిక కచ్చేరీలన్నియు యాదిగువ వివరింపబడిన దినములలో మూయబడును.

ప్రతి నెలాఖరు శనివారమునకు ముందుగావచ్చు శనివారము ఏప్రిల్ 5 మొదలు 10 వరకు - ఈస్టరు మే 24 గురువారం - సెం. ప్రె. డే డిసెంబరు 24 మొదలు 27 వరకు - క్రిష్ణమును ఏప్రిల్ 5 గురువారం, ఏప్రిల్ 9 సోమవారం, ఏప్రిల్ 10 మంగళవారం యీమూడు దినములయందును మద్రాసు పట్నము తప్ప రాజధానిలోని యితరపట్నముల సివిలుకోర్టు లేవియును మూయబడువు.

పైన వివరింపబడిన దినములేగాక యాదిగువ వివరింపబడినదినములు ఆయా సంఘములవారికి నెలవూదినములుగా భావించవలయును.

- (క్రిస్టియనులకు) ఫిబ్రవరి-22-బుధవారం ఆప్. వె. డ్యే. నుడే. మే-17-గురువారం ఎ. వె. డ్యే. నుడే. (రోమునుకేధలిస్టులకు) ఏప్రిల్-5-గురువారం మాండీగ్. నుడే. ఆగష్టు-15-బుధవారం ఎ. వె. డ్యే. నుడే. (ముసామ్మదీయులకు) ఫిబ్రవరి-7-మంగళవారం సె. బా. బా. ర్. నుడే. మే-31-గురువారం బక్రీదు. జూన్-26-మొదలు 27, 28 వరకు మొహరం. (హిందువులకు) మార్చి-29-గురువారం శ్రీరామనవమి.

హరిహర వేదవిద్యాపీఠము, మాంబళము

క్రొధనసంత్కుమ ఆశ్రయము శుద్ధ గంగా నదు మాంబళమున విజయము చేసియుండు శ్రీకోడగమస్వామి. స్మిధియందుఁ బైనఁ జేర్చినఁబడిన వేదవిద్యాపీఠము ప్రథమవార్షికోత్సవము, 1927 సం. నవంబరు నెల 19 వ తేదీ స్థిరవాసమునాడు జరిగినది. అప్పుడు చెన్నపురి సున్నతవిద్యాయస్థానముననున్న తన్వాయాధిపతియగు, గౌరవార్థులగు వైన శ్రీమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు బి. ఏ. బి. యల్. గారు సభాధిపతియై కార్యక్రమము నడిపిరి. నాఁ డాయత్నమునకు బ్ర. వే. దివాన్సహాయుడు, టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు బి. ఏ. బి. యల్. గారును, శ్రీమూర్తి టి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు బి. ఏ. శ్రీమూర్తి వి. రంగాచార్యులగారు బి. ఏ. బి. యల్. నెల్లూరుపురవాస్తవ్యులగు బ్ర. వే. పులిగొండ ఆదివారాయణయ్య బి. ఏ. బి. యల్. గారును, ఈమమ్మగారిగల యాస్తిక శిరోవణులు సభ సలకరించి యుండిరి. సభాధ్యక్షులగు శ్రీమూర్తి శ్రీనివాసయ్యంగారు తమయాసనము నలకరించిన యనంతరము వేదవిద్యాపీఠమున నధ్యయనముచేయు వైదుగురు విద్యార్థులును, సుపాధ్యాయులును, వారి కింతదనుకయైన యజుర్వేదబ్రాహ్మణములలో గొప్పపన్నములు స్వప్తి చేసిరి అటు పిమ్మట శ్రీమూర్తి శ్రీనివాసయ్యంగారు తనకు వేదవిద్య తెలియకపోయినను ఈకలికాలమున బ్రాహ్మణులలో వేదవిద్యా ప్యాప్తి చేయవలయునని తలచి దానికై తనశక్తికాలదెలి బాటుపడువారలలో నొకడైన నందువలన నిట సభాధిపతిత్వము వహింప నంగీకరించితిని రమారమి ౨౫, 3౦ సంవత్సరములకుఁ బూర్వము వైదికశ్రద్ధకలవారి సంఖ్యయడుగంటునని యనేకజేల మనపురాములలో యుగధర్మములు పల్కునపుడు వ్యాసుఁడాదిగారిల వాహ్మలు పక్కియేయున్నను, ఈ కలికాలమున నిట్టియద్యమములు చేసినవారి కనంతఫలము కల్గుననియుఁ జెప్పియున్నాడు. ఈయత్నము అత్యలము. ఆస్తికి తాబుద్దము బ్రాహ్మణ్యము నింపవలయునను కోర్కెయు శ్రద్ధయుఁ గలవారికిఁగి అత్యుత్సాహముగానే యున్నది బ్రాహ్మణ సభాకార్యదర్శి మిక్కిలి కిత్తూపాలముతో నీయుద్యమము చేయఁబూనినాడు. అతఁడు ధననంతుఁడు కాఁడు. లోకములలో బొట్టపూటికై యాయుద్యము లే యాధారముగాఁ జేకొని యిట్టి వేషములు ధరించువేషదారు లనేకులుకలరు. అట్టివారి తేగకు జేసినవాడు ఈకార్యదర్శి కాఁడని యాతఁడు నేఁడు నా మ్రోల నిడియదాయవ్యయపట్టికఁ జూడగాఁ దెలియుచున్నది. అట్లు తనకు నష్టము కల్గు చిన్నను కట్టినపట్టు వదలక యీ కార్యదర్శి యీమహాకార్యము చేయఁ బూనుట. యాతఁ డీ భగవదారాధనకేతనయావజ్ఞీమునర్పించినవాడనట నిక్కముని తోచుచున్నది. పూర్వకాలమున గల్గు గోపురములు సత్ప్రములఁ గట్టించినవారు శుక్లదర్శి ద్రుశే ధనికులకట్టించినది యరుదు. ఈకాలమున బాతకాల నేర్పింపబడునగా నీదాకిఁ దెచ్చకట్టము కట్టించుట, దాని కస్థిభారమువైచుట ఈమనస్సు బాహ్యదంబములు జరుగుచున్నవి. అట్టి బాహ్యదంబములు లేక వ్యాయమునఁ గలిగినభావము క్రియారూపముగాఁ బరిణమిల్లఁ జేయుటయే ముఖ్యకార్యమని భావించి యీకార్యదర్శి చేయు సుద్యమము కొనియాడఁగినది.

అంత నాయత్రాసనాధిపతిగా రొకింత శ్రద్ధయైనగల బ్రాహ్మణు లెల్లరు బ్రాహ్మణ్యమే మేటియైనవస్తువని తలచి విశ్వామిత్రుడు క్షుత్రియఁడైయు, అది (అనగా ఆబ్రాహ్మణ్యము) అత్యుత్తమ మైనధనమని నమ్మి సకలభద్రముల కాలవాలమైనదనియును నమ్మి తమకుఁగల సర్వైశ్వర్యముల విడనాడి బహుళకష్టపరంపరలకు లో నై తాఁబట్టి నపట్టు నదలక ఎన్నియేని నాటకుములు కలిగినను వాఁడొక డలత్యమనేయక దానిఁగ కించినాడు. అట్లే ఈకలికాలమున నెల్లబ్రాహ్మణులను పాశ్చాత్యులనాగరికతయే ప్రధానమని తలచిదాని కనుగుణముగా నడవక యీవేదవిద్యలన సకల శ్రేయస్సులు కలుగునను నమ్మకము తమకుఁగలవఁగలిగించి వారికి వేదవిద్య నేర్పింపఁ బ్రయత్నించినంగాని యీవేదవిద్యకు వ్యాప్తి కలుగ నేర దని నమ్ముచున్నాను " అను మున్నగునాకార్యములు పలికి బ్రాహ్మణసభాకార్యదర్శిచేయు నీమహాద్యమమునకు నెల్లరుతోడ్పడుట పరమధర్మమని నొక్కివక్కాణించిరి.

అటువెనుక బ్రాహ్మణసభాకార్యదర్శి చదివినసంఘము సరిత్రమునలన నావేదవిద్యాపీఠమున నధ్యయనము చేయువారు

అయినగును; యజుర్వేద బ్రాహ్మణము మూడవసంపుటము ప్రారంభించి దాని నిష్పన్నముగింఁజ బోయి చున్నాఁడు. వారిలో నల్లగు నారములవలనను, అయిదుఁడను మధురమైతికొనుటవలనను భుక్తిజరుపుకొనఁచు నిష్కారము. యిందు సభాకార్యదర్శిమున్న యింటియందె సులభముగా లా-లా-లకు ఆద్యైఁగ గొనినభాగములో యన్నగారు ప్రతినామమున వారికిఁ దలయింట్లు జరుగుచుండును. వారికి సభాముఖ్యతే పట్టులలోఁ గార్యదర్శియింటియందే భుక్తి జరుగఁచున్నది. ౩౦ గా-కి 3౦ యా లంఘనము సుపాధ్యాయులకు జీత మియ్యఁబడుచున్నది. బ్రాహ్మణగృహస్థులయందైతఁ బెట్టించిన కలతము లందు వైవఁబడిన విద్యవమ్మగారి వచ్చినపైకి ముఁగలను, నెఁడియు బ్రాహ్మణగృహస్థులు నెలకలక నిచ్చు బాండు చందా లవలనను ఈ వేదవిద్యాపీఠము నడచుచున్నది. కాని ఇప్పుడు విచ్చురొక్కము చాలదు. ఆదాయముకంటె వ్యయము ఎక్కినదిగా నన్నది. ధనము పుష్కలముగా లేమింజెసి విద్యార్థులకుఁ గవ్వపాఠము నేర్ప జేటొక్కపండితుని నియమింప గార్యదర్శి పూనుకొనలేదు. ఈ పీఠమున కంగముగా నెదాపేటలో స్థాపితమైనవేదపాఠశాలలో నిఁగింపు చదువు బ్రాహ్మణబాలకులు ఇట నధ్యయనము చేయించు నుపాధ్యాయుఁడే పురుష సూక్త మాదిగాఁ గల జేద విద్యాభాగములు నేర్పించుచున్నాఁడు. ఆతఁడు సఁగి ము ఆశ్రయము శుద్ధ 10 మొదలు ప్రభవ సఁగి ము ఆశ్రయము శుద్ధ 10 వఱకు ఈపీఠమునకు వచ్చిన యాదాయమును దానివ్యయమును, వివరించుపట్టికః :-

Table with 2 columns: Item, Amount. Rows include: ఆదాయము, రు. అ. పై. 51 1 5; విద్యుత్తు విక్రయంపగా వచ్చినసొమ్ము 213 12 8; విద్యుత్తు వివరము, రు. అ. పై. 457 14 6; ఇంటిబాడుగ 35 8 0; కాగితములు వగైరాలు 5 9 6; రైలు బియ్యము 14 5 9; బియ్యము నసూలుచేసినందులకు మాతి 12 2 0; తపాలఖర్చు 0 6 6; విద్యార్థులకు దలంట్లువగైరాలకు 10 13 9; పీఠమునకు గొన్న పుస్తకములకు 4 13 0; ఉపాధ్యాయునికి జీతము 357 8 0; చిల్లరఖర్చులు 6 12 0

వ్యయము మొత్తము. 457 14 6

అట్లు సభాకార్యదర్శి పేరుచరిత్రము చదివి ముగించిన వెనుక బ్ర. వే. దివాన్సహాయుడు టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు బి. ఏ. బి. యల్. గారు వేదవిద్యాపాఠములను నావిద్యను వ్యాప్తికై చెచ్చుటకుపాయములు అనువిషయములూర్చియు పన్యసించుచు నీకలికాలమున నైనను మఱియుగమునందైనను సకలధర్మములకు నాలవాలము లుపేదము కల్గినందుల బ్రాహ్మణులకుఁ బరమధర్మ మనియు వెండియు మొక్కుమొక్కు నెల్లూరు మున్నగు ప్రాంతములలోఁ గొట్టిన తుపానునంటియుపద్రవములు కలుగక చేతమునకు సకలభద్రములు బ్రాహ్మణులు స్వధర్మనిరతు లగుటవలనఁ గలుగు ననియు దానికి మూలభిజము విప్రులకు గాయత్రీమంత్ర మనియుఁ జెప్పి తమయూప వ్యాసము ముగించిరి యథాప్రకారము సభాధిపతులకు జరుగవలసినందనములతోడను, శ్రీకోడగరామస్వామికి జరిగిన పూజతోడను నాడు జరిగినప్రథమవార్షికోత్సవము సరిసమాప్తి యైనది.

16 సన్నిధిపీఠి, శ్రీరామేశ్వరము మాంబళము వైదాపేట. వేంకటరంగాచార్యుఁడు బ్రాహ్మణసభాకార్యదర్శి.

అఖిలభారత మస్లింలీగు

డిసెంబరు 30, 31 తేదీలందు లాహోరులో సమావేశ మగును

స్వా. ఢిల్లీ, నవంబరు 31 :- అఖిలభారత మస్లింలీగు కార్యదర్శి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. "అఖిలభారత మస్లింలీగు కార్యదర్శి కార్యకర్తలకు మహాసభ 1927 డిసెంబరు 30, 31 తేదీలందు లాహోరులో సమావేశమగుటకు తీర్మానించిరి. లాహోరులో బారట్లాగా నున్న మియాను సర్ మహమ్మదు హుస్సేన్ గారిచేత నిర్వహింతురు. (అ. (పె.)

కాంగ్రెసు పక్ష కర్తవ్యము

దేశమునందలి వివిధరాజకీయపక్షముల వారును, వివిధసంఘములవారును రాయల్ కమిషనును బహిష్కరించుట యవసరమని ఉద్ఘోషించుట, ప్రజలలో గలిగిన నూతన ప్రజాభిమతి నకు నిదర్శనము. హిందూ దేశమునంతను ఒక్కమారుగ నిమర మేల్కొలుపుగలిగిన ఇండియామంత్రిగారి నీ సమయమున ఎంతైన కొనియాడవచ్చును. కాని ప్రస్తుతస్థితి నవకాశముగ గైకొని, దేశమును ముందుకు నడుపవలసిన బాధ్యత కాంగ్రెసుపక్షముపై నిలిచి యున్నది. మితవాదులు సయితము స్వగౌరవరక్షణార్థమై కమిషనును బహిష్కరించు స్థితి యరుచెందుట, అనుకూల చిహ్నమునను, కాంగ్రెసు పక్షమువారు కేవల బహిష్కారముతో సంస్కృతి జెంది ప్రయోజనములేదు. ఏలన కాంగ్రెసుపక్షము వారెట్టి సందర్భములలో నయినను కమిషనును నిరాకరించెడివారే. కాంగ్రెసు గోరిన రాండులే బిలు సమావేశము నేర్పరచి భావి రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించిన దప్పు, ఇతర ఏర్పాటులను కాంగ్రెసుపక్షమువారు రంగీకరింపజాలరు. స్వయంనిర్ణయ భర్తమును వారు కాపాడగోరుచున్నారు. కేవలము పరిశీల నిమిత్తమరుచెంచెడి కమిషనుతో వారు జోక్యము దీసికొనరు. భారతీయుల సామర్థ్యమును పరిశీలించి, ఆ పిమ్మట సంస్కరణములను నిర్ణయించుట నిరర్థకమగు కార్యము. స్వరహితసామాన్యము పక్షము లోనుగాజూచుదు. స్వరాజ్యము ప్రజలు జన్మస్వాతంత్ర్యముగలదని దానిని నిరాకరింప వీలులేదు.

ఆకారణముచేతనే, భారతీయ ప్రముఖులు సంస్కరణశాసనపు పీఠిక నెన్నడును ఆమోదించి యుండలేదు. పార్లమెంటుసభవారి పరిశీలకు లోనగుటకెన్నడును సమ్మతించి యుండలేదు. రాయల్ కమిషనులో భారతీయులకు బాహుళ్యములేదు. కారణమున, మితవాదులు బహిష్కరింప దలచిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారి కిదియొక స్వల్పకారణము. ఇంతకన్నను పెద్దకారణము స్వయంనిర్ణయాధికారమును నిరాకరించుట యని జెప్పవచ్చును. లేదని పక్షమువారు భారతీయుల స్వయంనిర్ణయాధికారము నంగీకరించియుండిరి. ఇటీవలుగూడ వీరు నిర్ణయ తిరిగి నిర్ధారణజేసిరి. రాయల్ కమిషనునందు భారతీయులను సభ్యులుగ నియమించుటకు ఇండియామంత్రి గారి రంగీకరించుటో, మితవాదులు తమబహిష్కారమును వదులుకొనవచ్చును. కాంగ్రెసుపక్షము వారంతమాత్రముచే సంశయపడు. నేపథ్యోదాహరణము

నును బ్రీటీషుప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిన గాని, వారు తృప్తి చెందజాలరు. అందుచే ప్రస్తుతస్థితిలో బహిష్కారమున కన్నిపక్షములవారు బూనుకొని నను, ఇతరపక్షములవారు కొంతకాలమునకు తమ నిశ్చయమును విడనాడవచ్చును. కాని సత్వర స్వరాజ్యసంపాదనా కుతూహలులగు కాంగ్రెసుపక్షము వారు పిమ్మటగూడ తమనిశ్చయమును కొనసాగింప వలసినవచ్చును. కమిషను బహిష్కారమును డా॥ బి॥ సెంటుగా రంగీకరించినను, శాసనసభలను బహిష్కరింప వీలులేదని మధురలోజెప్పిరి. శ్రీవిల్లి పుత్తూరు తాలూకా సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి కమిషను బహిష్కారముతో బాటు శాసనసభల బహిష్కారము మున్నగునవి జరుగవలెనని జార్జి జోసెఫ్ గారు సూచించిరి. ఇటులనే తీర్మానముగూడ గావించిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ అనంతపురములో గూడి శాసనసభల స్థానములను ఖాళీజేయవలయునని, శాసనసభ్యులను హెచ్చరించెను. గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద బనిచేయుటకు దేశమునకు వీలు గల్పింపవలయునని జార్జి జోసెఫ్ గారును, శ్రీనివాసయ్యగారును హెచ్చరించుచున్నారు. ఇట్టిసందర్భములలో రాయల్ కమిషనును బహిష్కారముచు ఘోషణను గావించుటకై మిగిలిన పక్షములకు శక్తి వంచనలేకుండ తోడ్పడుట కాంగ్రెసుపక్షమువారి ధర్మమయినను, అంతటితో తమ కర్తవ్యము ముగియదని, వారు గ్రహించుట మేలు. అటులగుచో, భావికర్తవ్యమేమని యడుగవచ్చును. మరియొకవిషయమున గూడ వివిధపక్షములవారును కలిసి బని చేయుట కవకాశముగలదు. స్వరాజ్యవిధానమును తమూరుజేయు విషయమై, వివిధపక్షములవారిలోను కుతూహలముగలదు. దీనివలన స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చునని జెప్ప వీలులేకున్నను, యిట్టి ప్రయత్నమువలన నష్టము గలుగజోదు. భారతీయులు తమదృష్టిని స్వస్థ సంస్కరణములనుండి ఉన్న తాళయములవంకకు మరల్చుటకు వీలుగలదు. ఇంతియగాక, తమకెట్టి స్వరాజ్యము గావలయునో భారతీయులకు చెలియదనియు, వీరి మాడంబర మాత్రము నిరాధారమనియు జెప్పి ఆక్షేపించెడి వారికి జవాబుచెప్పట కింద మూలమున వీలు గలుగును. అన్నిపక్షములవారును కలిసి నిర్ణయించెడి స్వరాజ్యవిధానమునకన్న తక్కువ కోర్కెలను పిమ్మట వెలుపుట కెనరికిని వీలుండదు. అందుచే వివిధ పక్షములవారును గలిసి స్వరాజ్యవిధాన నిర్మాణ ప్రయత్నముజేయవచ్చును. న్యాయవాద ప్రముఖులకును ఇతర రాజ్యాంగవేత్తలకును తమ సామర్థ్యమును జూపుట కిది యమూల్యవకాశమొనగును.

స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేసినమాత్రాన, స్వరాజ్యము నిర్మించునను ప్రథమకు మాత్రము కాంగ్రెసు పక్షమువారు లోను గాగూడదు. మేమిది వరకు పెక్కుమారులు సూచించినటులు, ప్రజలెట్టి కోర్కెల గోరినను వానిని సంపాదించు శక్తివైననే, వాని సాధ్య మధారపడియుండును. ప్రజాశక్తి సృష్టిగాంచనిది, వీరి తీర్మానములకు విలువయుండదు. ప్రస్తుత సంస్కరణములకు బూర్వము, కాంగ్రెసు లీగు విభాసమును వివిధ నాయకు లామోదించి, మాంటాగూగారికిని పార్లమెంటు సభవారికిని సమర్పించియుండిరి. కాని ఫల మేమయ్యెను?

దూరాలోచనతో బనిలేకనే, యీ విభాసము త్రోసివేయబడెను. దీని బదులు నిరుపయోగమగు ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము ఏర్పరుపబడెను. ఇప్పుడయినను ప్రజాశక్తి బలపడనిచో, ఎట్టి విభాసములను తయారుజేసినను ప్రయోజనముండదు. ప్రజాశక్తిని విజృంభింపజేయుటకు మార్గమేమి? ఈవిషయమున సంతత కృషి జరుపవలసిన బాధ్యత కాంగ్రెసుపక్షమువారిపై నిలిచియున్నది. ఇతర పక్షములకును కాంగ్రెసుపక్షమునకును ముఖ్యభేదమెందుగలదో, పాశకులకు చెలిసియేయున్నది. పార్లమెంటు సభవారి అనుగ్రహమునే యితర పక్షములవారు ముఖ్యమని భావించుచున్నారు. ఏ లేబరుపక్షమువారిో భారతీయుల కోర్కెలను తీర్చెదరని వీరు నమ్ముచున్నారు. కాంగ్రెసుపక్షమువారుగాక, ప్రజాశక్తియే స్వరాజ్యమునకు దారి జూపుననియు ప్రజాశక్తి బలపడుచో పార్లమెంటుసభ లోనే పక్షమువారి ధికారమున నున్నను స్వరాజ్యమును ప్రసాదించి తీరెదరనియు, నమ్ముచున్నారు. స్వశక్తియే స్వరాజ్యమునకు మూలాధారమని వీరి తలంపు. స్వరాజ్యమును భారతీయులచేతి కందిచ్చు వారుండరు.

అందుచే రాయల్ కమిషనును బహిష్కారము, స్వరాజ్యవిధాన నిర్మాణములతో బాటు, స్వశక్తి ప్రవర్ధనమునకుగూడ కాంగ్రెసుపక్షమువారు బూనుకొనుట యవసరము. స్వశక్తి వర్ధిల్లివలయు ననిన, ప్రజలలో నైకమత్యము ఏర్పడునటులు జూడవలయును. అంతఃకలహములు చెలరేగునంతవరకు, అధికారవర్గబలము వృద్ధియగుచుండును. ప్రజల యుక్తమేది యయినను స్థంభింపక మానదు. ఐకమత్యము బలపడుటకు గూడ అన్నిపక్షములును అన్ని సంఘములును కలిసి పాటుబడవచ్చును. హిందూమహమ్మదీయ భేదములను, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదములను సద్దుకొనుట కింకన్నను అనుకూల సమయముండజాలదు. అంతరంగిక విభేదములను ప్రజలు తొలగించుకొన గలుగుచో, ఇండియామంత్రిగారి కింతకన్నను జెప్పదగిన ఫల ప్రదమగు జవాబు వేరుండదు. ఈ విషయమయి జరుగుప్రయత్నములకు తగు ప్రోత్సాహ మొనగుట లాభకరము. అయినను జాతీయోద్యమము చురుకుగ బనిచేయుచున్నగాని, సాంఘికవిభేద దృష్టి తొలగదని మాత్రము గ్రహింపవలయును. బెంగాలు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘమున కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన సుభాషచంద్రబోసుగారి సమయమున జేసిన హెచ్చరిక నించుక గమనింపవచ్చును. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును సఖ్యము గూర్చవలయుననియు శిథిలమయిన కాంగ్రెసు సంఘములను పునరుద్ధరించి, నూతనసంఘముల నేర్పరుప వలయుననియు వీరు గోరుచున్నారు. సుభాషచంద్రబోసుగారివలె వివిధరాష్ట్ర నాయకులును కాంగ్రెసుసంఘలనము చురుకుగ జరుగుటకై కృషిసలుప వలసిన యగత్యముగలదు. నిర్మాణకార్యక్రమము స్వరాజ్య నిర్మాణమునకు మూలాధారమని గాంధీమహాత్ముడు సంతతము బోధించుచున్నను వారిహితవాద్యములను విశ్వపెట్టెడివారరుదుగనున్నారు. వారు చెలిసినసత్యము ఇప్పుడు గోచరించినంత స్పష్టముగ నిదివర కెన్నడును గోచరించియుండదు. ఏలన ప్రజల నిస్సహాయత యతిశయించినది. ప్రజలు నేడు అం

తాళిబొమ్మలపాటలై నిర్విణ్ణహృదయులై నిరాశా పూరితులై తమదుర్గతి కెంతయు విలపించుచున్నారు. ప్రస్తుత నిస్సహాయస్థితి నవకాశముగ గైకొని ఇండియామంత్రిగారు ఎవరికిని అక్కరలేని తెల్లకమీషనును నియమించి యున్నారు. అందుచే దీనినుండి బయల్పడుటెట్లులని విచారింపవలసివచ్చినది. ఇతరులు తోడ్పడినను తోడ్పడకున్నను స్వయంసహాయకార్యక్రమమును తడేకడతో నిర్వహించుచున్న నాయక శ్రేష్ఠుడు గాంధీ మహాత్ముడొక్కడే గనుపట్టుచున్నాడు. నిజమగు స్వరాజ్య సంపాదన కార్యములో, మహాత్ముడు నిమగ్నుడై పాటుబడుచున్నాడు. కద్దరు ఉత్పత్తిని, అస్పృశ్యతా నివారణకును తనశక్తినంతను ధారబోయుచున్నాడు. ఇతర నాయకులు కొందరు, భోజనము కద్దగుతో తృప్తిజెంది లాభములేదని ఎంచి, గ్రామ పునర్నిర్మాణమును, బిటీషు వస్తు బహిష్కారము, మున్నగు సంశయములను సూచించుచున్నారు. కాంగ్రెసుసభవారిట్టి యంశముల నామోదించిరి. కాని, వీరి సాఫల్యమునకై కాంగ్రెసు సంఘములు పాటుబడుచున్నటుల నికర్యముగానరాదు. అందుచే కేవల కాగితపు తీర్మానములతో తృప్తిజెందక, యికనయినను కాంగ్రెసుపక్షమువారు స్వరాజ్య నిర్మాణ కృషి జరుగునటుల జూడవలయును. ప్రజల అసంతృప్తిని అసమ్మతిని నాగరిక ప్రపంచమునకు ప్రదర్శించుటకై ఇతరపక్షమువారు జేయుచున్న ప్రయత్నముల కొకవంక చేయూత నొసగుచు, వేరొకవంక స్వశక్తిని వృద్ధిపొందించుటకును నిర్మాణ కార్యక్రమమును చురుకుగా సాగించుటకును, స్వరాజ్యము లభించు వరకు స్వల్ప సంస్కరణముల సంగీకరింపకుండుటకును కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఇతరులకు మార్గదర్శకులుగట యవసరము. అందుచే కాంగ్రెసు పక్ష కర్తవ్య మీ సమయమున మరింత యధికమయినది. అన్నిపక్షములవారిని ఏకముఖమునకు దెచ్చి దేశమును ముందుకు గొంపోవలసిన బాధ్యత కాంగ్రెసుపక్షముపై నిలిచియున్నది. ఎంతవరకీ బాధ్యత నిర్వహింపబడునో యని, దేశ మెదురు జూచుచుండును.

వివాహవయో నిర్ణయచట్టము : శారదాపీఠ శంకరాచార్యులు

భారతశాసనసభలో హరవిహన శారదాగారిచే ప్రవేశపెట్టబడిన వివాహవయో నిర్ణయచట్టము సంఘసంస్కర్తల కోర్కెలనుగాక పూర్వాచారప్రియుల యభిప్రాయమునే పొందుపరచుచున్నదనుటకు సందియములేదు. అందుచే భారతశాసనసభ్యులలోని సనాతన ధర్మపరాయణులుగూడ యీచట్ట పునూత్రము నామోదించి సెలెక్టకమిటీ కంపుటకు సమ్మతించియుండిరి. బాలుకు సదునయిదు సంవత్సరముల లోపుగను, బాలికలకు పండ్రెండు సంవత్సరముల లోపుగను, వివాహము జరుపగూడదని చట్టము ప్రతిపాదించెను. ఇట్టిచట్టము రజస్యలానంతర వివాహములనుగాని, విరతూ ద్వాహములనుగాని ఆమోదించినవారి కెట్టియిబ్బంది గలిగింపజాలదు. అతిబాల్యవివాహములు అనర్థ హేతువులని సనాతన ధర్మపరాయణులుగూడ అంగీకరించెడి విషయ

యమే. హిందూసంఘము విరతూద్వాహముల సంగీకరింపనపుడు బాలవిరతూపుల సంఖ్య మెరుగుకుండుటకు తగినప్రతిక్రియల నవలంబించుట కసినధర్మము. వివాదమున కవకాశమీయ విలులేని యిట్టిచట్టముగూర్చిగూడ, అసమ్మతి దెలుపువారు బయలుదేరిరి. శ్రీశారదాపీఠ శంకరాచార్యులు వారు చట్టమును నిరాకరింపగోరుచు ఇండియాప్రభుత్వమువారికి తంతివార్త సంపిసటుల అసీసియేటెడు వ్రెస్సువారు ప్రచురించిరి. కాని తాముఅటుల జెప్పి యుండలేదనియు, మరియొక శంకర పీఠమువారటుల జెప్పియుండవచ్చుననియు ఇండియను సోషలు రిసార్చరు పత్రికకు వ్రాసి శారదాపీఠములు తమ విశాలభావము సీతీరున వెల్లడించిరి.

“కాశ్మీరమునందలి శారదా పీఠ జగద్గురు శంకరాచార్య పీఠము సాక్రమించుటచే, నేని తంతివార్తను రాజప్రతినిధిగారి కంపితినిని దలచి, ప్రజలు పలువురు తమ అసంగీకారమును నాకు దెలిపిరి. ఈ దురభిప్రాయమును తొలగించుటకు, నేనిట్టి తంతిని ఎన్నడును పంపలేదని ప్రకటించుచున్నాను. మరియొక పీఠపు శంకరాచార్యులువారు పంపియుండవచ్చును. వారటుల బంపుటకు కారణము వారికే దెలియును. కాని నాకు సంబంధించినంత వరకు బాలికలకు పండ్రెండు సంవత్సరములలోపు నను, బాలురకు పదునయిదు సంవత్సరములలోపు నను వివాహముల జేయగూడదని హరవిహన శారదాగారు ప్రతిపాదించిన చట్టమును శాసనముగావించుటకన్నను, ఎక్కుడు భూతదయతోగూడిన కార్యము వేరుండదు. కాశీలోని విద్వాంసులుగ సన్యాసు లీ చట్టమును ఆశీర్వాదించియుండిరి. బాల్య వివాహములు కారుణ్య హాస్యములు. శారీరిక, నైతిక విభ్వంసకములు. ఇట్టి ఆచారమును తొలగించు ప్రయత్నము దుర్బలులపట్ల న్యాయబుద్ధిని సానుభూతిని గనుపఱచుచున్నది. హిందువులకు ముఖ్యముగ బాల్యవివాహములు తొలగుట యవసరము. ఏలనన వీని మూలమున, ఎందరో నోరెరుగని కన్యలు వైభవ్య దుఃఖము ననుభవించవలసివచ్చుచున్నది ఎండిపోయిన పూలవలె వీరు శుష్కించి తలలు వాల్చి యున్నారు. వీరిని కాపాడువారు కనుపించరు. హిందూసంఘ శక్తి నీచెడు ఆచారము కృంగజేయుచున్నది. ఇట్టి సంస్కరణమును పొందుపరచెడి చట్టము శాసనముగాకుండ ఎట్టి యాటంకము గలిగింపగూడదు. ఈ చట్టమువలన, సంతత వైభవ్య దుఃఖము ననుభవించవలసిన కన్యలబాధలను తొలగింప వీలగును. లేనియెడల, బాలవిరతూపులు దుఃఖజీవనము గడుపుచు, తుదకు అవమానముల పాలు గావలసివచ్చును. బాల్యవివాహములను శాస్త్రములు విధింపలేదనుటకు, మనుస్మృతి మూడవ అధ్యాయములోని నాల్గవశ్లోకమును చూడవచ్చును. మతధర్మముగాని, ప్రకృతిధర్మముగాని యిట్టి ఆచారమును ఆమోదించకున్నది. సతీన్నను ఘోరమగు మానవ బలిని, బాల్యవివాహ నిషేధము నివారింపగలదు.”

శారదాపీఠ శంకరాచార్యులవారు తమ అభిప్రాయము సీతీరున ఖండితముగ దెలిపి తమ ధర్మమును ప్రశంసార్థముగ నిర్వర్తించిరి. సాంఘిక సంస్కరణములకు, హరవిహన శారదాగారి చట్టముగాని, శంకరాచార్యులవారి యామోదముగాని విశేషముగ తోడ్పడకున్నను, ఆచారములలో మార్పు లవసరమని హిందూ సంఘము గ్రహించుట కధికముగ తోడ్పడును. కాలానుగుణ్యముగు

మార్పుల గావించుటకు హిందూసంఘము సహజముగ హక్కుగలదు. కాని వారు తమధర్మమును నెరవేర్చక బోవుటచే ప్రజాప్రముఖులు శాసనసభల సహాయము గోరవలసి నచ్చుచున్నది. సాంఘికాచారములు కాలము సనుసరించి మారుచుండెనని, స్మృతులబట్టి గ్రహింపవచ్చును. హిందూసంఘము సశీవముగ నున్నయెడల, వెనుకటివలె ఇప్పుడును పరిస్థితుల సనుసరించి ఆచారములలో మార్పుగలిగించుకొనక తీరదు. జడత్వము ఎట్టిసంఘము నయినను కృశింపజేయగలదు. శారదాపీఠాధిపతులు ప్రస్తుతస్థితి కనుగుణ్యముగ మార్పులగావించుటకు ప్రయత్నించుచో, వీరి సత్ప్రయత్నములకు ప్రాజ్ఞులెల్లరు తోడ్పడెదరు. ఇతర హిందూసంఘముల గూడ శారదాపీఠాధిపతులు మార్గదర్శకు లయ్యెదరు. బాల్యవివాహములు ఆంగ్ల దేశములో గూడ ప్రబలుచున్నవనియు యిట్టివానిని నిషేధించి బిటీషుజాతి క్షీణింపకుండ జూడవలయునని యీమధ్య స్త్రీల రాయబార మొకటి హాంస్ క్రెటరీగారికి విన్నవించెను అన్ని దేశములలోను ఎప్పటికప్పుడు సాంఘికసంస్కరణముల గావించుకొను చున్నాను. హిందూ సంఘమునకు మాత్రము అట్టిశక్తిలేదని బలుకుట సాహసము.

సిలోను రాయల్ కమిషను

సింహళద్వీప పరిస్థితులను విచారించుటకు రాయల్ కమిషను ఏర్పడి విచారణను ప్రారంభించినది. కాని కార్యదర్శిగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు, పట్టణములలోని స్థానికసంఘములు తమ విధులను జయప్రదముగ నిర్వహించినను, శాస్త్రవిషయక సమన్వయము పరిష్కరింపజాలకబోయెననియు, దేశముబాధ్యత పొంది ధనము నొసగుటకు సంసిద్ధుల జూపలేదనియు, బలికిరి. హిందూదేశమున గూడ స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘముపై నిట్టి నిందాపోషణ జరుగుచున్నది. దేశాభివృద్ధి కరములగు పనులకు, ప్రజలు పన్నుల వైచుకొనెనని, అధికారులు అధిక్షేపించుచుందురు. కాని, హిందూదేశపు ప్రజలు కడు బీదలనియు, వారి స్థితికి వారిచ్చుపన్నులు చాల యధికమనియు, వీరు గ్రహించుటలేదు. ఇంకన పన్నుల నీయవలసివచ్చుచో, ప్రజలస్థితి మరింత దుర్భరమగునని జెప్పవచ్చును. ఇంతియగాక, స్థానికసంఘములకు తగినన్ని రాబడి మార్గములన ప్రభుత్వమువారు చేకూర్చరయిరి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ హస్తములకు బోవు ప్రదన్యములలో చాల సంత భాగమును స్థానిక సంస్థలవరకు జేయుట యవసరము. తగిన వసతుల నొసగక, అర్హులైన తంత్ర మొచగక స్థానిక సంఘములు అభివృద్ధి జెందుట లేదని నిందించిన నేమి ప్రయోజనముచును ?

పచ్చయప్ప శాసన : నిమ్నజాతుల

హక్కుల గుర్తించుట

నిమ్నజాతుల బాలురను పచ్చయప్ప కళ శాలలో చదువనిచ్చుట కంగీకరించి, బ్రట్టీలు తన ధర్మమును నెరవేర్చినందుల కెంతయు సంతసింపదు. హిందూకాశాల లోనికి హిందువులన రానీయకు డుట కన్నను అన్యాయము వేరుండదన్యాజ్యముతో బనిలేకుండజేసి బ్రట్టీలు బెదార్శవ జూపినందులకు వారిని మనఃస్ఫూర్తిగ సభినదించెదము. ఇకముందునుండియు పచ్చయప్ప విద్యాప్రతిష్ఠాపనలు నిజమగు హిందూప్రతిష్ఠాపన విలసిల్లగలవు.

విదేశవార్తలు

కార్మిక ప్రతిఘటన రాయబారి ము

ఇండియా ప్రభుత్వవైఖరి సోమవారము చెలియును లండన్, నవం 19:—కార్మిక పక్ష నాయకులు బర్మింగ్ హామి ప్రభుని జూడబోయిన పరిస్థితులను ఇండియా కార్యాలయమునా కలబరించు వైఖరిని సోమవారం దెలుపుచును బాగా ముందుగా.

ఇండియామంత్రి మాత్రము కార్మిక పక్షమువారి సలహాను చెవినిబెట్టలేదని తెలియచున్నది. ఎంతమాత్రము లాంగ్లండ్ల తేనుచున్నాడు పార్లమెంటువద్ద అనునది భారత నాయకులు తొంగిరొచ్చిన దని మాటల నెడన పాటిచెట్టడం అది కపటోపాయ మనుచున్నారు.

రాయలకమిషను చర్చ అనునది ఇంగ్లండులో భారతీయుల ఆందోళనము ఖండనము వినరాకున్నచో ఈ లోతుగ అంతయు ఆమోదించబడును. అంతయు నిశ్చయమైపోవును. ఆ పిదప ఎవరెంత గోలతేసినా అయిపోయినదానిని గూర్చి ఆలోచించుటకు వీలులేదనుట కెత్తిన ఎత్తు అనుచున్నారు.

కార్మిక నాయకులు చెలిపినవి భారతీయుల కనీసపు కోర్కెలు. వాటి కంగీకరించి సరికొత్త ప్రవర్తించబడెనని ఇండియానుండి బర్మింగ్ హామి ప్రభునకు తెలివారాలు ఎప్పుడున్నవి.

అట్లు ఒప్పుకొన్నచో ప్రభుత్వమువారు లోబడిరి, భయపడిరి అను అపవాదము బయలుదేరు ననుచున్నారు. బర్మింగ్ హామి ప్రభువు భారతీయుల ప్రభుత్వము తిమిషు భయపడి ఇట్లు దారికి ఎక్కరనెదరనుచున్నారు. మరింత బహిష్కారము నకు ప్రాత్యహ మెక్కువను ననుచున్నారు. మరింత బిగ బెట్టిన ఎక్కువగా ఇచ్చెదదని భారతీయులు తలంచెదరట బర్మింగ్ హామి ప్రభు నెరింగినవారు అతడు నిశ్చయించుకొన్న దానిని మరల మార్చుకొననని ఎవరను అనుకొనరనుచున్నారు ప్రజలు ఆ విధానమును ప్రమర్శించెదరట కిది జేస్తున్నది కాని అతడు పారబడుచున్నారేమో యనుకొనెదము. ఇండియాలో భారత రాజకీయ జీవనము నందున్న అపాహములు ముఖ్యమైనవి ఎంచి ఒకపక్షమునుండి నిష్పించుచున్న విద్యుత్ యంతయు పైపై వికమత్వమేగాని నిజమైనది గాదనుకొనుచున్నా డాతడు. చాలకాలమందు వికమత్వముగా దనుకొనుచున్నాడు.

“కార్మికసభ్యులు రాంకే మగ్డోనాల్డుగారి నమ్మతిని బడసి రాయలకమిషను స్థానములను స్వీకరించిరి.”

భారతీయులకు రాయలకమిషనులో జేర్చుకొనడం అనునది కార్మిక నాయకులకు వీలులేదు అందుచే కార్మిక నాయకులు జేర్చినదానినైన ఒప్పుకొనవలెననుచున్నారు. అట్లయిన భారత సెంట్రలు కమిషను సహకారమును జూపుననుచున్నారు.

తెప్పరింగు కార్మిక పక్షమువారు భారతీయులకు జేర్చినవలెనని అనునది కుక్కలేదనుట.

రాయలకమిషనులోనున్న కార్మిక ప్రతిఘటన రాంకే మగ్డోనాల్డుగారి సమ్మతితోనే తమచర్యలను స్వీకరించిననుచున్నారు.

రాంకే మగ్డోనాల్డుగారు పార్లమెంటరీ కమిషను యుండవలెననిట, కాని భారతీయుల విశ్వాసమునకు ప్రాత్యముగ నుండవలెననిట.

బ్యాంక్స్ లు తీర్మానము ఇండియో డెంటు కార్మిక పక్షమువారిని పార్లమెంటు కార్మిక పక్షమువారి నీవిషయమై సమానముగా భారతీయుల వియామకమునుగూర్చి బాధించుచున్నది. కార్మిక పక్షములో తెప్పరింగులో అతిగాదులగు భారతీయులను వియమించితికలె కనుచున్నారు. కాని దీనికి లాభము బిగి, బ్రాక్స్ లు మున్నగు బ్యాంక్ లోయలు ఇవిగ నాయకులు అడ్డుకొనుచున్నాడు. వీరు భారతీయులకు నియమించునది యెదురు అట్టివినిపూర్తిగా జూపినచో కార్మిక పక్షములో చీక ఏర్పడును. కాని భారతీయుల కెదురు లాభముండ ననుచున్నారు. కాని తెప్పరింగు లైటు వింగ్ లో ఏకమై సమాన

ప్రతిపత్తి భారత సెంట్రలు కమిషనులలో నిశ్చయించుకొనిరి. దీని కి గూడ ఇండియా మంత్రి ఆంగ్లీకరించనిచో ఉభయములు గలిసి కార్మిక ప్రతిఘటన రాయలకమిషనునుండి లేచిరమ్మనెదరట. అదేమో అండియా కమిషనుగా నుండునట.

ఇండియో డెంటు కార్మిక పక్షమువారి సభ రాయలకమిషనులో భారతీయుల నియమ పక్షపులచే ఏర్పడిన పరిస్థితులనుగూర్చి ఆలోచించుటకు పైసభ 19 తేదీని జరిగెను. పార్లమెంటు సభ్యుడు మ్యాక్స్ ముగార్ ధ్యక్షతన నుండిరి. భారతీయులను లేకుండ జేయుటకు ఖండించిరి. కార్మిక ప్రతిఘటన కమిషనులో జేరుట గర్హమునిరి. ఇండియా గురించి కార్మిక పక్షమువారు జూపుచున్న అభిమానము బూటకమున కనుమానమును భారతీయులకు తెలియచు కవకాశ మిచ్చుచున్నారనునిరి.

తీర్మానము భారతదేశ భావి ప్రభుత్వవిధానమునుగూర్చి విచారించి చెల్లుపుటకు నియమించబడిన రాయలు కమిషనులో భారతీయులు లేకుండ జేయుట బాగులేదని ఇండియో డెంటు కార్మిక పక్షమువారు ఖండించుచున్నారు. భారతీయులే తమ స్వపరిపాలనమును నిర్ణయించుకొను హక్కుండవలెనని ముగ్గురి సరమచున్నారు భారత ప్రతిఘటన స్వేత పరిఘటనలో బాటు సమాన ప్రతిపత్తిని బొందనియకన్నను భారతీయు ప్రతిఘటన ఇప్పటికారము చేయుకన్నను కార్మిక ప్రతిఘటన కమిషనునుండి లేచిరమ్మని కార్మిక పక్షమువారు ఉత్తరపు జేయవలెను

భారత కార్మిక పక్ష నాయకులు

తీర్మానము ఏక గీనముగ ఆమోదించబడిన

భారత నాయకులకు సంక్షేపము రాయలకమిషను తీర్మానములో ఆర్డరుగా రాయలకమిషనుసభ్యులకున్న సదుపాయములను అంకశములను ప్రతిపత్తిని సమానముగ భారత సెంట్రలు కమిషనులో అట్టిరాజీ కెంతమాత్రము కార్మిక పక్షమునా రంగురను గలిగి నాధము జూపెదరు ఇండియో డెంటు కార్మిక పక్షమునా గొడగును ఏకచిత్తముతో భారతీయులకు తోడుగ నుండుగ గౌరవ ప్రథముగ రాజీ కుగరుట దుర్బలముగ కన్పించుచున్నను ప్రభుత్వమువారు లొంగుకున్న కార్మిక పక్షమునా భారతీయుల తరపున శక్తివంతమైన పాటుబడెదర, అని దెలుపుచున్నారు.

కార్మిక పక్షమువారు తమ ప్రతినిధులను లేచి రమ్మచుట రాయలకమిషనులో తమ ప్రతినిధు లుండుటతప్పని గ్రహించి దానిని నిర్దుష్టముట కార్మిక నాయకులు ప్రయత్నించుచున్నారట అందుచే కార్మిక ప్రతిఘటన లుండటకు గౌరవముగ మరతును ని బట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. అట్లు జరుగినచో కార్మిక ప్రతిఘటనను పిచిరగొనెదర. కాని అట్లు జరుగకుండ ప్రభుత్వము కార్మిక పక్షమునా డి. పయత్నించెదరట కార్మిక ప్రతిఘటన కమిషనునుండి లేచిరమ్మచో ప్రభుత్వము నకు గొప్ప సమస్య. తొందరపడి కమిషనునియమించిన ప్రయత్నములు స్ఫర్థమును. కార్మిక నాయకులు తొమ్మిచ్చిన అశ్రియములకు, పార్లమెంటు కమిషను విషయమై భిన్నముగ ప్రవర్తించినా రగుదురు.

భారతీయులు నిరంతరము వెనుకాడక ఆందోళనమును జేసినచో కార్మిక ప్రతిఘటన రాయలకమిషనునుండి లేచిరమ్మచుట ఏర్పడును.

స్వేచ్ఛెటరు పత్రిక

భారతీయులకు యలకమిషనులో న్యాయము కలుగలేదనుట భారతీయులకు అపకారముజేయుటయగునని బిబరల్స్ నిశ్చయించిరి.

రాయలకమిషనుగూర్చి బయలుదేరిన యభిప్రాయములు ప్రభుత్వవిధానమును మరింతచేయుతినోసగుచున్న వని స్వేచ్ఛెటరు పత్రిక వాడుచున్నది. కార్మిక పక్షమునే బిబరల్స్ పక్షమునాగ ప్రతిష్ఠించిన నవలంబి: పరు. భారతీయులనుబాటును వివేచించితి న-దగు.

ప్రభుత్వముగా చేసినదినరిగా కేసున్నను పార్లమెంటరీ కమిషను స్థాపించెనుననిన కారణములను సరిస్తాయగ దెలుపును భారతీయులగౌరవమును గైకొని తీరెదమని అభయమిచ్చిన బాగుండెదమని అన్ని పక్షములవారు ననుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి లెట్టుజేయలేదు.

మెగ్నోరెక్ పత్రికలు గ్రేటు బ్రిటను వెక్స్ పంపనగ్గులవాటికంటె ఇప్పుడు అలంబించిన వైఖరి బాగున్నదియను, భారతీయులు తమరాజకీయము క్రిబడయుటకు తమంతట తామే ప్రయత్నించుటకు గ్రేటుబ్రిటను సహాయముచేయుబూనుకొని ఆగోని త్వరితముగ ఆసన్నముగుటకు ప్రయత్నించినచో మి ఆగోని తప్పకవచ్చుననియు గ్రేటుబ్రిటనుజేసిన నేను ఇదోలేమో గ్రహింపకబోరనియు వ్రాయుచున్నది.

లండనులో భారత ప్రచారక సంఘమువారు

లండన్, నవంబరు 18:—లండనులో నెలకొల్పబడిన భారత రక్షకసంఘమువారు ఇండియా వార్తాప్రచారకుల తోడ్పాటుతో నిజపరిస్థితులను దెలుపుటచే పార్లమెంటు సభ్యులలోన్న్ ఇతరులను భారత సక్షేపమునకు మిత్రులుగ నున్నవారు తమ నిక్కువముగ ప్రేమను జూపి ఇంత తక్కువగా ప్రచారము సల్పుచుండుటకు గతం బెద్దయిన వారనగ డబ్బు లేకపోవుటయే యని దెలుప ఆంగ్ల దేశమిత్రుని తమంతటతామే ఇండియాలో జరుగు నిజపరిస్థితులను ఇంగ్లండులో పూర్తిగా దెలియునటుల జేయుటకు డబ్బుచ్చి తమ ప్రేమను వెల్లడిజేసిరి. ఇంతరకు £100 రూపాయలు ప్రోగ్నెనవి. ఇది చాలదు. ఇంగ్లండులో భారత దేశమిత్రులు ఇండియను భిప్రాయములను దెలిసికొని ఉపకారము జేయగోరుచున్నారగాన ఇండియాలో నున్న నాయకులు ఈ విషయమై సహకారమును జూపవలెనని ఇండియా రక్షక సంఘమువారు గోరుచున్నారు.

జర్సినా నాకాదళ నిర్ణయసభ

బ్రిడ్జిమన్ గారు లండన్, నవం 18:—సంస్థప్రభువు నేను ముఖ్యమగు. అన్నివిషయములలోను ఏకభింపముచుంటిమి మేముకొన్నట్లు జరిగినచో 50000000 లేక 100 00000 పాటులు బ్రిడ్జిమన్ ప్రభుత్వమునకు మిగిలేది. పెద్దకాకలను గట్టుబు నాన్సింపులచేతను గర్విప్రమాణమును నిర్ణయించెదమనా నాకాదళనిర్ణయము చేయారు. ననుకొంటిమి. రెండుసంగతులు నాకు నచ్చలేదు. గ్రేటుబ్రిటను ప్రాణరక్షణమునకు గాలసిన సాధనములను తగ్గించుట నాకిష్టములేదు. నాకాదళముల నిర్ణయించుటకు బదులు హెచ్చుచేయబడెదమన సంకేతముజేయుట ఇష్టములేదని బ్రిడ్జిమన్ గారనిరి.

అభివృద్ధిని తీర్మానము

లండన్, నవం 18:—కామక్కుసభలో ఆల్లరిచే పై తీర్మానమును చర్చించుటకు బాల్మిన్ గారు నిరాకరించిరి అందుచే మగ్డోనాల్డుగారింకొక తీర్మానమును చెప్పెదరు. దానిలో నైన వర్తక సమూహ్యత్వం సాంకేతిక విషయముల నెరిగినవారటచే మాట్లాడకతప్పదని హెచ్చుపత్రిక వాకొనుచున్నది.

దొంగనోట్లు

లండను, నవం 18:—రెగ్లెములో సోనియలు దొంగనోట్లు లక్షలకొలది విలువగలవి దొంగెను. వీటిని బార్లి మెంటు తంత్ర్యమున కుద్దేశించిననున్నారు. పెక్కుమంది నరస్తుజేసిరి.

మెక్సికో వైమానికుడు

విమానము బ్రష్టలెనది. బుగవారు మధ్యాహ్నము దక్షిణ పోలండులో బయట క్రినికొనిగిరి. ఇండియాకు బయలుదేరెదవారే, ఇంగ్లండుకు తిరిగివచ్చుచున్నారు.

ఇంగ్లండులో పుట్టుకలు చాలతగ్గినది.

రైల్వేకంపెనీవారు మోటారు ట్రాన్స్ పోర్టుకు కూడ ఇంగ్లండులో ఆపలంబించెదరట.

సముద్రవయనములో నౌకలు మునిగిపోకుండ, ప్రజలకు ప్రాణాపాయము రాకుండు సాధనముల నరయుటకు బ్రిడ్జిమన్ గారు ఒకవిధానము తయారుజేసిరి.

రాయలు కమిషను

బర్మెట్ హెడ్ ప్రభు ని ప్రకటనము

రాయలు కమిషనును నియమించిన ప్రధాన సిద్ధాంతములను

ప్రభుత్వమునా రెంతమాత్రము మార్చరు

“ఇండియను సెలెక్షన్ కమిటీకి ఇంతకంటె ఎక్కువ ప్రతిపత్తి నీయ దలచుకొనలేదు”

“విచారణపద్ధతిలోమాత్రము మార్పులను సూచించిన, ఆలోచించెదరు”

“అంతయకాని ఇంగ్లండు, ఇండియాలో ప్రకటించినదానిని మాత్రము ఎంతమాత్రము మార్చరు”

“పార్లమెంటు కార్యకర్తమువారి నాయకులు తమ ప్రతినిధులను లేచిరమ్మనరు”

“బర్మెట్ హెడ్ ప్రభువులకు లోబడుటకు కార్యకర్తనాయకులు నిశ్చయించుకొనరట”

“ఏవిధానములోగూడ భారతీయులు కలిసి పనిచేయకపోవుట తప్పు”

“కార్యకర్తమువారు, తాముగిన అభయములకు భారతీయు లెంతమాత్రము ఒప్పుకొనకుండుటచే పార్లమెంటంతయు ఏకమై స్థిరచిత్తముతో పనిచేయవలె ననుచున్నారు”

“భారతీయులకోరికలు క్రియారూపమును దాల్చునవి గావని మద్దొనాల్డుగా రనుట”

నిరూప

ప్రభుత్వమునా రెంతమాత్రము రాయలుకమిషనును నియమించినసిద్ధాంతములను మార్చరనియు, ఇండియను సెలెక్షన్ కమిటీవారు చేయవలసినపనిలోగూడ మార్పుజేయరనియు బర్మెట్ హెడ్ ప్రభువు కార్యకర్తనాయకులకు చెల్లిన విశ్వసనీయమగు వార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఈలోపుగ ఒక్క పద్ధతిలోమాత్రముపమైనసూచనలను చెల్లిన ఇండియా కార్యాలయమువారు ఆలోచించుటకు సిద్ధముగనుండురట. ఇంతకంటె ప్రధానమగుమార్పులను జేయరనిరి. ఇంగ్లండు ఇండియా దేశములందు జరిగిన ప్రకటనములో మార్పెట్టియు నుండదనిరి. పార్లమెంటు కార్యకర్తనాయకులు తమప్రతినిధులను కమిషనునుండి లేచిరమ్మన దలచుకొనలేదు. ఆ ప్రయత్నములను మానుకొని బర్మెట్ హెడ్ ప్రభువునకు లోబడదలచుకొనిరి. అతివాదు లగు కార్యకర్తమువారి కిదంతయు కోపముగానుండుటచే వీరి పథ కొంతకలకలముతోనుండును గాని లాభ మేదియు కన్పించ దనుచున్నారు.

ప్రకటనఫలితము

సెహూగారి ప్రకటనముచే తల్పింగు కార్యకర్తమువారు వారి అనుచులు రాజీ ప్రయత్నమును మానుకొని సెహూగారి యభిప్రాయమునకే పరు పమ్మ చున్నారు. భారతీయులు అంత పట్టుదలతో ఉన్నారని సెహూగారు డా.పుటచే ఇంతవరకైన చలనము గల్గినదను చున్నారు.

దీనివలన రైటువింగు కార్యకర్త నాయకులు రాంశే మద్దొనాల్డుగారు మున్నగువారు భారతీయులు గొంతెమ్మకోరికలను గోరుచున్నారు గాన వారి కోరికలు తమ బ్లౌక్సులు పీఠాసములకు ఎక్కువగా నున్నవనియు జెప్పించుచు యోగ్యముగా వనుచు తల్పింగు పక్షమువారు సెహూగూ పక్ష మవలంబించిన తాము పార్లమెంటుతో కలిసిపోవక తప్పదని చెలుపుచున్నారు. బిగియ పరిసివచ్చుననుచున్నారు. ప్రభుత్వముతో జేరి భారతీయుల రక్షకులుగ పార్లమెంటువారే యుండవలె ననెద మనిరి.

బర్మెట్ హెడ్ ప్రభువు మిత్రులు సెహూగారి ప్రకటనను ననుసరించి రైటువింగు తల్పింగు కార్యకర్తములకు విడదీయుచున్నారు. రాయలు కమిషనులో కార్యకర్తప్రతినిధులను ఉంచినేయునటుల మద్దొనాల్డు ప్రభువులను ప్రోత్సహించిరి. సెలెక్షన్ కమిటీకి సమంజసమగు సమపాదులను జేసెదమని ప్రభుత్వముచార్యపును ఒప్పుకొనునటుల జేసిరి.

కార్యకర్తమువారు భారతీయులను విడనాడరని లండను భారతీయు లనుచున్నారు. ఇంగ్లండులో ఏకమై తోగూడ రాయలారముల కంటె ఎక్కువ జరిగలేదట. ఇకమీదట అంతయు ఇండియాలోనే జరుగవలెను.

సెహూగారి ప్రకటనము ఈ సమయమున తప్పని కొంఠ రనుచున్నారు. కార్యకర్తము గారికి ఇండియా కార్యాలయమువారికి రాయలారములు చెప్పిపోయిన ఎంతయు లాభముగ నుండెడి దనుచున్నారు. ఇప్పుడు ఏకమై తమ ప్రతినిధులను రాయలు కమిషనునుండి మకలింపగల్గెడివారనుచున్నారు.

కాని రైటువింగు కార్యకర్తమువారు ఇదివరకే పార్లమెంటుకమిషను కంగీకరించుటచే గట్టిగా ఏమియు జేయలేకున్నారు. అందుచే తమలోపము గాదనుటకు పండిత మోతీలాలు సెహూగారు ఇండియా కార్యాలయమువారు ఎట్టి వరతులు లేకుండ లొంగిపోవలెననుటచే తామట్లు జేయవలసి వచ్చెనని సాకును బన్నుచున్నారు. నిజముగా రైటు వింగు పక్షమువారు త్రికరణసర్దిగ అన్నమాటను నిలుపుకొను యుద్ధేత్యమున్నచో ఇండియా కార్యాలయమువారు తమ కోర్కెలను మన్నింపలేమని జెప్ప సాహసించెడివారు కారననుచున్నారు. అట్లు జేయనిచో అనగా కార్యకర్తమువారు అభయముల నీయనిచో తమ ప్రతినిధులను లేచిరమ్మనవలసినది.

భారతీయులతో ఆలోచించకనే తమ ప్రతినిధులను రాయలు కమిషనులో పనిచేయుటకు కార్యకర్తమువారు రంగీకరించిరి. తమకు గౌరవమనితోచిన వరతులను ఇచ్చునట్లు పట్టుదలజూపవలసియుండెడిది.

కార్యకర్తమువారిని పరీక్షించితిమి. మహా ఘోరముగ వారు మనకు ఆశాభంగమును కలుగ జేసిరి.

కలిగి కాగలేకపోయిరి. సెహూగారి ప్రకటనముచే కార్యకర్తప్రతినిధులు లేచిరమ్మనుచు చలనము తగ్గె ననుకొనుట ఆవిశేషము. దానివలన మరింత వారు ఎక్కువ బలముతో పనిచేయుటకు అవకాశము గనుండెడిది. కార్యకర్తమువారు నిజముగ సద్భావముతో ప్రవర్తించలేదు. ఇండియా కార్యాలయముతో మొదటనే కలిసికొని నిష్ప్రయోజనమగుటకు ఇదియే కారణ మనుచున్నారు.

అబ్జర్వరు పత్రిక

లండన్, నవంబరు 20:- ఇండియాలో అభిప్రాయ మింకను కత్తిపడుగాయున్నది వచ్చేన్నికలలో ఈకమిషనులకు ప్రత్యర్థులుండరనుటచే వరితహెచ్చుచెరిగిపోవును. వారి ఆందోళనము పార్లమెంటు ప్రతినిధులనుబట్టి ఇంతకంటె ఎక్కువగుర్త ఆక్రమలేదు. భారతీయులకు ఎప్పుడు స్వపరిపాలనము నీయవలెనో నిర్ణయించుటకు పార్లమెంటుకే అధికారమున్నది. ఇండియాలో భారతీయులు నిజముగా చెప్పినమాటలను తమకు బలముగా జూచుకొనుచున్నారు. సూత్రములను రాజకీయ తంత్రమును కొనుచున్నారు. కాని వారు వ్యర్థప్రయత్నాలగుదురు. రాజ ప్రతినిధిభోగనచే మితవాదు లపుడే దిరిగివచ్చిరి. రాయలు కమిషనును బహిష్కరించిరి అపుడే స్పష్టముగ గన్పించుచున్నది. రాయలుకమిషను విచారణ నిర్వివాదాంశముగ అందరిమంచి యభిప్రాయమును గాంచులెనన్న ఇంకను సంపాదించుటకు ప్రయత్నింపవలెననుచున్నది.

సెహూగారి ప్రకటనము

కార్యకర్తనాయకులు కండ్లుతెరచుట

లండన్, నవంబరు 21:- ఇంతవరకు ఇండియను సెలెక్షన్ కమిటీసభ్యులకు ఎక్కువ ప్రతిపత్తిని అధికారమును సమకూర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్న కార్యకర్తనాయకులు పండిత మోతీలాలు సెహూగారి ప్రకటనముచే కండ్లు తెరచిరి.

దీనినిజూచి కార్యకర్తములో తల్పింగు వారు తేమరు ఒక్కపద్ధతిలోమాత్రము సమపాదుమును గలుగజేయుటకు రాయలారములను పట్టుట భావ్యము గాదని గ్రహించిరి.

రాయలుకమిషనునుండి కార్యకర్తసభ్యులను లేచిరమ్మని జెప్పి రాయలుకమిషనుతో ఎట్టిసంబంధము లేకుండజేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది. భారతీయుల బహిష్కారమును బాల్కియప్రభుత్వము కేవలము కన్నర్యేటిపులివరకు కమిషనుతో ఎదుర్కొన నిష్కముచున్నారు. ఇది వరకే పార్లమెంటు కమిషనుకు మాటఇచ్చుటచే ఇది రైటువింగు కార్యకర్తమువారికి ఇష్టములేదు. భారతీయులు బొత్తుగ కలిసి పనిచేయుటకు నిరాకరించుటతో తప్పుగ ప్రవర్తించుచున్నారనుచున్నారు. ఎవరినో కొద్దిమందిని రాయలుకమిషనులో నియమించినదానికంటె ఇండియను సెలెక్షన్ కమిటీకి సమానాధికారము నిచ్చిన అదియే ఎక్కువ తృప్తికరముగ నుండునని గ్రహించవలెననుచున్నారు. భారతసమస్య ఏపక్షమునకు సంబంధించని విషయమగుటచే బర్మెట్ హెడ్ గారు తాముగిన అభయముల నిచ్చినచో రాయలుకమిషనులో తమ సాంప్రదాయమున కనుకూలముగ పాల్గొనవలె ననుచున్నారు.

ఈలోపుగా ఇండియా కార్యాలయమువారు గుఱగుఱలాడుచున్నారు. బహిష్కరణవాదు లెవరో స్వల్పసంఖ్యాకులు. వీరు దేశీ తృప్తిచెందరు. వారిదంతయు నోటి బుకాయింపనుచున్నారు.

భారతీయులు మేము గోరు అభయములకు ఏవిధమున గూడ అంగీకరింపక. గాన పార్లమెంటు అంతయు ఏకమై తల్పి చిత్తముతో పనిచేయవలెను. విచారణపద్ధతి కార్యకర్తముమును సర్ జాన్ సైమన్ గారిని నిర్ణయింపనిండు. వీరు మొదట ఇండియా కేగినపుడు ఇండియా ప్రభుత్వముతో ఆలోచించి నిర్ణయించనిండు అనుచున్నారు. కార్యకర్తమువారు సెహూగారి ప్రకటన మాదిగ సంపలనము ప్రారంభమైనది. సుక్రవారమునాడే నర్తజనము గాన ఈరాత్రి ఏమియు నిశ్చయించరు. కార్యకర్తనాయకులు అందరును భారతీయులకోరిక స్వామ్యమే యందురు. కాని ఎవరును కొంతవరకు కోర్కెలను తగ్గించుకొనుటని చెప్ప సాహసించరు. కాని సెలెక్షన్ కమిటీ ప్రతిపత్తి అధికారమును పెంపొందిజేయుటకు ప్రయత్నించుట మించినదనుచున్నారు. దీనిని సాధించుటకు కార్యకర్తమువారిని వినియోగించుకొనవలెననుచున్నారు. ఇపుడు కార్యకర్తమువారి సానుభూతి సేలబోసిన పాటుచందమైనది. ఇపుడు బయలుదేరిన పరిస్థితులు చాలగున్నితముగ నున్నవి. ఇట్టిసమయమున కార్యకర్తనాయకు లెవరు మాట్లాడరు.

లండన్, నవంబరు 18:—ఇంతవరకు రాయలు కమిషనుగూర్చి మోతీలాలు నెహరుగారు మాట్లాడలేదు. మాట్లాడమనిగోర నిరాకరించిరి. పరిస్థితు లన్నిటిని తెలిసికొనుచున్నార. బుధవారమునాడు పార్లమెంటు సభ్యులయెదుట యుపన్యసించును. పెటిటుగారి సంతకముతో ఆఖిలభారత నాయకుల తరఫున బంసిన తంజిని రూట రిఫుల ఆందజేసిచారు.

దానివలన కార్మికపక్ష సభ్యులు చాలమంది కండ్లు తెరిచిరి. బహిష్కరణము బలహీనముగ నున్నదీ తేనిదీ తెలిసికొని బక్రెనుపొద్దు ప్రభునితో జోక్యము పెట్టుకొనవలసినదనిరి. ఈ ప్రకటనములో కాంగ్రెసులో జేరిన పక్షమువారుగూడ నుండుటచే బ్రిటిషు రాజకీయ ప్రముఖులకు చాల నచ్చింద. ఆందుచే కార్మికపక్ష కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు తమ సభ్యులకు రాయలుకమిషను నుండి తేచిరమ్మను పట్టుచు తిగి పోవుచున్న సమయమున ఇది అందుటచే ఆపట్టుచు మరల బలపడినది. నేడు ఇండిపెండెంటు కార్మిక పక్షమువారు ముఖ్యమున సభకు గావించెదరు. బక్రెనుపొద్దు జూపనున్న పదుపాదులను సర్పించెదరట. అది అంగీకరించుటయో నిరాకరించుటయో నిశ్చయించెదరు.

సందేశము

భారతీయులు ఇండియాను ఇన్వజియేర్ రాజ్యాంగవిధానములో తామే సంపదించుకొని ఏర్పాటుజేసికొను హక్కును సరపరచుకొనుటకు జేయుచున్న ప్రయత్నములను కనితెట్టి జూచుచున్నారను. భారతీయులు ఆత్మగౌరవము కీర్తితము ఇందులో గూడుకొన్నవి. అట్టి యుద్ధమునుపట్ల బ్రిటిషుకార్మికపక్షమువారు సానుభూతిని జూపకమానరు. కాని ఒక్క బహిష్కరణముతోనే ఏకమగుటవలన భారతీయులకు లాభముండదు. అది చాలకాలము ఆ విషయత నిలబడాలను. కాని ఐకమత్యపు చిహ్నమునకు సంకేతించుచున్నారను. కాని అంతటితో ఊరుకొనక రాజ్యాంగవిధానమును అన్ని పక్షముల వారును కలిసి తయారుచేయవలెను. అప్పుడే భారతీయుల స్వరాజ్యమునకు అడ్డులని బ్రిటిషువారు గ్రహించెదరు.

లాయర్ జూరిగారి తప్పులు

యొద్దమర్రి ప్రత్యుత్తరము

లండన్, నవంబరు 20:—విజయలైన జాతులనేన యిట్లున్నదని డి. ల్యూయిస్ డి. ల్యూయిస్ గారు ప్రచురించారు. యూరపులో యిప్పుడు ఆయుధపాణులైన సేన 8552000 ఉన్నది. యిందులో 1124000 సోవియటు సైన్యము. యుద్ధమునకు ముందు యూరపులో నున్న బలము 5818000, యుద్ధమేడు స్టేట్సులో 118000 మాత్రమే యున్నది ప్రస్తుతము యూరపులో 800000 1924 కంటే తక్కువ సాధారణముగ యుద్ధపరికరములను తిగించుటకు ప్రభుత్వమువారు చారినజేసిరి. విదేశములందు ఎంతవరకు ఆపరమో అంతవరకే సైనికపటాలములను తగ్గించిరి. సైనికమందిపు లిప్పుడు 41500000 వాసులు, యిందులో 800000 పింఛనులగుదురు. 1921 లో 82000000 వాసులుండెను. యుద్ధమునకు పూర్వమున్న వ్యయముకంటే సైనికవ్యయము చాలతక్కువ. రై సైనికమందిపు లిప్పుడు 67000000 వాసులు

పత్రికాప్రచారక సంఘములు అన్నియు ఏక మైనవి జూరిగారి ధర్మములను ఉభయములకు లాభముగ నిర్వహించెదరు. కేపుటపురుగు విమానమువిదపోవుచు కర్పూరీగారు లిరున్న జేరిరి.

మరాఠో క్రొత్తనుల్తాను

సింహాసనము శుభిష్టించును. ప్రజలు అందరూ స్వాతి ముసరుదున్నారు. ఇతడు ముసల్యాను గ్రంథములందు వాండిత్యమును గడించెను.

కొత్త వాషింగ్టన్ గారు బాదగాడనియు, త్రాగుడు, నాట్యము, పేకాలములను వ్యాసములకు లోనైన వాషిని రూపర్తు హూజేగారు వాషింగ్టనుగారిని గూర్చి లెక గ్రంథములో వ్రాసెనట. సైనికనీతిక్రమశిక్ష బాగులేదు యితడు గోం డెట్టుకుండెడివాడట. కాని అతడు అసాధారణ పత్యవ్యూహపు దని వ్రాసిచాడు.

తెయిజరుసోదరి పెండ్లి

బెల్జియం కోమరై 'పివిల మ్యేరేజియన్' ప్రకారము జనాభాగూరిని పెండ్లి జేసికొనెను. ప్రయత్నముగ జరిగెను.

బెల్జియం ప్రధర్మసమందిరమున కి|| కే|| ఈవను ప్రభుత్వ చిత్రపటములను అలంకరించెదరట.

వాతావరణస్థితి

1927 నవం నవంబరు 22-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మొత్తము అల్పము	మొత్తము అల్పము	మొత్తము అల్పము	మొత్తము అల్పము	మొత్తము అల్పము
గోవాల్ పూర్	82.9	60.1	...	8.46	— 3.18
విశాఖపట్టణం	82.9	67.1	...	8.21	— 2.00
కాకినాడ	81.9	62.5	...	11.84	— 0.80
మచిలీపట్టణము	82.3	67.4	...	16.85	+ 3.75
కర్నూలు	81.5	61.8	...	6.20	+ 1.72
బళ్లారి	82.0	58.4	...	8.89	— 2.32
ఆనంపూరు	9.00	+ 3.75
కడప	81.5	65.2	...	11.43	+ 3.76
నెల్లూరు	84.2	67.8	...	21.85	+ 5.00
మద్రాసు	83.3	67.0	...	16.25	— 6.13
కడపూరు	84.0	68.4	...	15.01	— 7.50
సేలము	86.1	61.8	...	8.09	— 6.72
కోయంబుత్తూరు	82.6	64.6	...	12.12	+ 2.63
తిరుచనాపల్లి	84.4	66.8	...	7.93	— 3.13
నాగపట్టాము	84.3	72.7	...	9.43	— 18.56
మధుర	86.4	71.6	...	9.73	— 2.32
పాంబు	83.8	77.9	...	16.58	— 1.30
తిరునల్వేలి	18.25	+ 5.78
తిరువేంగుడము	84.1	74.6	0.48	4.03	— 12.14
కొచ్చిన్	84.6	74.7	...	8.01	— 10.85
కాలికట్టు	92.1	71.6	...	8.32	— 6.87
మంగళూరు	86.9	69.1	...	13.43	+ 8.08
చెంగుళూరు	80.0	56.0	...	2.00	— 6.45
మేర్కాగ	74.8	55.6	...	7.18	— 4.61
కొడైకనాడ్	65.9	45.5	...	13.46	— 2.15

సర్కారులు:—ఆసము నిర్మలముగా యున్నది. మచిలీపట్టణములో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో రాత్రివేడిమి 7 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—పగటివేడిమి 5 నుండి 6 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 నుండి 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—రాత్రివేడిమి 3 నుండి 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యర్, మహాత్మా వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

శనివారము ఎప్పుడు మార్చేయనుండి బయలుదేరిన విమానములు బ్రహ్మలో బ్రహ్మై తగలబడినవి. వైమానికుడు మెకానికు చనిపోయిరి.

లండనులో ఒకజర్మను విశ్వాధిపతి అమెరికను యువకడొకడును జర్మనీ, హోలండుకుపయోగించు రహస్యములను తెలిసికొని బంపుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని బబ్బుకొని విచారించుచున్నారు. ఈసంగతులు ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునకు గట్టము గలుగజేయునట.

మొన్నటి యుద్ధముచే ఎవరికెవరు అంతర్జాతీయ ఆర్థిక బాధ్యతను జూపవలసియున్నదో కనుగొని నిర్ణయించుట కొక అంతర్జాతీయ విచారణసంఘము నేర్పాటుజేయవలె ననిరి.

జనీవా ఆయుధ వివర్ణనసభకు రషియా ప్రతినిధి విటి నోఫ్ గారు కొంతమందితో బయలుదేరిరి.

పెరిషియా ప్రభుత్వమునకు ఆర్థికవేత్తగ డాక్టరు వెలి హీము బోయిటి జేర్మన్ రిని నియమించిరి.

బెల్జియం సాయుధ సైన్యముల యెన్నికలో ఎవరుసతి గలిగెను. ఈమె కన్సర్వేటివు పక్షములోనిది.

సైనిక సేవనగూర్చి భిన్నాభిప్రాయము గల్గుటచే తెల్లయం మంత్రివర్గము రాజీనామానిచ్చిరి.

బ్రిటిషు సైన్యము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవం 22:—బ్రిటిషు సైన్యములో కొంతభాగమును యిండియా ఎప్పుడైనసరే ఉపయోగించుటకొరకు చలచిరాయనియు, లేక దూర్ ప్రాచ్యదేశమున నుంచబడిరాయనియు, సింగపూరు నాకాశమును బలపరచెదరా యనియు కామన్వెల్థులో గ్రహితుగారడిగిరి. తేబరుకమిటీ నివేదికము సందర్భమున డిల్లీ కావనసభవారు 1924 లో ఇండియాలో సైనికపరిపాలనమునకు తామే యధికారమును గల్గియుండువలెననిరని చెల్లిపెను. మొదటివిషయము నాలోచించుచున్నార మనియు డిల్లీ సభ తీర్మానమును గూర్చి తెలియదనియు వింటర్వన్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. జనీవాలో కాశ్యత్వముగ భారతప్రతినిధిని నియమించవలెనని ఇటీవల జరిగిన ప్రాపంచిక ఆర్థిక ఆర్థికసభ కేసిన ప్రతినిధులు జేర్పరిన తర్జిలుగారికి వింటర్వన్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఈవిషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జేయు నూదనలను ఇండియామంత్రి బ్రాగ్తగ ఆలోచించుననిరి.

బెంగాలు నిర్బంధితుల విషయమై శ్రీ తర్జిలుగారు రడుగ ప్రభుత్వమువారు ఇండియాలో భయములేదని తోచినపుడు విడుదలజేయుచున్నారని వింటర్వన్ ప్రభువు తెలియజేసెను.

కమన్వెల్థు ప్రభువు జనీవా ఆయుధవివర్ణనసభకు సింబు ప్రభునిస్తానే ప్రతినిధిగ బోయెనరు. 30 వ తేదీని సభ జరుగును. సెక్యూరిటీకమిషను ఆయుధవివర్ణనసభతో కలిసి పని చేయుటకు తేదీని నిర్ణయించెదరు. డిశంబరు 5 తేదీని జరుగు జాతీయసతి సభకు ఆడువచ్చుచు అసగా రెండు ఒకటి యగును. వాతావరణము ప్రతిపాలముగ నుండుటచే మెకింటోపు వైమానికుడు పోలండులో దిగలేదు.

బల్గేరియా ప్రజలు

యుగోస్లావియా

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవంబరు 22:—యుగోస్లావియా, రుమేనియాలో బల్గేరియనులను సరిగా జూచుటలేదని విద్యార్థులు ఆక్షేపింప వలసినవారు విమర్శకులతో చాలమంది పాడిరి. బల్గరును కాపాడవలెనని వక్తలు ప్రపంచములో బలాదులగు ప్రభుత్వములవారిని గోరిరి.

ఇరాకు రాష్ట్రమువైదాడి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవంబరు 22:—వాహబీ మేకు పెయినుచు ఎడ్వోయిషు అనువాడు 5 వేల మందిని (హాజిసే ఇరాకు రాష్ట్ర) మును దండెత్తుటకు ఏర్పాటులను జేయుచున్నారు. పెద్ద ఎత్తు మీద యున్నది. మందుగుండు సామగ్రి విషవృంతములకు కంచెలను సరిహద్దుపాలను స్థానముల కంపిరట. బ్రిటిషు విమానములు వైసుండి అంతకు కనిబెట్టుచున్నవట.

కార్పొరేషను అధ్యక్షపదవి

రేటు పేయర్లసభ

బెల్జియం పబ్లిక హోటల్ 24 వ తేదీ గురువారం సాయంత్రం 6 గంటలకు మద్రాసు రేటుపేయర్ల బహిరంగ సభజరుగును. కార్పొరేషను అధ్యక్షుని ఎన్నిక సందర్భమున కాంగ్రెసు మునిసిపలు పార్టీ గావించిన చర్య విమర్శింపబడును. ఉపన్యాసకుల శ్రేణు రేపటిదినము ప్రకటింపబడును.

మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

పూనా, నవంబరు 21:—మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము వార్షికసమావేశము సన్ను ము కొలాబాజిల్లా పెననగరమున జరిగెను. ప్రొత్తకార్యనిర్వాహకసభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి. ఎ. తి. వి. భోవత్కరుగారు, అగ్య ఘోష. మహాజనువివాదమండులికు, ఫోన్సెకూరుగారు కార్యకర్తలు.

రాయలకమిషనును నిరశించుచు మహారాష్ట్రమునం దన్ని పక్షములవారు వికమత్యముతో సభము నెదుర్కొనవలె ననియు సభవారు తీర్మానించిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

కొలంబో, నవంబరు 21:—గొల్ డబ్బు. ఎ. డి.సిల్వా గారు జరుగనున్న సిలను సేవనలుకాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

రెండవ కృష్ణాయెన్ని కల కేసు

(నవీయవిలేఖరి)

కాశీశ్వరావుగారిపై నేరారోపణ

బందరు, నవంబరు 21:—రెండవ కృష్ణాయెన్ని కల కేసు యాదినము కె.పి. లక్ష్మీరావుగారి యెదురు విచారణనవచ్చినది. పిటిషనరు అంతులేరావు, తిరుపతిరావుగారిపక్షమున పి. చెంచయ్య, బార్-ఎట్-లా, గుండు రాఘవులుగార్లు వాదించిరి. ప్రతివాది తరపున శ్రీయుతులు తుగ్గపాటి వేంకటేశ్వరరావు, బార్-ఎట్-లా, వి. వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యంగార్లు హాజరైరి.

జగ!—మీరు రెండవ యెన్నిక కేసు విచారించునన్నారు. మీర్రావురం యెన్నిక కేసు యెప్పటికి వాయిదావేయించ దలచినది చెప్పకొరతాను.

స్వా:—వారంటు సాక్షులు వచ్చినంతనే తేది నిర్ణయింపబడును. జిల్లా బోర్డు మెంబరులే హాజరులను త్రోసివేయుచున్నారు. వారు పట్టుకొనబడిరిమాండులో నుంచబడినప్పటికీ కాని వారు జామీనుయిచ్చి నప్పటికీ కాని తేది నిర్ణయింపబడును. ఇంకొకటి వలె ఎన్ని కల కోర్టును వారంటుయిచ్చే అధికారము లేదని అనుకొనుచున్నారు. అదిగనుక కాక వారంటుయిచ్చుటకు మాత్రము అధికారముకలదు. మదరాస్ రాజధానిలోనుండి వెళ్లిపోయిన తప్ప యెచ్చటనున్న సాక్షులను వారంటుమీద రప్పించి తీరదము. పిటిషనర్ల తరపున యీ రోజున యెవరైనా వచ్చినారా?

రా:—ఈ రోజున ఒక సాక్షి రాగలడు. అతనిని పరీక్షింపవచ్చును.

పి. చెంచయ్యగారి వాదన

చెం:—నేను కేసు ప్రారంభించెదను. సాక్షులను పర్యవేక్షించుటకు మాడుకోజులై నా కావలెను.

స్వా:—మీరు చాలా వ్యవధి యిచ్చుచున్నది. కొందరు సాక్షులపై నా తీర్మానములను. వారితో కాలముగడుపుచుంటే తక్కినవారిని రప్పించవచ్చును. ఇదివరకే చాలా వ్యవధి యిచ్చుచున్నది.

చెం:—నే నీ కేసును ప్రారంభించుచున్నాను. కృష్ణారావు రోవర్ల ము వోట గు అంతులేరావు తిరుపతిరావు గారి యెన్ని కల కేసు వడినకేసు ఎన్నికల సిద్ధాంతములను గురించి ఉపాధ్యక్షమయ్య దలచుకొనలేదు. నిర్ణీతపద్ధతులు దాటకుండా ఎన్నికలుజరుగుట ప్రభాభ్యుత్సాహమునకు అనుగుణము. 1920 లో సంస్కరణములు యిచ్చిరి. దాని ననుసరించి పార్టీ అన్నోషమ అను రెండు వర్గము లేర్పడి నవి. ఎన్ని కలు ప్రారంభమైన తరువాత రెండు పక్షములు బయలుదేరినవి. జస్టిస్ కాంగ్రెస్. మొదటి రెండు యెన్ని కల లో జస్టిస్ పార్టీ గలుపొందినది. 1926 లో జరిగిన యెన్ని కలయందు, ఒక అభ్యర్థి అదివరకే సానబడి గిరిగినవారిని పడగొట్టుట తటస్థించినది. ఈ సందర్భములో అధికారము, నిర్బంధము, ప్రచారము మున్నగు పదములలో (Aggressive) క పనిచేయుట జరిగినది. రెండవ విషయ మేమనగా, రాజకీయకక్షలు అన్ని దేశములలో విభేదములను కలిగియున్నార. అదేకేసులో వీరికి చాలా భేదము గలదు. మరొకక్షలు రాజకీయకక్షలు ప్రారంభించినవి.

స్వా:—పిటిషనర్ అభ్యర్థి కాడు కదా?

చెం:—కారు. కమ్యూనరు 25000, కాపులు 20000, రెడ్డి వారు 5000, కలాలీలు 4000, బ్రాహ్మణులు 4000 వోటర్లున్నారు. రెండు మేజరు వర్గములు కాపులు, కమ్యూ. రాజకీయ విభేదములు మతముల ననుసరించి విభజింపబడినవి. ఒక వర్గము వారిపై ఆధారపడినవారు కేసును ఆపార్టీపైనే ఆధారపడియున్నారు. యాకేసులో రెండుపార్టీలున్నారు. బ్రాహ్మణులు, రెడ్లు, అంతప్రాముఖ్యులగునారు కాపు. కాపు, కమ్యూనరీమీదనే అభ్యర్థులు ఆధారపడినవివచ్చినది. గలుపొందవలచిన అభ్యర్థి కమ్యూనరీపై ఆధారపడినవివచ్చినది. కాశీశ్వరరావుగారిలో మాది అభ్యర్థి గలున్నది సూర్యయ్యగారు కమ్యూనరీతోద్భాటుపొందుటకు సూర్యయ్య అభ్యర్థిగ నిలబెట్టినారు. కాశీశ్వరరావుగారు బ్రాహ్మణులపైను కమ్యూనరీపైను ఆధారపడియుండిరి. అట్లేయండినవో అన్నియు సమ్యముగ జరిగిందే. ఎన్నికలకు రెండు నెలలపూర్వము విషయమిది జరిగింది సర్వము లెలక్షించుట చేసినది. మిక్కిలి నలుకుబడి

గల అనుమతిగోపాలకృష్ణయ్యగారు అభ్యర్థి. వీరు అభ్యర్థి నిలబడుటవలన కాపుతోద్భాటుయొక్క బలము తగ్గవలసినప్పటి నది. అందువలన కమ్యూతోద్భాటు విభజింపబడిపోయినది. రాజకీయములలోని భేదాభిప్రాయములు ముగిసాల్సిన యూనియనుబోర్డును జిల్లాబోర్డులు తాలూకాబోర్డులను వ్యాపించినవి. రాజకీయ కక్షలన్నీ అంతతో వ్యక్తి భేదములుగ మారి నవి. కాశీశ్వరరావుగారు బెజవాడ చెయిర్మను. పలుకుబడిగలవారు. రెండవవారు మీర్రావురం రాజాగారు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు. వీరువురి వ్యక్తి పోరాటములు బర్నితమైనపుడు, నిర్ణీతపద్ధతులు దాటినట్లుగ భావింపవలసి వుండును. ఒక పార్టీ వారు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగనున్నందున అధికారమునందు యెన్నికలలో గలుపొందుటకు వినియోగించినట్లు అనుమానించిరి. అవిగనుకనే ప్రచారము చేసిరి. పార్టీ ఒకటి అభ్యర్థిని నిలబెట్టినపుడు, రాజకీయ సూత్రములు సమ్యముగ వినియోగించబడుననటకు సందియము లేదు. మూడవ విషయము, గోపాలకృష్ణయ్యగారు చాలాపలుకబడిగలవారు. కేసుకు బలమైనవాడైన కొలది, తప్పుపర్లము ప్రొక్యుటకు సావకాశ మొప్పును.

వి. వి. కే. ను:—ఒకరముల నిమ్మటకు సావకాశ మింకను రాలేదు.

స్వా:—ఉదాహరణ కేసులములైన నీయి. వచ్చును. వాదనకొరకు చెప్పినయంతయులు సాక్ష్యమునకు వర్తించవు. సాక్ష్యములో నిర్ణీతపద్ధతులు దాటినపుడు మీరాక్షేపించవచ్చును.

చెం:—తప్పుతోవల ప్రొక్యుటకు తగినపరిశీలులు గలనని నైన వివరించిరి. మీర్రావురం రాజాగారికిని కాశీశ్వరరావుగారికిని తీర్మానక్తి భేదాభిప్రాయములున్నట్లు కవుంటురు పిటిషనులోనే యున్నది. వ్యక్తులు పోరాడుకొనుచు, కక్షసూత్రములను నిర్ణీతము చేసినారు. కాశీశ్వరరావుగారే ప్రజానాయకడనని కవుంటురు పిటిషనులో చెప్పుకొనియున్నారు. ఇద్దరు బలవంతులు నిలబడినపుడు, నిగ్రహము లేనియెడల, నిర్ణీతపద్ధతులు దాటయు ప్రజాక్షేమమునకు భంగము గలుగుటయు తటస్థించును.

రీ వ పేరాలో లంచము లిచ్చిరన్న మొదటి నేరారోపణ కలదు. ఎన్నికల నిబంధనలను సరించి, లంచమునగా డబ్బు యిచ్చుటే గాక, వోటరువువుకొన నన్న పుటికిని లంచమిస్తామనటకూడ వోషమే. దాట్టే కాక, యేమిలాభమునైన కలగ చేస్తానని ఆకేల్పించవచ్చును. ఎన్నికలసమయములో ఆకస్మికముగ సానుభూతి కలిగి ధర్మసంస్థలను సహాయము చేయబూనుటకూడ వోషమే. తరువాత నేరారోపణ యేమనగా, బెజవాడ మ్యునిసిపల్ డ్రైయర్లముగా వోటరులిద్దరులను తారుమారు చేయుట. పదవచ్చార్థి విషయములో బెదరింపు, పలుకుబడి రుద్దినయోగముచేయుటక్రింద వచ్చునో లంచమిచ్చుటక్రింద వచ్చునో చెప్పుట కష్టము. వోటర్లు వినియోగించుటకు మధ్యవారీకి డబ్బుయిచ్చుటకూడ వోషమే. 18 వ పేరాలో సిబ్బందిని వుపయోగించుటకు పలుకుబడి రుద్దినయోగముచేయుటక్రిందికి వచ్చును. ఇంగ్లీషు లాప్రకారము ఒక విషయములో లంచమిచ్చినను యెన్నిక గల్గుచేయును. లంచ మెవరి కిచ్చినది యిదివిషయముగ నిర్ణయించనపుడు, నియోజకవర్గము (Material) అధికముగ వాక్కించినది సాక్ష్యమిచ్చిన చాలును.

స్వా:—బందరు సాక్షులపేర్ల నిచ్చినయెడల సమ్యకల పంపించెదము.

చిటుతపులితో కూలివాడు పోరుట

అత్యధ్యత పరాక్రమము

కచారజిల్లాలో రుక్మిణి కేసుకుతోటగలదు. 21 ఏండ్లు గూడ నిండిని యువకుడు అడవికి సమీపములోనున్న కేయకుతోటలో పనిచేసినాడను డెను. ఆకస్మికముగ మొగమెత్తి జూచుసరికి ఎటు చిటుతపులి నిలబడియుండెను. మీదబడెను. పిమ్మట ఆయుధమును దానితో పోరాడెను. గట్టిగా ఆతని కుడిచేయిని నోటిలోబెట్టుకొని నవలవోపుచుండెను. కాని త్వరలో చేయిని వైకిలానుకొని ఆ చిటుతపులి ముందుకాల్చెను బట్టుకొని మీదబడుటకు పిలువేమిది విడిచి వెడల్పుగా బట్టుకొనెను. దాని కదలకుండచేసెను. ఇంతటితో ఊరుకొనక ఒక కాలను నిడ్డిమీదబెట్టి ప్రొక్కి-వెట్టి రెండవకాలతో తన్నుచేయు మొదలుపెట్టెను. నుండెలమీద తన్నుటచేసి ఆ చిటుతపులి వెల్లితలా పడియుండెను. వానిని చంపుటకు పిలువేక పోయెను.

తిరుపతి కేసులమీది ఇంకొకమానెచ్చి బామనో దాని నోటిలో బొడిచి చంపిరి.

వింతలు-విశేషములు

నిమ్మజాతులను హైందవపాతశాలలందే

బేర్చుకొనుట

ధానాపురపాలకసంఘమువారి తీర్మానము

ధానాపురపాలక సంఘములో నిమ్మజాతుల పిల్లలకు ప్రత్యేకముగ పాతశాలలే యుండవలెనని తీర్మానమును బెట్టరి గురు ప్రతిపాదకులుగాను 8 గురు అనుకూలరుగ నుండుటచే అధ్యక్షుడు ప్రతిపాదకుల పక్షమునే ఓటుజేసి నిమ్మజాతుల పిల్లలకు ప్రత్యేక పాతశాలలు వలదు. హైందవ బాలురతో బాటు తేచ్చకొని విద్యనేర్చుటకు నిశ్చయించిరి.

* * * అత్తగారికి కొడలు తేయాకులో పంచదార

తక్కువ వేయుట

భర్త భార్యముక్కును గోసివేయుట

అమ్మనునగరములో పార్వతీబాయి ఆమె నామె తన అత్తగారికి తేయాకు చేసి ఇమ్మటలో పంచదార తక్కువజేసి యిచ్చెనని కోపగించి భర్తయగు బాబు గణపతి లిగ్గి అనువాదు భార్యముక్కును గోసివేసినాడు. ఇంకొక చిత్రము ఏమనగా భర్త ముక్కుగోయుచుండగా కోడలు కడలకుండా అత్తగారు గట్టిగా బట్టుకున్నది. వీరిద్దరిపై నేరము మోపబడినది.

బొంబయిలో పడుపువృత్తి

పడుపువృత్తికై ఏర్పడు ఇండ్లను నెలకొల్పుట శిక్షార్థమనియు అట్టిగృహములు తేమండ జేయవలెననియు బొంబయిలో పార్లమెంటులు సభజేసి ప్రభుత్వమునకు తీర్మానములం ప్పిరి. పడుపువృత్తిలో తిరుగు తామ్రాగొడను శిక్షించవలెనని గోరిరి. పడుపువృత్తితో అస ఇండ్ల నడుచుచున్నారని తెలిసి అట్టివృత్తి గృహాయజమానలనుగూడ శిక్షించవలెనని గోరిరి. బొంబయి దేశములుగాక అక్కడకువచ్చి పడుపువృత్తిచే జీవించుచున్న విదేశీయులకు బొంబయి దేశమునండి చెదల గొట్టి చారిదేశములకు బంపివేయవలెనని ప్రభుత్వమును గోరిరి.

తెలులను జేపేయంత్రము

మామనూట్లు సాంకేతిక సంస్థానము విద్యుచ్ఛక్తిశాఖా పండితుడగు డాక్టరు వాన్నినరు యిసుగారు ఎంతటి చిక్కు తెలులనునె నను అవలీలజేసివేయు యంత్రమును కనిపెట్టెనట. ఎంతటి పెద్ద ఈశ్వరమును గూడ యలకనగా చేసివేయు నట. ఇది విద్యుచ్ఛక్తితో పనిచేయు యంత్రమే. ఒక సంవత్సరము తంటాచడి ముగిసినయెడల తెలులను ఈయంత్రము కొన్ని నిమిషములలో జేసివేయునట. విద్యుచ్ఛక్తి సమస్యలను ఎంత పెద్దవైనను త్వరితగో చేసివేయునట. విద్యుచ్ఛక్తి రంగమున ఇది గొప్ప అపూర్వమును పరిశోధన మనుచున్నారు.

12 గురు భార్యల భర్త

చికాగోలో (అమెరికా) ఆల్బర్ట్ హెర్బర్టుకు పెండ్లి అనునది ఆలనాలయి పోయినది. ఇతనిపై పెండ్లియంతగా మరల పెండ్లి జేసికొన్నందులకు నేరమును మోపిరి.

ఇతనినేరమును నిర్ణయించుటకు ఆతని 12 గురు భార్యలను పంచాయితీగ నియమించెదనని మేజిస్ట్రేటు తాల్చెను.

ఈసంవత్సరము పెండ్లిజేసికొన్న 9 వ భార్య 10 వ భార్య కోర్టుకు వచ్చిరి. 10 వ భార్యయే ఇతని కీచిట్టలను నిచ్చివెట్టి నది. 9 వ భార్య మాత్రము ఆతనితోనే ఉండెనన్నది. “ఆతనినే ఇప్పటికిని ప్రేమించుచున్నాను. ఆతడు చెబునట్లు కేసునో ఆతనిరాక కేసురు జూచుచుందును” అనెను. 82 సంవత్సరము లలో 12 గురు భార్యలను హెర్బర్టు పెండ్లిచూడెనట. కాని ఇతని తండ్రి కొడుకుకు 6 గురు భార్యలున్నట్లు తెలియవలెను. కాని ఇంకను ఎన్నెన్నిగా భార్యలుండెనున్నట్లు తెలియవలెను. కాని వారి కేసును కలిసికొనలేదని నుడెనెను.

నీలసత్యగ్రహ మహాసభ

నిన్న సాయంకాలము 5-80 గంటలకు చూడఁజూచునట్లు గాంధీజీనులతో కేంద్రసభ జరిగెను. బులును సాంబమూర్తిగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి.

మహాసభ అన్నపూర్ణ జ్యోతి సత్యాగ్రహమును గూర్చి ముచ్చటించుచు పాఠములు చదివారు. మహాసభలచే నెక్కించబడిన నీలవిగ్రహమును తీసివేయుచు పోరాడుట మంచిదిగాదు నుడివెరి. కాని నాటికి విగ్రహముయొక్క చరిత్రయే తెలియజేయుచున్నది. కేంద్రసభ విగ్రహమువచ్చినప్పుడే మాత్రము చట్టములు మార్చవలెనని కొంతమంది మద్రాసు నాయకులు ఈ సత్యాగ్రహముతో సానుభూతి కనబరచుట కనుపించెను. ప్రజలు భయపడలేదు. పరిశీలన నాయకులనుకూడ కలిగెనది అని నుడివెరి.

శ్రీమత బులును సాంబమూర్తిగారు కేంద్రసభల వీరిచేతగాని భాగ్యంతులచేతగాని చేయబడు త్యాగము పూజనీయమైనది. ప్రజల ప్రాప్త్యమే దేశక్షేమమునకు కారణమగును. ఈ నీలసత్యాగ్రహమునందు మహాసభల కేంద్రసభలయను, మహాసభలయను చేయుదురగాక శ్రీయుత యం. కే. ఆచార్య, యం. యల్. యే. స్వామిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా ఈ సత్యాగ్రహ భూమి అగ్రాపరాధమునకు నుండి జయప్రదముగ జరిగెనని నుడివెరి. మద్రాసు పోలీసులకు ఈ సత్యాగ్రహమునందు తాగుగ పంచేసి మహాత్మునిగాఁ దీరిన యొక్క సత్యమునకు నాయకత్వముగూడ వహించును. కనుక ప్రజలందఱను పట్టుబడిక పరిచేయుదురగాక అని నుడివెరి.

సత్యాగ్రహమున కభివందనములతో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్రనాయకుల ఉపన్యాసములు

పీ. చి. మి. టి. యం.

శనివారం సాయంకాలము 6 గంటలకు తిరువళ్ళీడి నీటియందు కేంద్రసభ కావించబడినది. శ్రీమత బులును సాంబమూర్తిగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి.

ఇంతవరకును నాయకులుగాండి సత్యాగ్రహోద్యమము జయప్రదముగ జరిగియున్నదని దేవనాయకంగారు అగ్రాపరాధమునకు బీజపునవచ్చి తాము నాయకులగుటకు కారణములను తెలుపుచు నీలసత్యాగ్రహము సామాలాగ్రముగ జరిగియున్నట్లు కృతజ్ఞత్యమునై యున్నాననియు, ప్రజలందఱు యుద్యమమునందు సత్యాగ్రహము సజావుగా పాటుపడుదుననియు నుడివెరి.

తరువాత శ్రీయుత మహాసభ అన్నపూర్ణ జ్యోతి రిట్లు పట్టించిరి. భారతదేశమంతయు ధేరాభివ్రాములచే నిండి యున్నది. హిందూమతమును కొట్టివేయుచు మునిగిపోయినది. బెంగాలుదేశమంతయు అస్వాధీనముగ వైదొలుగ జేసినవారి విడుదలవిషయమై నాలోచించుచున్నది. యథోచితపాతకమును గూర్చి మహారాష్ట్ర లాలోచించుచున్నది. ఇట్టిత్రాసుకట్టులు భైర్య మవలించి మనోనిశ్చయమై యుండవలెను.

మద్రాసునగరమున 4 కలలుంది నీలసత్యాగ్రహము జరుగబడుచున్నది. 13 ఆంధ్రుల నీయుద్యమ మొదలుపెట్టబడినప్పుడు నేనిప్పులచేయుండి పరిశీలకుల దిలకించుచు. టి. సి. గాంధీ మహాత్ముడు ఇచ్చిటికి వచ్చినప్పుడు సత్యాగ్రహవ్రతము జరుపవలసి నుడని ప్రోత్సహించి డి. వ. న. లా. స. గి. బోయెను. కాని ఇంతవరకును 46 యువకులకంటె మెక్కువగా జైలునకు బోయి జయప్రదముగ నీ యుద్యమము జరుపబడదయ్యె. ఈ ఉద్యమముయొక్క సంగతి ఆంధ్రదేశములో వెల్లడి నచ్చటనుండి యువకులు బయలుదేరి అనంతపురమునకు వచ్చిరి. కాని ఈ ఉద్యమము అపితముబడినదని యల్. మూర్తిగారి ప్రచురణగాంచి మేంపరము దిగ్భుమదెరిగింది. మేదియపుడు నిరసగతిని గొల్చి తెలిసికొనుటకై నిచ్చటికి వచ్చితిమి. కాని ఇప్పుడు నాయకులందరి దృష్టిని రాజులు కమిషనుపై ప్రసవించియున్నది. రాజులుకమిషను జయప్రదముగ బహిష్కరింపబడినది తరువాత నేమిచేయుటకో ఎవరు ఆలోచించుదురేను. బ్రిటిషు గవర్న మెంటువారికి నిర్భయము కలుగజేసి తిరుగబడినది గాని ముగియును ప్రయోజనములేని మద్రాసు కాంగ్రెసు దగ్గరకు వచ్చుచున్నది. ఈలోపలనే ప్రజలు అస్వస్థులుగానుండి నీయుద్యమమును కొనసాగించిరిని నుడివెరి. ఈ సందర్భములో నాగపూరునందు ముగిసినది అవారిచే ఆయుధశాసనమును ధిక్కరించి గవర్న

మెంటుతో పోరాడిన ధీరుని ముగియులను, వానిచే స్థాపించబడిన యుద్యమమును సభ్యులకు తెల్పి ఆ విషయముగనే ఈ యుద్యమమును జయప్రదముగ జరుపవలెనని నుడివెరి.

తరువాత యం. తిరుమలరావుగారు ఈ ఉద్యమమును గూర్చి ముచ్చటించుచు ఈ ఉద్యమమును జయప్రదముగ జరుపవలెనని 5000 యువకులును, 5000 జరులును కావలెను. ఉద్యమము ప్రారంభింపబడినందునందులవలన అంతిమ త్యాగముగ లేచిని గవర్న మెంటువారును, వారి అనుచరులను తలచినతలచుగాక. ప్రజల హృదయములందుమాత్రము గాఢముగ నాటింది. ఇట్లే మహాత్మునిచే నేర్పరచబడిన అసహాయోద్యమము అనుకొన్నంత ఉపయోగకారి కానప్పుడు అల్లారి సీతారామరావు శరణాయుద్యమము స్థాపించెను. అది చచ్చిపోయినదని గవర్న మెంటువారు వినిపించుచున్నారు. కాని సోదరులార ఇట్టి ఉద్యమములన్నియు వైకే చచ్చినట్లున్నను లోలోపల పనిచేయుచుండును. ఒక్కనాడు మరల వైకేరాగలను, అందువల్ల నే మిరందరు భైర్యమువహించి ఈ యుద్యమమునందు పనిచేయవలసినదని మోచెరించిరి.

బులును సాంబమూర్తిగారు సత్యాగ్రహ ఉద్యమము చాలమంది ప్రజలు తెలిసికొనినట్లు కనుపించుటలేదు. కనుక విప్రులముగ యుద్యమమునుగూర్చి ముచ్చటించిరి.

నాగపూరునందు మంచరువా అవారిచే స్థాపించబడిన సత్యాగ్రహోద్యమమునకు ఈ నైలుగ్రహోద్యమమునకు పరిమితి వంటిది. ఈ ఉద్యమముయొక్క అధ్యక్షులు అనాగపూరు సత్యాగ్రహములతో సత్తములను జరిపిరి. నాగపూరునువచ్చి సత్యాగ్రహమును జరుప కృతజ్ఞత్యమునై యుండిరి. బెంగాలునందు అస్వాధీనముగ బ్రిటిషుగవర్న మెంటుపై కుట్రలుపన్నుచున్నారనే నిందాలోపలనే కా రాగృహవాసులుగ జేసిరి. ఎంతకాలమైనను విడుదలజేయుటగాని విచారించుటగాని లేకుండుట వలనను, ప్రజలు శాసనసభలయందు కావించిన నిర్బంధమువల్ల కేమియు ప్రయోజనము లేకుండుటచేతను మంచరువా అవారి ఆయుధ శాసనమును ముందుగండు శాసనమును ధిక్కరించెను. వాడెట్లా న్యరహితముగ ఆయుధములను, ముందుగండు సామానును లేని బాంబులు మొదలగు ఆయుధములను హస్తములందుకొని వీధులయందుబోవుచు ఏ నేరమును ఎరుగని మనుష్యులను అస్వాధీనముగ ఆయుధములను చాటుగజేసి ప్రభుత్వమువారిని పడగొట్టుటకు ప్రయత్నించు చున్నారని తలచి కారాగృహమునందుంచిరి. నిర్భయముగ పట్టపగలు అందరియెదుటఅట్టి ఆయుధములను బట్టుకొనియేమిచేయుదురో చూతమని అట్లుచెప్పెను. కాని దౌర్జన్యమేమియులేదు. మహాత్ముని ఉపదేశముగూడ భైర్యములతో కష్టములపడుచు పోరాడవలసినదే. నీలసత్యాగ్రహము బాంబులను పుచ్చుకొనుటకును అనుజ్ఞ ఒసంగబడినది. “ఒక బాంబుతో నీలవిగ్రహమును నిర్మూలించుచున్నాను” మహాత్ముడు నుడివెరి. బాంబులు పట్టుకొనుట దౌర్జన్యములలో చేరదా అని మహాత్ముని ప్రక్షింపగా సత్యాగ్రహవ్రతవయములందు దౌర్జన్యము జరుపుటకు గాక మరియే యితరపనులైన బాంబులను సుపయోగించవచ్చునని నుడివెరి. కనుక నైలుగ్రహమును నిర్మూలించుటకు బాంబుచేసినను చేయవచ్చును. కాని నైలుగ్రహమును మొదలుజే ఒక్క బాంబుచే నిర్మూలించి మద్రాసునందుగాని, ఇంక నితర హిందూదేశమునందుగాని ఇంత ఉత్సాహము కలిగియుండదు. నైలుగ్రహమును బాంబుచే నిర్మూలించుటకున్న ఈ సత్యాగ్రహవ్రతమును ఉత్సాహమున రహస్యము మరయొకటికలదు. అది ఇంతకంటె చాల గంభీరమైనదియు తగినదియునై యున్నది. ఏ గవర్న మెంటుచే నీలవిగ్రహము నిచ్చట స్థాపించబడినదో వారి హస్తములచేతనే సదరువిగ్రహమును తీసివేయుదురు. మద్రాసు నగరమున దట్టి వాతావరణమును కలుగజేసి గవర్న మెంటువారితో నే నీలవిగ్రహము తీసివేయించిన కేసు చాల సంతసించెను.

ఈ నైలుగ్రహము బ్రిటిషు గవర్న మెంటుయొక్క చండశాసనమును తెలియజేయుచున్నది గాంధీమహాత్ముడు నుడివెరి. కాని గవర్న మెంటుయొక్క చండశాసనమునే గాక వారి సాంరాజ్య విస్తీర్ణ కాంక్షయును, అన్యదేశ విశ్వరూపహారమును కూడ తెలియ జేయుచున్నది చెప్పుచున్నాను. ఈ విగ్రహమును పడగొట్టుట అన్ని బ్రిటిషు గవర్న మెంటువారి చండశాసనమును సాంరాజ్య విస్తీర్ణ కాంక్షనును భంగము కలుగజేయుట అని యర్థము. లేనిచో మద్రాసు గవర్నరుగారిని రేపే ఆ విగ్రహమును తలవించివేయవలెను. ఇంకొక నెలరోజులలో ప్రజలు అన్ని ప్రదేశముల నుండి నిరసకుల వచ్చును. అప్పుడు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు చండశాసనమునకును సాంరాజ్య విస్తీర్ణ కాంక్షకును నిరసకులతో లేక శాంతిమునకై చచ్చుగలరొ మామోదమునయిచ్చును. ఈ విగ్రహమును తీసివేయకపోయిన మొదటి రెంట్టికే నీలమనలు పడుచును. మద్రాసు గవర్న మెంటు వారినిగాని నుడి

లనుకాని నీ విషయమును చులకనగా చూడకూడదు. మహాత్ముడు చులకనగా చూచెనని ఎవరును తలపకూడదు. ప్రజలయొక్క అందోళనవలనే ఈ విగ్రహము పోవలెను.

మద్రాసునందు నాయకులు సానుభూతి చూపుటలేదు. కొందరు నిరస త్యాగ వ్రతమున నానెను నాయకులకలిగినాని వారితో నీ విషయ మై ముచ్చటించగ వారందరును సహాయపడుదురని చెప్పిరి. వార్తాపత్రికలు చేయగలిగినంతసహాయము చేయుచున్నవి. మీరు ఎంతవరక పనిచేసితిరో అంతవరకను సానుభూతి చూపబడెను. ఇంతవరకను తేమిలేనాడునుండి యువకులువచ్చి సత్యాగ్రహమును జరిపిరి. కాని మద్రాసునందు తగినంతమందిరాలేదు. పరిశీలకు మారనలే తలచెనను మద్రాసునందు సత్యాగ్రహము లేదనిరి రాబోవు కాంగ్రెసునకు వచ్చుసభ్యులను తలచనియ్యకుడు. పిన్నవారిచే స్థాపించబడినదని నాయకులు తలస్తముగ నూరుకుండుకుండుగాక భారతదేశమునకు సంబంధించిన సత్యాగ్రహవ్రతము అఖిలభారత ఉద్యమమునని తలచుచున్నాను. సమయమువచ్చిన అందరు యువరాజుగారి ఆగమమునుబహిష్కరించవలసినదనచెప్పగా మద్రాసు పోలీసు బహిష్కరించిరి. ఈ ఉద్యమము జయప్రదముగ జరుపవలసినది మద్రాసు పోలీసు కాంగ్రెసులోపల నావిగ్రహమును తీసివేయించి కాంగ్రెసునకువచ్చు సభ్యులు ఆత్మత్యో నీ ప్రదేశమునకువచ్చి చూచిపోవుటగా చేయవలసినది” అని నుడివెరి.

తరువాత రాయలు కమిషనుగూర్చి మాట్లాడుచు సాంబమూర్తిగారు కమిషనును బహిష్కరించవలసినదని పూర్వము శాసనసభల బహిష్కరమువలె పూర్తిజయము సందాదింపవలసినదనియు చెప్పిరి. ఈ బహిష్కరణము చక్కగ నెరవేర్చబడి ధ్వరాజ్యమునకు సహాయముగనని నుడివెరి. అన్ని పార్టీలవారును బహిష్కరించవలసినదని నుడువుట మనకు మంచిని సూచించుచున్నది. అనేకమంది అనేక కారణములచేత బహిష్కరింపవచ్చును. మనకు దానితో నిమిత్తములేదు. హబీబుల్లా సాహెబు గారుగూడ బహిష్కరింపవలసినదని నుడివెరి. కమిషనువచ్చినప్పుడు వారుతమపనికి రాజీవామనుగూడ నియ్యగలరని తలచెదమి అని నుడివెరి. సభ ముగిసెను.

అమలాపురం యూనియను బోర్డు

వైసిడెంటుగారి వింతచర్యలు

అమలాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని పెద్ద యూనియను బోర్డు. ఈ బోర్డునకు, గత 17 సంవత్సరముల నుండియు శ్రీయుత రాజమల్ల సీతాపతిరావునాయకుగారు నామినేటెడు మెంబర్లు, అధ్యక్షులుగానున్నారు. వీరి నీ పదవి నుండి తప్పించుట కిదివరకు చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు స్వర్థములయ్యెను. కాని ప్రస్తుతము 15 గరు సభ్యులలో 9 గరు కాంగ్రెసు పక్షపాలులుగలరు. వీరు పట్టా పురోభివృద్ధి చేయుచున్న కృషికి, అధ్యక్షులు అడ్డంకుగానున్నారు. అమలాపురంలోని కసాయిదుకాణం మెయిన్రోడ్డుకరి యున్నది. దానిని అచ్చటనుండి వేరొక మార్గముల ప్రదేశమునకు మార్చుటకు సభ్యులు తీర్మానము చేయుటయేగాక, తగినంత సామ్యముకూడ ఖర్చుడుటకు నిశ్చయించినను ఆ విషయమై వీరు కృషి చేయకుండు లెంతయు వింతగానున్నది. మాచిరాజువారి వీధిని నివారించు గృహములమధ్య భాగ్యముమిల్లు గలదు. అది ప్రజల యారోగ్యమున కెంతయు భంగముగానున్నది. కావున దానిని పనిచేయుటకు అప్రజేయింపవలెనని ఆ వీధిలో మిల్లు పరిషద గృహములలో నివసించు శ్రీయుతులు కాలే వీరరావులు నాయకుగారు, నెంజలి అశ్వుకలింగంగారు వగైరాలు యూనియను బోర్డువారికి దరఖాస్తుసంపిరి. అదియంతయు విచారించి, మిల్లు ఆ ప్రదేశమును గను, రెండు నెలలు కాలవ్యవధి నిచ్చుటకును, తీర్మానము చేయబడినది. కాలపరిమితి 10-10-17 తేదీతో ముగియుండెను. అప్పటికి ఆధ్యక్షులు నిగంతుకముగా మిల్లువారికి తెలియనిచ్చిరి. వేగా సమయమున అప్పుతలింగంగారు వగైరాలు లోకలుబోర్డు అప్ర ప్రకారం యూనియను బోర్డువారికి అసెస పంపగా, అది బోర్డు మీటింగులో పెట్టుట మానేసెనుచున్నారు. యూనియను బోర్డు సభ్యులు పంపు తీర్మానములనును, ప్రశ్నలను యిట్టి గతియే పట్టుచున్నది. కొలది నెలలలో తిరిగి యెక్కినది చూచుచున్నది. ప్రజలు యీ సంగతులన్నియు గమనించి, అధ్యక్షులను రాబోవు యెన్నికలలో తగిన పాతమునేర్పదరుగాక యని గోరుచున్నాను.

(శ్రీయోగిరాజు)

నీలునత్యాగ్రహ మహాసభ

బులుసు సాంబమూర్తిగారి హాచరిక

శనివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు లోనుస్కేరు నందు పెద్దసభ జరిగెను. శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు (కాకినాడ) అగ్రాసవాధిపతిగా నుండిరి. ఇంతవరకును నీలునత్యాగ్రహమునకు నాయకులుగానున్న స్వామి నిత్యానందముగారిని మాట్లాడవలసినదిగా అగ్రాసవాధిపతిగారు కోరగా నిత్యానందముగారు ఇంతవరకును జరుపబడిన సత్యాగ్రహమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. తాము చివరవరకును నీ యుద్యమమును జరుపుటకు కృతఃశ్చయములై యున్నామని తెలిపిరి.

తరువాత మహాత్మా అన్నభూషణయ్యగారు, శీతానగరం, మాట్లాడిరి. వారు నీలువిగ్రహము ప్రజలచేతయ్యబడిన చందాల చే నిర్మించబడినదనియు, చెన్నపట్టణపు కేపులందున్న హుతే గ్రహమును ముట్టి బైటకు చేర్చుచుని యెదురుతిరిగిరిననియు, ట్టివిగ్రహమును ఇంగ్లీషువారును, వారిస్నేహితులును పూలచే పూజించగా భారతీయులు దానిమీద ఉమ్మివేసి విగ్రహమును గూర్చి తమకుగల నిరసనభావమును చెలిబుచ్చిరి. ఈ ఉద్యమము నాగపూరు సత్యాగ్రహమునకు సంబంధముగలదనియు, విగ్రహమును తీసివేయవలెననగా భారతదేశమునకు స్వరాజ్యమును ఇట్టి సత్యాగ్రహప్రతీకముననే సంపాదించవలెనని నుడివిరి. ఇట్టి ఉద్యమములకు గ్రామములనున్న ప్రజలసానుభూతియు, ఆశీర్వాదముండవలెనని నుడివిరి.

తరువాత యం.తిరుమలరావుగారు సత్యాగ్రహమునుగూర్చి చక్కని తెలుగుభాషయందు ముచ్చటించుచు గడచిన శాసనసభయందు కొందరుసభ్యులను నీలువిగ్రహమును ప్రస్తుతము దున్నులనునుంచి తొలగించవలసినదని తీర్మానముపెట్టగా మారోవతో బ్యాంకుమొదలగువారు తీసివేయటకు వీలులేదని నుడివిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము నిరంకుశముగ పరిపాలించు నీలునతి కృతఃశ్చరికలను, నల్ల నిమాటలతో భారతీయుల పరిపాలించినదని చెప్పి భారతీయులకు స్వామ్యము నొసంగిన శ్రీనివాసయ్య మొదలగు రాజీలకును విగ్రహము నిర్మించినందున బ్రిటిషు ప్రభుత్వముయొక్క రాజనీతి బోధపడుటలేదని నునువుచు ప్రజలందరు అట్టివిగ్రహమును తొలగించుటకు పాటుపడవలసినదని నుడివిరి.

శ్రీ శుద్ధానందస్వామిగారు మాట్లాడుచు ఇట్టి ఉద్యమములకు జరుపుటకు ప్రజలకు ప్రార్థనలు చేసిందియించవలసినదని నునువుచు ప్రార్థనలు పురికొల్పు పాటల నాడిరి.

అగ్రాసవాధిపతిగారు తేచి నీలువిగ్రహమును తీసివేయవలసినదని నెలలనుంచిపోరాటమును సలుపుచున్నారు. ఇందులో నెంతమంది విగ్రహమును జూచిరి. కొద్దిమందే చూచియున్నట్లు కనబడుటచేత అందరును ఆ విగ్రహమును జూడవలసినది. సభాసభ్యులందరిచేయు నుపన్యాసకులను, శాసనసభలో నుపపాదించు తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారు లొంగి తీసివేయరు. మీరందరు నీలువిగ్రహమునుజూచిన మీదేశముయొక్క అత్యగ్రాహమునకు సప్రముకలిగెనని తెలపకమానరు. నేను నిన్న అవిగ్రహమును కాంచినప్పుడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధానము అందిమిడి యున్నట్లు కనపించినది.

ఆ విగ్రహము నిర్మించుటకు ప్రభుత్వపు ఉద్దేశ్యములే దుఃఖాలనిచ్చిరిగాని ప్రజలెవ్వరు నియ్యలేదు, నీలు ప్రార్థనమైన గొప్పనేనాని అని అవిగ్రహముక్రింద చిత్రింపబడియున్నది. దిడ్డులను నరికివేయుట వలన ప్రార్థనకాలియా? అమాయకులను నుభ్యులను, స్త్రీలను సంహరించినందున ప్రార్థనకాలియా? పల్లెటూళ్లన్నియు కాలిచ్చి పడినాడు. ఇట్టివానివిగ్రహములను నిర్మించుటపై హిందూదేశము అత్యగ్రాహమునకు సప్రమేగాకుండి ఇంగ్లాండుదేశమువారి అపఖ్యాతికిని కారణభూతముననున్నది. నీలువిగ్రహము యొక్కచేతియందున్న కత్తి కనాయినానికత్తి వలెనున్నది. ఇంగ్లీషువారును కత్తి వలన హిందూదేశమున రాజ్యమును స్థాపించినవారనిన కత్తి ఇదియేనా? ప్రభుత్వమువారి విగ్రహమును తీసివేయుటకు నిరాకరించినప్పుడీ నీలుచేసిన దురాగతములకు తాముసహించుచుంటిరా? అని ప్రభుత్వమువారు వారిఅనుచరులను అలోచించుకొనవలసిన విషయము. అవిగ్రహమునకైజూచిన నైలుకు పరాక్రమమును ప్రార్థనములేని కనాయినాదని తెలియును. అట్టివిగ్రహమును ప్రభుత్వమువారు తీసివేయక పోయినయెడల మద్రాసు నందున్న ప్రజలు తమఅభిప్రాయమును బాగుగజెబుచుంటుంటుంటు. ప్రజలందరికీపర్యాయము ఆ విగ్రహము పోవలెనన్న తీసివేయబడదా? ఈభాగ్యమునకు తమిళనా

బి రా సో తో టి తో మి సా మా ను ల ని మె ర గు గా పెట్టు కు నం డి .

మీకు వెలుతురు వుండుటకు ఒక దీపమును తీసిరి. ఆ దీపము మెరుగుగాను, చూచుటకు లందముగాను వుండుటవల్లకదా మీరు తీసిరి. పిల్లల సామానులను, రాగి సామానులను, "బిరాసో" తోటి తోమితే, వాటికి సులబముగా, అతిక సేగములో మెరుగువచ్చుటవల్ల, మెరుగువుండు సామానులకు నన్న మీరు "బిరాసో" పూసితే, అవి ఎప్పుడున్ను మెరుగుగా వుండును.

BRASSO METAL POLISH

"బి రా సో"

వాలి న్ ని పూ యం డి .

"బిరాసో" లో మృగము శ్రోత్యు చేరలేదు. చేతితో తాకక చేయబడినది.

టినుండియు అంధదేశమునుండియు యువకులు కావలెనా, మద్రాసునందులేరా? మద్రాసు చచ్చిపోయినదా? లేదు. మద్రాసు నందికను సూర్యమున్నది. మద్రాసు కాంగ్రెసు జరుగుతో పల ప్రజలుయూ ఉద్యమమును నిర్విఘ్నముగ నెరవేర్చి కృతకృత్యులగుదురుగాక! అందువల్ల మద్రాసు కాంగ్రెసునకువచ్చు సభ్యులందరిమద్రాసునొక యాత్రిస్తానముగ పరిగణించెదరు. (ఈసమయమున ఒక కాగితమును ఉపన్యాసకుల కంఠజేయగా దీనిగూర్చి ముచ్చటించిరి) ఈసమయము నీలువిగ్రహమును పాపచేయుటచేత వీనికి కలసిమెనెక్కిన వేరి. అందునాకేమి అశ్చర్యములేదు. స్వతంత్రమునైతే పోరుసమయమున మనము మనప్రాణములపై నను త్యజించుటకు నిశ్చయములమై యుండవలెను. విగ్రహ విషయము గ వ ర్చన మెం టు కు గా ని కా ర్య చే క ను నకు గా ని చెం ది యుం డ లేదు. ఇంగ్లీషువారి అక్రమారము నిష్కృత ఎవరిది కానప్పుడు అందరికిని సమానమైన హక్కుకలదు. ఈదేశాధిమానులు డిపెన్డెన్సీస్టులకునిరాకరించిరి. విగ్రహము కార్యచేయవలెనని కార్యచేయను ప్రెసిడెంటును నిలిచి అడిగిరి గాని వారు తమది కానది. అప్పటికిని విడువలేదు. ప్రజలకు ప్రభుత్వమునకు జరుగు యుద్ధములందు ప్రభుత్వమువారు తమ 'లా'లనే మరచిపోవుదురు. వారికి గౌరవము నిలువజెట్టుటకు ప్రధానముగా పాటుపడుదురు. అందువల్ల తమకేమి సప్రములేదని తెలిసినను గౌరవముకొరకు అన్యాయముగ శిక్ష వేసెదరు.

ప్రభుత్వమువారు విగ్రహమును ఉంచుటకే ప్రయత్నించిన ప్రజలు దానిని నిర్మూలించుటకు ప్రయత్నించవలెను. ప్ర

జలు అత్యుత్సాహముతో దీనిని జరిపిన గవర్నమెంటువారికి కష్టము కలిగించినగాని వారు దీనిని తీసివేయరు. కనుక ప్రజలు చాల పట్టుదల కలిగియుండవలెను. ప్రజలయొక్క దేశాభిమానముపై నిట్టి ఉద్యమములు ఆధారపడియుండును. కనుక మద్రాసుపొరు లీతరుగామును పోగొట్టుకో వుండుచుగాక. పట్టుదలతో పనిచేసిన ఇదివరకే విగ్రహము తీసివేయబడియుంటే డిడి. దానిని బాగుగ జరుపుటకై మనుష్యసహాయము ధనసహాయము కావలెను. మనుష్యసహాయము చేయలేనివారు ధనసహాయమునైన జేయవలసినది మనకు సావకాశము తెక్కువ కనుక ప్రజలందరు నలయునంతధనము నొసంగుటరని తెలుచుచున్నాను.

ఒకనిచే ధనము ఎక్కులు చేయబడెను. సభ ముగిసెను.

పురపాలకసంఘ బాధ్యతలు

బాధ్యతను గుర్తించువారు వధ్యులుగ నుండిరగదు

లాహోరు, నవంబరు 12:—లాహోరు కమిషనరు అధ్యక్షుడుగా ఏర్పరపబడిన కమిషను, కలరా వచ్చి చనిపోయిన ప్రజల మరణములకు పురపాలక సభ్యులు ఎంతవరకు బాధ్యులారా అలోచించి, కొందరు బాధ్యులని నూచించిరి. దానిమంత్రి వానిని పురపాలక సంఘమునలి తమ స్థానముల కాళివేయమనిరి. నూతనవన్నికలు జరుగును. గాని వారిలోకి మది క్రొత్తగా ఎన్నుకొనబడినవారే. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటన

అయ్యో, నేను శ్రీయల్లమంద కోటేశ్వరని కొండవల్ల శ్రీ ప్రసన్నకోటేశ్వరస్వామివారిని యధోహరినామ సంవత్సర మాఘ 10 కుక్రవారంకోజన చాతుర్వర్ణ్యములవారు శ్రీ కాశీతీర్థమువలె నేవించి కృతార్థులు గాగలందులకు ప్రతిష్ఠ చేసియున్నాను.

తవాడి భర్తలు నేవించుకొనుచున్నారు. అక్కడనే శ్రీ భువనేశ్వరి అమ్మవారిని శ్రీ సుందరేశ్వరస్వామివారిని ప్రతిష్ఠించియున్నాను.

అక్కడ నిత్య మభిషేక వైశ్యవ్య సహారానలు బర్హుటకు నామ కేతీతేక భక్తులయందు కర్తవ్యం నియమించి నిత్యం ఒకరి గోత్రనామముతో కాశ్యోతముగా ఆర్చనాదులు జర్హుటకుగాని 365 రోజులకు 365 మంది భక్తులను సమకూర్చితే కాశ్యోతము జరుగునని తలచి యర్చించగా యిప్పటికి 200 రెండు వందలమంది గోవు చివనోగయ్యగారు వస్తరా వుభయదాక్ష సంభవించినారు. యంకా 165 గురు చేరవలసియున్నది. ఒక్కొక్క భక్తుడు ఒక్కమాటుగా రు 2-0-0 ముప్పయిరెండు రూపుములు యాల్సనముగా యచ్చేయెడల అందుచే ఆవారో యాకాశ్యము నిర్విఘ్నముగా జరుగును గనుక యిందుకు తోడ్పడి యాభర్తకార్యం నిర్విఘ్నముగా జరుగగలందులకు యంకా త్రీకపుడ 15 ల తోపల పేరు, గోత్రము, గ్రామము, వలము, పోస్తు తెలుపరా రు 2-0-0 నాపేర పంపితే తీర్పులొచ్చే వారిభర్తము కాశ్యోతముగా వుండులాగున యేర్పాటు చేయుదుము. తీర్పు పూర్తికాగానే బ్రష్టిలను నియమించి 365 భక్తులను రిజిస్టరుదస్తావేజులో చేర్చి దస్తావేజువ్రాసి రిజిస్టరు చేయుదును. సందేహంపుంటే ముందు నాపేర పుత్రం వ్రాసి జవాబు తెప్పించుకొని యాభర్తమునకు తోడ్పడవచ్చును. సుత్రముగాడ శివరాత్రివస్తరా పుణ్యదినములలో అన్నదానం చేయుటకు అప్రతికముండే వున్నది.

ఇదివరకు యాభర్తమునకు యెక్కువగా తోడుపడ్డవారు.

రు 2000-0-0 రెండువేల రూపాయలు నర్సారావు పేరు తాలూకా గోవిందపురవాసి, కల్లంపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య గారు యిచ్చినారు లేవాలయం కట్టుబడికాదు.

2000-0-0 మాడువందల రూపాయలు దెజవాడ కాపు రమ్మలు అప్పన వెంకటకృష్ణయ్యగారి భార్యయును కనిగెల్లల లక్ష్మీనరసమ్మగారును లింగమ తెప్పించుటకును కుండీ కట్టించుటకును వస్తరా కైంకర్యములకు సమర్పించినారు.

3000-0-0 నడివాడ కిశోరామయ్యగారి భార్య నరసమ్మ గారు నందికి సమర్పించినది, దెజవాడ.

8000-0-0 మంచూరి సాంబయ్యగారు విశ్వేశ్వరనికి గాను సమర్పించినారు, తెచారి.

12000-0-0 బు యిచ్చి నిడుమక్కల కుబ్బారాయణు గారు భావిప్రార్థించినారు, దెజవాడ.

12000-0-0 బు యిచ్చి శ్రీ మద్దీ వెంకటసుబ్బయ్యగారు భావిప్రార్థించినారు, గంటూరు.

20000-0-0 బు యిచ్చి ముద్దేవ రంగయ్యగారు భావి ప్రార్థించినారు, జగ్గాపురం.

120000-0-0 బు శివరాత్రి రోజువారీపూజ జరుగగలందు లకుగాను నర్సాపురం తాలూకా ములపర్రుగ్రామవాసులు బంధకవి వింశ్యస్త పంతులుగారు సమర్పించినారు.

20000-0-0 మాఖ బ 12 లు వారి పూజ జరుగగలందు లకుగాను బంధకవి వియ్యస్త పంతులుగారి భార్య రామలక్ష్మి ముగ్గుగారు సమర్పించిరి.

40000-0-0 లు మాఖ బ 11 ల రోజు వారిపూజ జరుగు లకుగాను నూరి మంగమ్మగారు సమర్పించినది, నర్సారావు పేట తాలూకా యర్లపాడు.

యం-0 యాశ్రే కేంట్లదామి లక్ష్మి 10000-0-0 కిలారు కరణయ్య గారిభార్య చారమ్మగారు ఆషాఢపుడ 11 ల రోజు వారిపూజ జరుగగలందులకు సమర్పించినది, గోవిందపురం కి. పంట్ల పి. పాం.

100000-0 మాఖ పుడ 7 ల రోజు రథసప్తమిరోజు పూజ వారి సేర జరుగగలందులకు అప్పన వెంకటకృష్ణయ్యగారి భార్య రామమ్మగారు సమర్పించినది, దెజవాడ.

50000-0 మాఖ బ 13 ల రోజు వారిపూజ జరుగుటకు పాండులం పానుమాంబరావుగారు సమర్పించినారు, గోవింద పురం.

యం-20 యానాం ఆషాఢ పుడ 15 రోజు వారిపూజ

కోడూరుఫిర్కా రహితుల మహాజనసభ

19-11-27 తేదీన రాజంపేటతాలూకా కోడూరు గ్రామమందు కోడూరు ఫిర్కా రహితుల మహాజనసభ శ్రీయత చామర్తి పిచ్చిరాజుగారి ఆధ్వర్యతక్రింద సమావేశమైనది. సభకు వివిధ గ్రామములనుండి ఖుమారు 500 మంది ప్రతినిధులు దయ చేసిరి.

ఈదిన సభిర్యము అంగీకరింపబడినది.

“హంటుభరుడే సంస్కరణము ప్రవేశ పెట్టిన దాదిగ అంతఃపుర్యముండిన హక్కును తొలగించి రాజంపేట తాలూకాబోర్డుల ఆధ్వర్యం నియమించుచున్న ప్రభుత్వనిర్ణయేడ తమఅసమ్మతిని వలెయిచ్చుచూ రాజంపేట తాలూకా విద్యా విషయక యితర ఆర్థిక రాజకీయ విషయముల యన్నిటియం దును జిల్లాలోని యితరతాలూకాలకు ఏవిధమున వెనుకబడి యుండలేననియు రాబోవు మార్చిమాసములో ఏర్పడు నూతన తాలూకాబోర్డు ఆధ్వర్యమిచ్చిన యెన్నుకొను హక్కు తాలూకాబోర్డుమెంబర్లు కొనగమని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

స్వరాజ్య ఆశ్రమము, పోలవరము

ఈ ఆశ్రమంతరపున శ్రీయత సూరంపూడి శ్రీహరిరావు గారు తిరుకు, నరసాపురం, భీమవరం తాలూకాలలో విద్యుంధాన్యం డబ్బు ఆశ్రమం సహాయార్థమై వందలములముగా విసూలుచేయుటకు సంచారము చేయుచున్నారు. పిరు సుమారు రెండుమాసములక్రితం యీ ఆశ్రమంలో చేరి వనిచేయుచున్నారు. పిరు యిదివరలో విజయనగరములో యింటరుమీడియేటు చదువుకూ మానివేసి నూతనముగా దేశసేవకు గడంగిరి. పిరు చాలా యుత్సాహముతో నిరాడంబరముగా పనిచేయుచున్నారు. ఎల్లగు యథాశక్తి సహాయముచేసి ఆశ్రమాభివృద్ధికి తోడ్పడుదుగాక యని కోరుచున్నాను.

పుసులూరు కోడండరామయ్య.

జరుగగలందులకు కొలకలమలవిశ్వసాధంగాన సమర్పించినారు, గంటూరు.

యంకా అనేకమంచిపుణ్యాలు రు 1, 2, 4, 5, 6, 10, 20, రూపుములు అనేకమంది సమర్పించినారు. యిప్పటికి ఆధులమందు రు 10000-0-0 వదిలేల రూపాయలు కైంకర్యములు జరిగినవి. యంకా నిత్యసత్తమువస్తరా దేవినవరాత్రిములు శివరాత్రి కళ్యాణోత్సవాదులు జరుగవలయును. ఎవరు యేవస్తువును సమర్పించినను వారివిలాసముతో ఆధులమందు నియమింపబడును.

గడిపల్లి అయ్యలభోట్లు, నర్సారావుపేట పోస్టు, గోవిందపురం.

ఆంధ్ర ప్రచారకులు కావలెను.

రామనాథపురం జిల్లా, రాజపాలయంలో తెలుగు బాల బాలికలకు 6 వ తరగతివరకు తెలుగుభాషను బోధించుటకు ఒక్క ఆంధ్ర ఉపాధ్యాయుడు కావలెను. తెన్నగా తెలుగు బోధింపగల భార్యభర్తలు లభించుచో ఇరువురను తీసికొందురు. యోగ్యతలబట్టి జీతము నిర్ణయింపబడును. దరఖాస్తు బాదులు వెంటనే యీక్రింది చిరునామాకు తమ యోగ్యతలను తాము కోరే జీతమును దెల్పుచు వ్రాయవలయును.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య.

సీతానరం, (హార్దం) కొత్తూరు-తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

త్వరలోవచ్చుచున్నారు! త్వరలో వచ్చుచున్నారు !!! మెడలిచ్చు వచ్చుచున్నారు! పట్టికేట్టులు పొందినవారు వచ్చుచున్నారు!

పెద్దాపురం సిల్కు-బట్టలు

మీకు కావలసిన అన్నిరకముల సిల్కు-బట్టలు, జరిమానాబట్టలు, ప్రసిద్ధిచెందిన వేస్తు సిల్కు-కోటింగు ఖద్దరుబట్టలు తీసికొని మద్రాసులో జరుగబోవు కాంగ్రెసు యగ్గిభిక్షముకు వచ్చుచున్నారు. కావలసిన రకములు యగ్గిభిక్ష స్థానంలో మీరు స్వల్పలాభముతో తీసికొనవచ్చును.

వెసల. సుబ్బారాయుడు

అండు కో.

సిల్కు-బట్టల వర్తకులు, పెద్దాపురం.

(తూర్పు గోదావరి జిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ ఆడ్రసు:—“సిల్కు”

చిత్తూరులో తుపాను సూచనలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

నవంబరు 17—ఒకవారముదినముల లోపుగ చిత్తూరు మండలమున కొక భయంకరమగు తుపాను ఏతెంచ నున్నటుల కలెక్టరుగారికిని కైల్వే యధికారులకును తందివార్త నిచ్చినటుల తెలియుచున్నది. ఆదివారమువాడే రానున్నదనియు, వచ్చుట సంభవమనియు వివిధ గాస్తలు పురవాసుల మనములకు కలంచి వైచుచున్నవి. గత రెండుమాసము దినములకు మునుపు బలమగు వర్షము వర్షించినది. స్వల్పపాటి గాలిమాడ పీచినది. కాని తుపాను వచ్చునంతటి భయంకరమయినదిగాదు. కాని రెండు దినములనుండియు వాతావరణస్థితియందు మార్పులు గలుగుచున్నవి. తుపాను సంభవించుటకు ప్రబల సూచనలగపడుచున్నవని పెద్దలు నిశ్చయించుకొనుచున్నారు. వందలలన బట్టియు వాతావరణస్థితియునబట్టి చూచినచో తుపాను సంభవించునని నమ్మకము గల్గుచున్నది. వచ్చుటకు గుఱించిగాని రాకండుట గుఱించిగాని మన మేవిషయమును స్థిరముగ జెప్పలేముగాని మన మందు జాగ్రత్తలో మనముండవలసినదని మాత్రము మండలవాసులను హెచ్చరించుచున్నాము.

చిత్తూరు, “టాయిలెట్టు మాన్యుఫాక్చరీంగు”

కంపెనీ

పీరుపరిచించిన యీ క్రిందివస్తువులను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిను.

1. మాలిక్-ఇది చలువజేయుతలసానె. వెంట్రుకలను మెత్తగనుండును. నువాసగలది.
2. షేనుపాడరు-నాటకములలో నేమి, బాలరకు బాలికలకేమి ముఖముననుపయోగింపవచ్చును. విదేశవస్తువుల కేమాత్రము తీసిపోదు.
3. బాదంగి సరీసు. ఇది బాదంగానెనుండి తయారుచేయబడెను. కండ్లకును, వెంట్రుకలకును చల్లదనములిచ్చును.
4. లిక్విడుక్రీము-నలులకు ఉపయోగించును.
5. గ్రీజుపెయింట్లు, నోస్వేస్టు, స్పిరిట్ గెమ్, యివి నలులకు బనికవచ్చును.
6. బ్యూటీలిక్-ఇది ముఖము మెరుగుగ నుపయోగింపవచ్చును.
7. బ్లాకురోసేస్-కరీరము నందపరచుటకు బనికవచ్చును. ఇవియన్నియు, దేశీయవాణిజ్యసంఘమువారిచే, తయారుజేయబడి, విదేశవస్తువులతో సరియగుటచే, వలయు భారతీయులు వీనినుపయోగింపకోరెదము. వలయువారలు వైకంపెనీ వారికి వ్రాయవచ్చును.

సల్లమందు మానునిధము

సల్లమందు మానదలవారలు మావద్ద దొరకు ఆర్డరుఫారములు తెప్పించుకొని ఆఫారములు పూర్తిచేసిపంపిన సల్లమందు వాడువారలు సల్లమందు మానుటకు అవకాశమున్నదా లేదాయని పరీక్షించి అవకాశమున్న బొంపగుమును పంపెదము. ఫారములోని విషయములు, సల్లమందు ఎంతకాలమునుంచి వుప్పుకొనుచున్నారలు, ఏకారణమునల్ల అలవాటైనది వస్తరాచరిత్రయంతా వ్రాసిపంపవలయును. సల్లమందు మానదలవారలు ఒకఆణా తపాలాబిళ్లతో ఈదిగువచిరునామాకు వ్రాయగోరెదము.

డాక్టరు ఎన్. సంజీవరాయణం,

ఎం. డి. అండు హెచ్. ఎస్.

తుమ్మపూడి, గంటూరుజిల్లా.

రెండులక్షల మోసము

జైలు ఉద్యోగియే ద్రోహియట

కలకత్తా, నవంబరు 21.—ఆగిపూరు కేంద్ర కారాగార మందలి ముద్రణాలయములో రోజుకిపడుగా పనిచేయు నుండి న పులిసబహరిబందరుగారిని బెడకుచున్నారు. నన్నుకద్రోహమును రెండులక్షలమోసమును గాదించినందులకు పోలీసువా రాతని పై సేరము మోపుచున్నారు. అతడు ముద్రణాలయమున హాజరుపట్టివేయట నాకరులజీతములకు బిల్లుచేయుట జీ తములు వచ్చిన తరువాత యెవరిజీతములు వారికిచ్చుట చూతనిపని. ఖాయపు పనివాండ్రు సెలవులో నున్నటులను నూతన పనివాండ్రకు బిల్లుచేయుచున్నటులను బిల్లు చేయించుచుండెను. జీతములురాగానే ఖాయపువారికిచ్చి మిగిలిన సొమ్మపహరించుచుండెను. ఇట్లు రెండేండ్లు జరిగినతరువాత ఆపిబరు కనిపెట్టెను. (ఫీ ప్రెసు)

నెల్లూరు మండల దుస్థితి

15 వ తేదీ ఉదయము మైశూరునుండి నెల్లూరువచ్చు బాటాదుమీద కొంతదూరము శ్రీయుత కొండా వెంకట స్వామి పంతులుగారితోను బెన్నెలకంటి రాఘవస్వామిగారి తోను శార్తకమాస నిరారణ చేసుకొనుటకు మోటారుకా ర్లో ప్రయాణము చేసి, పల్లెపాడు వైపు కాలవ గట్టువద్ద గిరి, పల్లెపాడు గ్రామము చేరితిమి. అప్పట్ల కలరాగలదని యింటిమి. పినాకినీరీతమున యుండిన సత్యాగ్రహశ్రమములో శ్రమశ్రుల వెంకట కృష్ణయ్యగారు కలరకా యని మాకు యు ఆశ్రమములోనికి పోతిమి. అక్కడ వెంకటకృష్ణయ్య గారు లేరు. ఆశ్రమమంతయు యాత్రుమాసినది. పాకలు, వైద్య గాలు, ఖద్దరు కాలలు పూర్తిగా నేలగులినవి. రుస్తుం భవ నము వికృత కాకముగానున్నది. మధ్యనున్న రెండు గజముల వాపాదప్ప యిరు వైపులనుండు భవనపు పై భాగమంతయు ఢిలమైనది. ఒకగది గోడలు పడిపోయినవి. ఆశ్రమములోని వెట్టన్నియు ఒకటి రెండు తప్ప తక్కినన్నియు కొన్నికల్ల కిందయినవి; కొన్ని భూమిమీద ప్రాణావారము పడినవి. యిట్లన్నియు చూడవండగ నేరుస్తుం భవనము ఎదుటనే నిలు ముగ్గు జబ్బులుగానున్నచాలపల్లెను దారిజాపునని ఆశ్రమ కాకరులనుకొరితిమి. వారిలో నొకడు మమ్ముకు చాలపల్లె లోనికి దీనుకొనిపోయెను. చాలపల్లె రెండు భాగములుగా యుండెను. కొత్త చాలపల్లెలో అప్పటికి జబ్బులులేవు. పాత చాలపల్లెలో జబ్బులుగానుండిన సుమారు 7 గురికి వెంట వెంటనే మందునిచ్చితిమి. వారిలో ఎక్కువ ఉద్యతముగానున్న వారెవరులేరు. గ్రామములోనికి వెళ్లి భోజనము చేసి చాల తీవ్రముగానున్నదని చెప్పిన 'నాగరాజుతోపు.' అనుగ్రామము నకు వెళ్లితిమి.

నాగరాజుతోపులోనివారందరు కలారీకులగులు. గ్రా మములో సుమారు 40 యిండ్లకులోపుగానుండవచ్చును. ఇండ్ల న్నియు ఎగిరిపోయినవి. గోడలన్నియు నేలగులినవి. బజారుల న్నియు జలముతోను మురికితోను నిండియుండెను. వృక్షములు కూలుటవలన బజారులన్నియు అవరించిన ఆకంఠయు కుళ్లినది. బజారులు, ఒకరు యిద్దరు మరువల్లులు పోవుటకు మాత్రము సందుగలవి. ఈ గ్రామమునకు చుట్టు ప్రక్కల మా గాడి ప్ర దేశములును నీళ్లు కలవు. కలరా వ్యాధితో బాధపడని యి ల్లు కనుపడుటలేదు. ప్రతివారను ఎంతయో భయముతోనూ డుకొనియుండిరి. మేము ప్రవేశించునప్పటికి 16 గురు గతిం చి యుండిరి. 11 మంది వ్యాధితగిలియుండిరి. వ్యాధిగ్రస్తులును, వారికి ఉపచారము చేయువారును, ప్రతి యింటిలోని తక్కిన వారందరును, తమలో ప్రతి వానికిని మృత్యువు తప్పదని తెలు చుచూ ఒకరి తరువాత ఒకరు గతిందుటకు సిద్ధముగానున్నట్లు గనవీరి. ప్రతివారి ముఖమునందు తీవ్రముల కళ్లపాడకట్టు చుండెను. జబ్బుగానున్నవారికి ఉపచారము చేయువారు చేయ లేక విసిగి పీడపడు గతించెదరా, వారిని తామెప్పుడ నుసరించి కష్టముల బాపుకొనగలుగుదుమా యనుచింతతో వచ్చ యింకొక ఆలోచనలోలేరు. ఇతర గ్రామములవారెవరనూ ఆగ్రామమునకు వెచ్చుటకు పూర్తిగా మానివేసిరి. ఈ గ్రామ సులును వ్యాధిచే చింతక్రాంతులై యితర గ్రామములకు పో వుటగాని యింకొక పనిని, జేయుటకుగాని శక్తి లేక యుండిరి. ఒక యింటిలో 7 గురు గతించిరి. 4 గురు మంచములమీదపడి యుండిరి. ఇంకొకరికి 2 మున్నట్లు చనిపోయిరి. మిగిలిన 2 రికి వ్యాధితగిలెను. మేము జబ్బుగానున్నవారందరికి వెంటనే తిరిగి రెండు సారులు మందు లిచ్చితిమి. మేము అక్కడ యుండిన మూడు నాలుగు గంటల కాలములో కొంతమందికి వ్యాధికొద్దిగా తగినది. ప్రజలలో కొద్దిగా తీవ్రము కలిగినది ఆ గ్రామములో మే మా రాత్రియుండుటకు యే మాత్రము వసతిలేనందునకు, సమీప గ్రామములోకూడ జబ్బుగానున్న దని మాకు తెలియుటచేతను ఆ రాత్రి 7-80 లకు నిడుమునలి గ్రామమును ప్రవేశించితిమి. ఆ రాత్రి ఎవరును నాగరాజు తోపునుండి మాన్దకు సరికొల్పకొనిరాలేదు. నిరుమునలి గ్రా మములో మరునాడు స్వల్పాత్యేపణియుండిన ఒకమాల మని పికిని యింకొక మాలవానికరి బ్రేషధమియగా వారిద్దరును తేలిరి. వెంటనే నాగరాజుతోపువచ్చి క్రిందిటి దినము మందు లిచ్చినవారి సీతికనుగొంటుమి. వారందరును మమ్ముజూడగ నే ప్రసన్నునదనులైరి. క్రిందటి దినము వలె గుంపులు గుంపులుగా ఖాడియుండి ఏమియుతోచక నిర్విణ్ణులుగానుండుటమాని, కొం డెము పడిపోయిన యిండ్లను సర్దుకొనసాగిరి. 7 గురు చనిపో యి 4 గురు జబ్బుపడి మందులనలన తీవించిన యింటిలోను, యి ద్దరుకుమాల్లెను పోగొట్టుకొని మిగిలిన యిద్దరు పిల్లలకును జ బ్బు తగిలిన యింటిలోను చెరి యొక యావ్యమును మేము ఉచి తిముగా నిచ్చితిమి. ఎరునాని కొద్దిగా యిద్దరికి తగులగా వారిద్దరికి మందుల నిచ్చితిమి. తల్లికి జబ్బురాగా అక్కడకు చిన్నకుమారునికొకనికి ఒక ఆర్థరూపాయి నిచ్చితిమి. పల్లె పాడులో తింకియు మునుగుడుకు మరణించిగా దిక్కిలేని లిట్టికిని, 1 గురు, అడిగిల్లెకును మిగుల పాలుయిచ్చితిమి. మంగళ

వటుంబమునకు ఒక ఆర్థరూపాయి యిచ్చి తిరిగి ఆశ్రమము పర్యవేందితిమి. పల్లెపాడులో 16, 17 తారీఖులలో 4 గురికి తగిలి వీరిలో యిద్దరు మరణించిరి. వీరిలో ముగ్గురికి మే మావధముల నిచ్చితిమి. పల్లెపాడు చాలపల్లెలోనేగాక గ్రామ ములోకూడ యీ దినము కలరా ప్రవేశించినది. కొవ్వూరి తా లూకా దువ్వూరి గ్రామములోకూడ కలరా పూర్తిగా విజృం భించియున్నది. మాచాలంటిరులు అవువధము లిచ్చిన 22 మందిలో 4 మాత్రము యంతవరకు గతించిరి. తక్కినవారు పజీ వులయి పున్నారు. తిరిగి బ్రేషధములను దీనుకొనిచాలంటి రులచ్చటికి వెళ్లియున్నాడు. బుచ్చిరెడ్డిపాలెము చుట్టు పరీ క్కుల లేబూరి సుబ్బారామిరెడ్డిగారు చక్కని పనినిజేయుచు న్నారు. వారు యంతవరకు రు 650 లకు పూర్తిచేసి బాధితలు కను దీవలకును సర్దినియోగము జేసియున్నారు.

నెల్లూరు, 18-11-27 } తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు.

ఒక నెల్లూరు సన్స్కృతభాషతో

మాట్లాడు తెట్లు?

విష్ణుభట్ట దుర్గయ్యకర్త రచించిన సంస్కృత బాల బోధిని గ్రంథములను చక్కగా చదివినవారు సంస్కృతభాష తో మాట్లాడ గలరు. ఇప్పుడు సంస్కృతబాలబోధిని గ్రంథ మయొక్క మొదటి రెండు భాగములును సిద్ధముగా నున్నవి ఆరెండు పుస్తకముల వెల రు 0-9-0; రు 0-12-0 పొమ్మ బిళ్ల లను పంపువో రిజిస్టర్లు బుక్కుపోస్తూ ఆరెండు పుస్తకము లును పంపబడును. వి. పి. గా పంపువో వృథాగా ఇంకను రు 0-4-0 వ్యయమునను.

చిరునామా:—వి. దుర్గయ్యశర్మ, పెద్దాపురము.

విజ్ఞప్తి

మహాశయులారా!

ఒక్కరిజిల్లా ఆలూరుతాలూకా నేమకల్లు గ్రామమున నొక యున్నత ప్రధమపాఠశాలయున్నది అందు బాలబాలిక లకు 8 వ తరగతివరకు ఆంగ్లాద్రభాషలలో విద్య గరుపబడు చున్నది. విద్యార్థులు అనేకులు పాటపుస్తకముల నైన కొనజా లనంతటి దుర్లభదరిద్రావస్థ యందుండుటచే ఈ గ్రామమున దినవిద్యాధుల సహాయార్థమై (దినవిద్యారినీధి) యొకటి స్థాపిం పబడినది విద్యాదానదక్షిణలను మహాజనులందరు ఈ యుద్య ముంబునకు చేయూత నొసంగుట పరమధర్మము కనుక అందరు తోచిన మట్టుకు ద్రవ్యరూపక విరాళములచే సహాయముచేసి విద్యాదాన పుణ్యమునకు పాత్రులు సరినయముగ ప్రార్థింపు. నేమకల్లు ఆలూరు } బుధజనవిజేయుడు. తాలూకా బజ్జారి } ఎ. వి. రాఘవేంద్రరావు. జిల్లా 5-11-27 } ప్రధానో పాధ్యాయుడు,

శాశ్వతభోగఫలము 4216

తమతమ శక్త్యానుసారం యీ ఫలములో ద్రవ్యము సమ ర్పించినవారి సొమ్ము బ్యాంకులో నిల్వవుంచి అందునైన ఎచ్చే వడ్డీతో ప్రతిరిత్యము ప్రసాదభోగం చేయించి అది శ్రీచారికి నివేదన చేసి యాత్రార్థమై మచ్చు భాగవత బృంహమునకు విని యోగపర్చబడును. వెల కొంచము. ఫల మధికము.

ఇది శ్రీనివాం సర్వారువారిచే శాంక్షిక పొంది రెండు సంవత్సరముల క్రిందట స్థాపించబడినది.

అసలు సొమ్ము దేవాలయ మూలధనముగా నిలవియుం డును. వడ్డీమాత్రం నిత్యభోగంక్రింద ఖర్చుబడును.

కాని భగవద్భక్తత్వవనవాదు తమతమ శక్త్యానుసారం ద్రవ్యసహాయము చేయించ వేమనున్నారము.

శ్రీ భద్రాచలం, } దేవలపల్లి కులశేఖరరావు, 8-11-10-27. } ఆమోక, వేమో భద్రాచలం.

మనసారచందిని

తెగకోగములకును, స్త్రీల మనుమవ్యాధులకును శ్రేష్ఠ మయినది. ఎరువు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంబు తెగకోగ ములను, స్త్రీలనుసంభవింపు మనుమకోగములను నిరూపము గావిండును. నీసా రు 1-8-0

దీనికి ఆనుపానముకై నందిని ఆత్మికు నుపయోగించుట ముఖ్యము. సందిని ఆత్మికు నీసా 1-కి రు 1-4-0 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

వి. పి. ఆంధ్రకో, ఆయుర్వేదసహజం-వెంచేపల్లి (బెల్లూరుజిల్లా)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927 సం॥ సవంబరు నెల 22 తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు			
మనుమ తెనాలివి	,, రు 42, కలది రు	15 0 0	15 8 0
నెల్లూరివి	,, డిబ్బో	,, 16 4 0	15 8 0
ధిల్లి	,, డిబ్బో	,, 16 8 0	17 0 0
రానులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	,, 11 8 0	12 0 0
సువ్వులు	,,	,, 20 0 0	22 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	,,	16 0 0	17 0 0
సెనగలు	,, డిబ్బో	,, 18 12 0	14 4 0
పెసలు	,, డిబ్బో	,, 16 0 0	17 8 0
మినుములు	,, డిబ్బో	,, 17 0 0	19 0 0
ఉలము	,, రు 195	,, 15 0 0	15 8 0

3. నూనెపప్పులు

సవ్వలనూనె బా 1-కి	,,	155 0 0	160 0 0
నయ్య మ 1-కి	,,	14 0 0	24 0 0
కొండాపురం వేరు సెనపప్పు బా 1-కి	,,	50 0 0	52 0 0
ఇతర ప్రదేశము	,,	,, 48 0 0	46 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 115 మి.కా నూనె	,,	112 0 0	
ఆముదము బా 1-కి		101 0 0	108 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి		74 0 0	75 0 0
కూరపసుపు	,,	44 0 0	48 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	105 0 0	120 0 0	
దనియాలు	,, బా 1-కి రు 140 మొదలు	147	వరకు
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి	రు 40, 45		
కాళహ స్తిపాయకట్టు	,,	50, 55	
బెల్లము బా 1-కి	రు 28 0 0	57 0 0	
అన్నా చక్కెర బస్తా 1-కి	,, 28 14 0	29 0 0	
చింతపండు బా 1-కి	,, 21 0 0	48 0 0	

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	,,	29 8 0	30 0 0
చదరం	,,	24 0 0	30 0 0
రవుండు	,,	24 0 0	31 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సిహం యాటి	రు	7 10 0	
నెం 6 ,, కట్టారి	,,	4 14 0	
నెం 24 ,, లాకి	,,	6 2 0	
నెం 60 ,, కారంబెన్ని	,,	10 6 0	
నెం 20 1/2 కాపురజీ	,,	7 2 0	
నెం 20 1/2 కెట్టెట్ట్రీలు	,,	7 8 0	
40 జమ్మర్లు 10 పా	,,	10 2 0	
నెం 44 సాంజో	,,	5 2 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	,,	3 0 0	

7. దూది

బోండావెట్టు బాదన 1-కి	రు	890, 0 0	
-----------------------	----	----------	--

8. లోహములు

నెం 100 తులం 1-కి	రు 61 8 0	రు 61 12 0	
బంగారు తులం 1-కి	,, 21 0 0	21 2 0	
సవరము 1-కి		18 7 8	
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 280, 0 0	285 0 0	
రాగి బా 1-కి	,, 252 0 0	254 0 0	

రంగులు

అతి కేలు స్వీట్లలాండు అలిబరయిక్ సింహం			
20 డిగ్రీలు పేపా 1-కి రు	62 0 0		
,, నీలరం 1 రు	1 14 0		
,, 14 రులు	1 18 6		
,, 28 రులు	1 18 0		
,, 56 రులు	1 12 9		
,, 1 అందరు	1 12 6		
జేర్మలు పాస్తా ప్యాలోరెజ్ ఆనగా (బర్లి-రెడ్డు)	రు 6 0		
కాంగో 8 రు	1 0 8		
సవర 4 రు	1 2 0		

జ్యోతిషకళాశాల.

6 మాసములలో జ్యోతిషశాస్త్రమునందలి జాతకభాగవంతయు, పాష్ట్యమాలకముగా స్వయముగా తనుయొట్టివచ్చు శాస్త్రము, ప్రతివారము పూర్తిగా నేర్చుకొనవచ్చును. నెల 1 కి చందా రూ 2 లు. 6 నెలలకు రూ 12 లు. ఒక్కసారి మాత్రముగా సామ్య పంపెడువారికి ఘోషితం చందా రూ 10 లు. మాపాఠశాలలో నెప్పుడైనను చేరవచ్చును. నెల 1 కి 1 పుస్తకము చొప్పున 6 నెలలకు 1500 పేజీలు గల 8 పుస్తకములు పంపబడును. వలయువారికి పాఠశాలనిబంధనలు ఈచిత్రముగా ముందు పంపబడును. జాతకఫలములకొరకై జ్యోతిషములకు వృద్ధులుగా ధనము ఖర్చుపెట్టుటకంటె స్వయముగా జ్యోతిషము నేర్చుకొనట మంచిదని నేను చెప్పనక్కరలేదు. పిమ్మట పాఠశాలకే తెలియును.

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, }
మార్కుగోదావరి జిల్లా. } ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానము:—మచిలీపట్నము. స్థాపితము 28-8-1925.

మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరు:—డాక్టరు కోకా అచ్యుతరావుగారు.

23 మాసములలో అద్భుతమైన ఫలితములు

ఇ. తిరుక్కోవచ్చిన భీమాదరఖాస్తుల విలువ రూ 15 లక్షలు పైగా

ఇంకొకటి జారీ చేయబడిన భీమాపట్టాలు విలువ రూ 10 లక్షలు పైగా

భీమా చేయదలచిన ఆంధ్రసోదరులారా. దూరపుకొండలు నునుపు

పై ఫలితములు గమనించి భారతదేశ వివిధ ప్రాంతములందు నివసించు ఆంధ్రసోదరులందరకు యీ ఆంధ్ర సంస్థను ప్రోత్సహించుటగాక. వివరములకు కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను. పలుకుబడిగల మంచియేజంట్లు కావలెను.

ప్ర. 4130.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

అందమైన బాలికలందరను దీనినే

ఉపయోగించు చున్నారు

2039

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP

గొప్పపాత్ర. } ఘనత } గోవధావుటకు
సత్వరధర్మము } వహించిన } త్వరలో సభ్యత
నడుచు. } శ్రీ గౌతమీ } వహించుచు

గోరక్షణసంఘవిజృంభి 4153

రాజమహేంద్రవరమున స్థాపించియున్న, శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణకళాశాలయందు లోక కల్యాణ మొనర్చెడి, బీది గోవుల భాగులకు, పశుసాంకల్యముకాకుండ రక్షించి పోషించుటకును, సంతాపకరమైనగోవుల బాపి; అపరద్యాపర గోవులనునట్లనర్చుటకును, పశువుల సాహాయ్యముతో. అపంఖ్యాకముగ గోవుల భాగులగ్రాసనివాసములకు తగిన గోవ్యభివృద్ధిగల లోబుత్తరమధ్యమున క్రయముపొంది యీ సంఘము రిజిస్టరుచేయించియున్నాము.

ఈ యుద్ధమునందు మహాగా జాలాది సామాన్యలవర కు హిందూమూఢుడీయూది సోదరీసోదరులు తమశక్త్యానుసార రము వేలు వందలు పదులు ఒకట్లాదిద్రవ్యము దయచేసి నుమా రూ 10 నెలలందు సభ్యత వహించియున్నారు. లక్షలాదిద్రవ్య ము వేనవేలపథ్యలు అత్యంతశక్తికమైయున్నది. విరాళములు గొరక్షణసంఘము నున్నగువందలాది వెంటనే రాజమండ్రికి శ్రీ గోతమీ గోరక్షణసంఘముచే పోస్టుద్వారా లేదా సంతాప మైన యుద్ధముతో సామ్యపంపినతోడనే తిరుగుపాలో గోతలకు అప్పు రసీదు రూల్లుబుట్టు. అంతర్యుద్ధమును.

ఇట్లుశ్రీగౌతమీగోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, జేవగల్లి వెంకటేశ్వరరావు, రాజమండ్రి

పోగొట్టుకొనిన శక్తి

మాతన వైటల్ గాండ్సు పిరిష్ నుగురించి ప్రత్యేకముగా ఒక్కొక్కరికి జవాబు లిచ్చుటకు కష్ట సాధ్యముని లోయచున్నది. జర్మనీనుండి క్రొత్తపరకు మద్రాసు నకు నవంబరు 25 వ తేదికి వచ్చు నని తెలయచున్నాము. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. వివరములకు:—

Dr. Strandgard's Secretary,
7, GRANT ROAD, BANGALORE.

పాఫ్ కుట్టుమిషనులు 3788

బజారులో వాని కన్నిటికంటెను వృద్ధమైనది. రొఖుబేరము మాత్రమే. ప్రసిద్ధమైన ఐర్లండులకు మాత్రము బాడుగకు యివ్వబడును. అన్ని విడి కరములును, విడిభాగములును కూడ అమ్ము బడును. జిల్లా ఏజంట్లుకూడ గావలెను

బెల్ ఆండు కో (లిమిటెడ్)
1/183 మాంట్యూరీ, బెంగళూరు.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు రచించినది ఆంధ్రభాషా సంప్రదాయము చరిత్రాత్మకముగా 15 పూర్వలాక్షణికములకు ములలోను 160 పూర్వముహాకవుల ప్రయోగములలోను గులభ తెలిసి వివరింపబడినది. దీనికి శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి యమ్. ఏ. గారు దివ్యమైన పీఠికవ్రాసిరి. నుమారు 60 మంది పండితులు సదభిప్రాయము లిచ్చిరి. అనేకపత్రికలు ప్రశంసించినవి. భాషాస్వరూపము తెలిసి యానందించుటకై దగిన యుత్తమగ్రంథము. 360 పుటలు 14 ప్రకరణములు 2 భాగములు. పోస్టేజీకాక. 1-4-0

రెండు భాగములు కలిపిన టైండు. 1-8-0

ఉత్తరరామచరిత్ర భవభూతికృతికి సరసమైన తెలుగు 0-12-0

ఆంధ్ర దశరూపకము, రూపక, నాయక, రసాదుల లక్షణములు చక్కగా వివరింపబడినవి. 0-8-0

కావలసినవా రిట్లు వ్రాయవలెను.

4150 మేడూరి-(శ్రీ)రామమూర్తి,
ఇన్నీకుపేట, రాజమండ్రి.

లిజరుకలన్ను

నుమారు 100 రకములలో తయారు చేయబడుచున్నది మీ కు త గ న ది ఒ క టి గ ల దు మామూలు 10 ఆర్. సేట్టి 100 పి. సెల్ఫు-ఫిల్లింగు 40 ఎఫ్.

H.P. Co LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P.O. BOX 237 3434
MADRAS.

4154 నూజాతకచక్రముయొక్క నకలు గాని శ్రేక పుట్టిన తేదీ పరియైనకాలము తెలియబరచినయెడల ఫలితములు వ్రాయబడును. జాతకము పూర్తిగాదశాంత్యశీలతో వ్రాయుటకు 15 రూపాయలును, 1 దశనిదశలతో వ్రాయుటకు 8 రూపాయలును, 1 సంవత్సరముకు 8 రూపాయలును తీసికొనబడును. శ్రీ వెంకటేశ్వర జ్యోతిషనిలయముచే జవాబు.

వనంతకుసుమాకరము 1

ఇది అశోగ్యమునుగోరు ప్రతిమానపుడు నేవింపతగినది. ప్రమేహము, క్షుణ్ణ, బాంబుపు, మాత్రవ్యాగులు, నాళమున మంట, అంగు తీవ్రదాగము, వీనినిగోగొట్టును. ఆశ్చర్యమైన రసాయ, నావధము. వెల తులం 1 కి రూ 80-0-0. ఆర్కరదాగనకాలు, ముక్తాబ్జ, కృష్ణా,